

دینی و حسنی جمال

اثر :
ماریتی زاده
محمد فوزی

— ۲۸۱ —

فاتی ۳۰ غروش

ناشری :
اقبال کتبخانه سی صاعی

صبع

— ۲۸۱ —

استانبول
شهرزاده بانی : اوقاف اسلامیة مطبعه سی
۱۳۴۹ - ۱۳۴۲

دینی حسیب جمال

اثر :

ہار دینی زادہ

عمر فوری

استانبول

شہزادہ ہاشمی : اوقاف اسلامیہ مطبعہ سی

۱۳۴۲ - ۱۳۳۹

دین :

- حقدر .
- سهل الاجرادر .
- مولد مدینتدر .
- مایه فضیلتدر .
- مرئی انسانیتدر .
- سراپا حکمت و حقیقتدر .
- سائق ترقی در .
- علمی امر و تشویق ایتمشدر .
- عرفانی وجوده کتیرمشدر .
- کمالاته یول آچمشدر .
- حسن اخلاق تعین و نشر ایتمشدر .
- صفای وجدانی حس ایتدیرمشدر .
- جهلی ، ظلمتی قالدیرمشدر .

حرف و صنایع و تجارتی تشویق و ابداع و ایجاد صورتیله
ترقی بی امر ایتمشدر .
نفسه ایمان و اطمینان کبی قوتلر طانتمشدر .
حیاتده مثبت مساعی ایچون هر یولی کوسترمش و هر
موفقیتی وعد ایتمشدر .

ایلیکی امر ایتمشدر .
فنانلی نهی ایتمشدر .
عقاید و اعتیادات باطله بی قالدیرمشدر .
بدعت و خرافاتس منع ایتمشدر .
وظائف شخصیه و اجتماعیه بی تنظیم ایتمشدر .
حقوق فردیه و اجتماعیه بی تعیین و تأمین ایتمشدر .
وحشتی ، ظلمی ، تحکمی ، تجبری ، تجاوزی ، غاصبلنی ،
التماسی قالدیرمشدر .
شفقتی ، عدالتی ، مصونیتی ، مساواتی ، اخوتی ، حریتی ،
امنیتی ، انتظامی ، اسایشی تأسیس ایتمشدر .
استبدادی ، اداره کیفیه بی ، مملوکیتی ، طبقات اجتماعیه
فرقلری تعارضنی و قومیت عصیت و خصومتنی قالدیرمشدر .
انسانی عمده لر وضع ایتمشدر .
حقوق متقابل و واحد و اوزرینه اتلافی ، اتفاق کوسترمشدر .
تعاونی و تسانندی امر ایتمشدر .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دینداشمه خطاب :

کتله خلندن اک عاجزنی مخاطب ایدینه رک سویلیورم :
 دردداشم ؛ ایچک یانیور، چونکه ؛ آنهک اللهک اسم جلیلی سکا
 اوکرتجه بو اسم جلیلی بنسه دک ، سارلدک واندن یتیم بر چوجفک
 آرادینغی بولوشی کبی حظ دویدک ، بواسمی حرز جان ایلدک . کیمسه
 بومظهریتدن متولد سعادتنکی اخلاک ایتسون دییه قورقیورسک ؛ بی
 آندن آیریرلر و همیله تریبیورسک ، بو اسم جلیلی هر کون دها زیاده
 سینه که باصدیریورسک ، دها زیاده آنی ایچکه کیزیورسک . اودرجه که
 هپ فطرتکده کی قصه انجاق ، تیتیزلک بو حالکی بورویور . دیرکن
 اطرافکده برسس ایشیدیورسک ، قولاق ووروب جاندن دیکله مک
 استیورسک چونکه ؛ مسئله جان اویکه تعلق ایدن برشی . (الله) دن
 بحث ایدیلیور . هر ذره ک تیره رک دیکلیورسک ، فقط بشق برشی
 آکلایه میورسک چونکه موعظه مک طرز جریانی و موضوعی سنک
 قاورایه میه جفک بر علمک بر فصلی . سن احتمال او قور یازاریله دکلسک .
 و یا خود یالکز عمرنده علم حال او قومشسک ، پدرکنده اداب
 دینه دایر بر قاج سوز ایشتمشسک بناء علیه یالکز (الله) دیدیلرمی
 تیریورسک سویورسک حتی کوز یاشی دوکیورسک اللهی جوق

سومك و بنسه مكله برابر اللهك امرى ديه سويلنوب اغلاق واشكال
ايتدكلى قاعده لردن اصولردن ييلمغه باشلادك .

فقط ديتداشم بو وعظى ورن اصول تعليم وتلقيندن عاجزدر .
غافلدر .

ايسلك يابايم ديركن كوكلكى قيرمش ، سنى ياسه آمشدر . سكا
اللهى بيولته جكنه دى كوجلشديروب كوزكى قورقوشمىدر . سن
شىمدى اللهكى بك سويلورسك فقط سنك الهى وظيفه لريكي آكله تمغه
باشلادىلمى ، قاورايه ميورسك بو عجزدن متولد قورقوتون موجوديتى
تهديد ايدىيور بالخاصه او اسم جليلى يرلشديرديكك قلبك چاريبيور
كوكلك تيتريور . شمدى ظن ايدىيورسك كه الهى وظيفه لريكي بالكز
اولسانى آكلان يتشمشلىر يابايلير . او وظيفه لره بالكز باباك عمجهك
كى قويلر طيسانه بيلير . اوت ديكله ديكله غافل ك ياكلش اوكرنوب
ياكلش اوكرنديكى شيلردن او نتيجه و اردك كه يابو دينك احكامنى
ديدكلى كى يابق ويا (حاشا) اللهدن واز كچمك لازم . شىمدى
سن قيورانيورسك فقط سس چيقاره ميورسك ، ايچكده يانان بو آتش
تردد بو اندیشه سنى حقايق ارشديرمغه ايشك طوغريسنى آكلامغه
سوق ايدىيور واستيورسك كه واعظ باباك اولمغه برابر بو مسئله لرده
ديديكى ياكلش اولسون سو كيكك اللهك هرتبليخ ايدىيان امرلى
قولايجه هان ياپيله بيله جك حق فضيله سيله كال هوسله ، ذوقه ياپيله بيله جك
شير اولسون بيوك اللهمزك بو كوچك ضعيف قوللرينه ذات الوहितه
حاند كى امر ايتدكلى حر كتر هر مسكن قولك بيله باشاره بيله جكى
شير اولسون . ايشته بو مراقله مسجده كيتدك . برده وعظ ايدنه
قولاق و بردك . كوردك كه ايشى باباكدن دها كوجلشديريور . دها

زياده مائوس اولدك . شمدى اودك باطل ييور . بلدك بنى اللهمدن آييريور
ديه ، سن اللهكه (اللهم) ديمكه لايق دكلك ديهرك بنى قوللقدن
طيشارى طوتارلر ديه قورقيورسك بويله آجى بر اخطارى بلدك
ايشيديرم ديه تيتريورسك . بناء عليه بوئى سويله جك خلقدن بالخاصه
چوق بيلمش كوزوكلرلردن قاجيورسك . كيمه صوقوليورسك ؟
هم حالك اولانلره . اونلر ايسه سكا طوغريوي سويلكدن زياده سكا
بستون يامرى يومرو شيلر آكلاتيورلر وبالنتيجه سكا (الله سنى قوللغه
قبول ايتز) ديمورلر اما () بو مسئله لر آكلاشيلير شى دكلدر واز كچ ()
كى ايماده بولمق ايتيورلر . سن شمدى افراطيله تفريط آراسته
بوناليورسك . آرتق متالم عزون ، منزوى بر عمر كچيريورسك بركون
يوكل شهره اوغرييور . بيوك بر جامع كورو يورسك . كويك ،
قصبهك كوچك مسجده حلايده مديكك مسئله بنى بو بيوك جامعك
قبه مهييه سى آلتده مطلقا حل ايدرلر دييورسك ، درحال اورياه النجا
ايدىيورسك . كال تهالكه كيروب ادب ايله يوروديكك بو جامع
شريفده سسى قبه بنى طولديران بر قاج واعظ بوليورسك ، بونلر
قيافلريده دها كوز طولديرنجى ، كرسي لريده دها يوكسك سسلريده
دها طولفون و آهنگدار . فقط سويلدكلى دها آكلاشيلماز
و آكلاشيلان قسيميده دها كوچ . شويله كه : هر كرسى آتش پوسكورن
برمشكلات اوچاغى . اورادن يابوچلرى آلتجه طيشارى قاجيورسك
آمان بنى اللهمدن آيره جقلر دييورسك و شىمدى به قدر ياشادىم حالك
نتيجه سى ؛ بكا جهنملك دييورلر ديه آغلا يورسك . وقابل دكل هضم
ايدم ميورسك . ايچك ايچنه صيفيور ، كوزلر يوللرده درديكى دو كه جك
برارباب آرييور . براهنه آكلانه رق راحتلمق ايتيورسك . اوت

بر معتدل ، مُصَف ، حکیم انسان آرپیورسک فقط قیافه شکل و شائنه باقوبده صاحب صلاحیت ظن ایتدیکک ذوات هپ یوللرده کوزلرینی اوکنه دیکمش هیچ اطرافه باقییور سکا ایچک دیورکه ؛ آد بونلر کوسکون . کیمدن ، طیبی هپ بنم کیلردن . دیتک یوللرده آقان هپ یولسز ، کناهکار کیمسه لر . آرتق اونلرده سو قولوب سلام ویرمه بر سلام ایله صحبت آچمه جرأت ایدمیورسک . صرف بر مؤمن ، دیندش ، وطن داش صغیله درد لشوب دردیکه درمان صورامیورسک . سزده بویکنی حزن ایله بوکوب یرینه کیدیورسک . ایشته دیندشتم ؛ سنک کندی باشکه حسب حالک بویه اوست طرفنی ده عبد عاجز آکلاتیم سن دیکله .

ای بیل که هر شیتک الکن آله بیلر . یالکز آلهک آینه ماز . نه الهی سندن آییره بیلر لر نه ده سنی اللهمزدن بر فلا کته اوغراسک ، منکله یانمش ، فقط الله سنک ایله در . مالک محو اولمش فقط الله سنک ایله در آنک ایچون بیل که هر مصیبت منبه در ، حصول افعالکدر . نتیجه اعتباریله یا سنک جزای استحقاقکدر . ویا تعالی در باتسکه سبب اولان بروسیله ایضا ظدر .

وایفه لرکی ادراک ایتدیکک آنده نقصانرکی ، قصورلرکی دوشنوب ندامت و احتراز ایتدیکک آنده ؛ الله سکا ده کوزل بریول آچار . باشی مصیبت اولان بوایشک صوکی خیر اولور . همان اللهکه طیاک ای چالیشمه باشلا ، اوک ، کوک ، قصبهک شهرک ده معمور ، کوکاک ده شاد اولور . سن حیانه ده امین ودها مسعود اولورسک . الله چالیشک دیور . فئالق پائیاک الکنزدن کلن ایسلکی یاپک وایسلکاری یاپنی اوکردنک و اوکردنک دیور . ایشته سن بونلری

دوشون والکن کلن یاپ . ده ازیاده خیرلی و فائده لی اولمه چالیش . ای بیل که غنایت و موفقیتی جناب حق و عد دیورمشددر .

بر واعظ نا اهله خطاب :

ایمان ایله انکار تقدیر مهم ایسه ؛ حقایق دینیات حقیقه بیلنوب بیلنمه می ، و بیلنلرک بیلنلرک تلقین ایدوب ایتمه می ده اوقدر مهم در . تعلیم ، تعلم وظائف اسیله دن ، فرائض اساسیه دن اولدیکی کبی بونک روحنی ده حسن تلقین و قابلیت تعلیم تشکیل ایدر .

پیغمبر من صلی الله تعالی علیه وسلم افندمن (حَبِّبُوا اللهَ إِلَى عِبَادِهِ يُحِبُّكُمْ اللهُ) پیور پیور . مال شریفی : (اللهم قولدرینه سودیریکز که الله دد سزی سوسون) کذا (کُلْ خَلْقَ اللهِ تَعَالَى حَسَنٌ) مال شریفی : (حق تعالی نک هر خلق [اوسافی] کوزلدر) پیور پیور . اصل اولان ؛ اللهدن قورقق دکل ، الهی سومکدر . و قورقق ؛ محبت و ارتباطک شدندن متولد بر حال طیبی اولمیدر . انسان سودیکنک و سولدیکنک ظلمندن دکل انکسار خاطرندن ، عتابندن قورقار .

انسانارک اللهدن قورقوسی اولان ؛ اللهک کمال عدلنددر « استحقاق جزاء » اعتباریله . ثانیاً ؛ عیدک کمال احتیاجنددر « طلب رضا » اعتباریله . توحش ایله احتراز هر ایکسیده قورقق دیتکسده برینده نفرت و تبعاعد ، ایکنجیسده ادب ، صابنی ، قدر دانق و نعمت شناسلق واردر . انسان اللهک ظلمندن دکل عدالتندن یعنی قوللار منفعتنه بابا جنی تربیه دن قورقار چوجنک ابوبندن قورقوسی کبی . حالبوکه ابون دخی بشر در ، عاجز در ، مقصود در . جناب حق ده ایسه خطا ظهور ایتمز . هر معامله سی

حقدر، محض خیردر. هر ایشك اوكنی صوكفی بیله رك یاپار. آیت کریمه (عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا ...) مال شریفی: (اكره ایتدیككز برشی حقكزده خیرلی اوله بیلور، سودیکكز برشی ده حقكزده شر اوله بیلور) بناء علیه هر واقعه ده بر خیر وارددر. (الْخَيْرُ فِي مَا وَقَعَ) آیت کریمه: (بِعَذَابِكَ الْخَيْرُ....) حقایق مدرك بر انسان بیلیر که حق تعالی کندیسنه ابویندن حتی کندیسندن دها زیاده یقیندر. آیت کریمه: (وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ...) مال شریفی: (بر انسان شاه طماندن دها یقینز) کذا انسان بیلیر که هر کسندن و کندیسندن زیاده الله طرفندن مظهر حمایت و محبت اولمقددر. بر انسانه ایلك ایدن ابون، اقربا، احبا و حتی هر هانکی بر واسطه خیریه؛ جناب حقاك او قول حقنده کی غنایات سبحانی سی آنارنددر. ابوینك شفقتی، اخرك انسانیت کسوه سنده کی فضیلت و معاوتی هپ الالهك غنایتدر، کر میدر. او قول ایچون خلق ایدمش اسباب نعمتدن عبارتدر. بناء علیه هر ایلك مقابلنده خلقه فصل تشکر لازم ایسه جناب حقه دخی ولی نعمت حقیقی اولمق اعتباریله او نسبتدن پك چوق فضله حمد و ثنا و منت شکران اظهاری الزمدر.

حدیث شریف (قَالَ مُوسَى يَارَبِّ كَيْفَ شَكَرَكَ آدَمُ قَالَ عَلِمَ إِنَّ ذَلِكَ مِنِّي فَكَانَ ذَلِكَ شُكْرَهُ) مال شریفی: (حضرت موسی علیه السلام صورتی که یاری آدم سکا فصل شکر ایلسون جواباً بیوردلدی که نائل اولدی بی نعمتک بندن اولدیغنی بیلیرسه شکر ایتمش اولور.)

حدیث شریف: (الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الصَّابِرِ) مال شریفی: (یدیکنك شکرانی ایفا ایدن؛ صائم صابر منزله سنده در) بیوردیلور. ایسته بونك حکمتی و صائم صابر ك نه اولدیغنی خلقه اربابی آکلاته حقدر [۱۰].

[۱۰] مع التأسف بوعصده حقایق دینی بی بیان آر اولدیغنی کی بیلنلرك بر قسمی: بیلدیکی اکتیفانه ده حفظ ایدیان سوسلی عبادات، ویا راه قولیلان آنیقه آمار زینت کی خیرسز، تأثیرسز کوکسلرنده [صافلایوب طور بیورلر. بونلرك حقایق بیلمیلرله اوکرتلرینه مانع اولان اسباب ایچنده اوله طن ایدیور که خلق ایله اختلاطه عزم نزل و یا هممزلاک دخی وارددر. بوزوات اشبو اسبابی کتم ایچون خاقل قابل خطاب اولدیقتدن بحث ایدوب طورلر. بوباده نریاتده بونلر صاحب محبت دیگر بر قسمی ایسه امتانی مخاطب اتخاذ ایدمرك یوکسك افاده لرله درین معنای سوزلرله جلدلر طولدرلر حالبوکه بو طرز: تعلیمدن زیاده حسحال اولیور. بخاره خلق ایسه بوکی مجلداتی برزنکینك ویا عالمك کتبخانه سندن دیگرینه طاشیق صورتیله مثاللی ایتکدن بشقه بر صورتله کتابلرله تماس ایدم یور. مکرده هر هانکی بر طرفندن حقایق دینییه دائر برشی صورتلرله جوابیده آیلرجه سورویور. حالبوکه حقایق دینییه بحر عمان در. بونك کنارنده دوشونمك پك آجیقلی اولیور. اوت. دریایی صورالمره ساحلشنلرك سوزلکی سکونی، دوشونمجه سی صورالمره ایچون موجب تردد ویا شبهه اوله بیلور. اوتدنیری هر کس آلتی ایچون چالیشغنی اعتیاد ایدمش و برمك ایچون ذکل. ذهینلرله مننی برحافظه کارلق حاکم اولمش. قصور یابارم فورقوسی خیر یایمق نعمته ده سد چکمش بعضیلرنده ایسه یالککز غنی دوشونمك و شخصی منفعتک تمهیدیه ویا تأثیر آلتنده انجی حرکت کفك عمومی ایشلرده مساک اولمش. حالبوکه علم یالککز بیدك ایچون ذکا اساسا بیلدیرمك ایچون اوکرم نیایر و غلبه حرمت و اکرام انك ایچون ایدیلیر. بیت المالدن معاش آلتک ایچون وریایر. ایسته بوکی سوء اعتیادات نتیجه سی بر طرفندن برشی ایستلجه شایسته قیاقی حدی اولیور. بر طرفندن نفسه عدم اعتیاد نتیجه سی هر کس بر طرفندن کپیور. نهایت عمر مشکی زمانه حل ایتدیرمك

باقکیز پیغمبریمز نه بیوریور . (اَلَا اُنْخَبِرُكُمْ بِاَفْضَلِ مِنْ
درجه الصَّيَّامِ وَالصَّلَاةِ وَالصَّدَقَةِ اِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ فَاِنَّ
فَسَادَ الْبَيْنِ هِيَ الْخَالِقَةُ) مآل شریفی : (اوروج ، نماز ، صدقه
درجه مندن افضل بر عملك وجودندن سزه خبر ویره ییمی . او عمل
اصلاح بین [آدابلق ، باریشدیرمق] در . زیرا فساد بین مهلسکر .
شمدر ، افندیلر حقیقت بویله ایکن ، ایکی کیمسهك آراسی تألیف
ایتمك ایچون دینر بودرجه اهمیت ویررکن یاعبادی ایلله حقلك آراسی
آچه حق غفلتده بولنق نه مدهش برجرأندر .

شریعت (قولایاشدیرك ! کوجلشدیرميك) بیوریور . ایشته

اوزده بیوك برکنیشك ایلله ایش اولورینه ترك ایدیلور . وچکن زمانلر دخی
طبیعی ضررمره قید ایدیلور . زمانزده حال وزمانك ایجابنه توفیقاً حاذقانه علمی
دخی نشریات قلبیهده بولنانلر يك آزددر . نشر ایشدکری وسائط اطفا ایسه
بویانغه غیرکافی اولدییکی کپی جاملرده وعظ صورتیله علمی تلقیناتده بولنانلر کده
هپی مقصدی تأمین ایدمه بورلر چونکه بولنرک بر قسمی اهل ایسه بر قسمیده
نااملدر . بالنتیجه : موضوعلر یا شخصی اولیور ویا انتخابده اصابت اولیور .
حالیوکه واعظلك هکیملکدر . احتیاجی تشخیص واکاکوره وصایا اجرایی
لازمدر . دیگر بر قسمی ایسه قوروتعصب کوزخی بورومش آتش بوسکور بیور .
یانغینه موسریله چکنه اوفاندش اولیور .

ایشته روحی تدای ایدمك معنویات هکیملری ، علم الروح حکیملری
اولاجق اولان بو آتش بوسکورون ذوات ، خلقك روحی جذب و تطمین
ایدمکچکرینه معکوس حالاریله خاقی قاجیر تیورلر . خاقی حقه تقریب ایدمک دیرکن
قورقونوب شاشدیر تیورلر . بوسورتلهده خاقی نظرند دین ، یاغیر قابل تطبیق
مشکل بر ایش ، ویا معما حالنده بر مسئله ، ویا حکمتی آکلاشلماش بر کلفت ،
بر آغاریه کی فالیور .

بر آیت کریمه (يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ) مآل
شریفی (جناب حق قولایلفکیزی استر کوجلککیزی استه من .)
دیگر آیت کریمه (مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ) مآل
شریفی : (سزك ایچون دینده هیچ بر کوجلك بایلعدنی) دیگر آیت کریمه
(لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) مآل شریفی : (جناب حق
نفسی وسعدن زیاده مكلف قلماز .)
باقکیز پیغمبریمز نه بیوریور :

(يَسِّرُوا وَلَا تَعْسِرُوا وَابَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا) مآل شریفی
(قولایاشدیریکز ، کوجلشدیرمیکز ، مزددلیکز نفرت ایتدیرمیکز) .
دیگر حدیث شریف : (خَيْرُ الْعِبَادَةِ اخْفَئُهَا) مآل شریفی :
(عبادتك خیرلیسی قولای اولانی در) وباقکیز سیدالمرسلین افندمن
کندی نامارینه بایلله حق تلقینات خصوصنده نه کی برواحد قیاسی ،
فصل بر مفتاح احسان بیورده رق امتلرخی قورودورلر :

حدیث شریف (إِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تَعْرِفُوهُ قُلُوبُكُمْ
وَتَلِينَ لَهُ اشعاركم . وَابْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ أَنَّهُ مِنْكُمْ قَرِيبٌ فَأَنَا
أَوَّلُكُمْ بِهِ وَإِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تُشْكِرُهُ قُلُوبُكُمْ وَتُنْفِرُ
مِنْهُ اشعاركم . وَابْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ أَنَّهُ بَعِيدٌ مِنْكُمْ فَأَنَا أَبْعَدُكُمْ)

مِنْهُ) مَال شَرِیفی : (بندن سزہ بر حدیث سوبلدکاری وقت اگر قابکتر تنور ایدر ، طبعکزدہ کی خشونت یموشار وانی روحکزدہ یقین کورسہ کز بن اوحدیثہ سزدن داما زیادہ یقیم . اگر سوبلدکاری حدیثدن قلبکزدہ بر حس انکار و نفرت حاصل اولور وانی روحکزدہ اوزاق کورسہ کز او حدیثہ بن سزدن دما ارزاعم .) صاحب شریعتہ افندمزنک حریت وجدانہ نہ درجہ اهمیت ویردکاری و بناء علیہ دینک محض رحمت و حکمت اولدیفنی کوسترمکہ بو وشو حدیث شریف کافیدر .

(اِسْتَقْتِ نَفْسَكَ وَاِنْ اَفْتَاكَ الْمُفْتُوْنَ) مَال شَرِیفی :

(نفسکدن استفتایت مفتیلر فتوا ویرسلر دخی) بو اشارت لریله صاحب شریعت افندمزن مفتی دخی بشردر اجتهادندہ یا کیله بیلور فقط حکمت ، منطق ، حقائق ثابتہ دندر . سز دائما آتی رهبر اتخاذ ایدک بیوربور . شمدی افندم : شوتبشیرات الهیہ و عقیدہ بی خاطر لادیکز یا ارتق انصاف ایدیکزده یان با صدک جهنمه ! صاغہ با صدک جهنمه ! دیه عبادالهی صبا حدن اقشامہ قدر جهنمه اور کوتوب طور میکز . الاهی عبادیتہ یالکز جهنمه ، غضبیلہ کوسترمیکز . لایتناهی مرحمتیلہ مغفرتیلہ محبتیلہ غایتلریله ده توصیف ایدیکز . و پیغمبریمزنک بیوردینی کبی الاهی عبادیتہ سودیریکز و دیکز که الله تعالی انا کزدن شفقتی ، بابا کزدن دقتی ، هر کسدن خیر لیدر . دینی ؛ منفعتکز ایچون قومیشدر . اکا تمسک ایدیکز که درد لریکزدہ علاج اولسون و دیکز که دین من صنفه کوره قابل تطیقدر . اک کوچک بر رحمت بیلہ دینجه مهم بر رحمت کتدر . بیوک بر منفعتدر ..

مثلا : بر خستیه براز باقارسه کز ، صوصامشه بر باردق صو ویرسه کز ، بر شاشقینه یول کوسترسه کز ویا بر کیمسه نک کوکلنی آلیرسه کز ویا بریتیعی اوقشارسه کز جتہ لایق اولورسکز دیکز . جتہ کیرمنک بیوک اللهمک عفو و کرمیلہ تقدیر قولای اولدیفنی احساس ایدیکز ، محضاً حقک لطف و عنایتی اوله رق بو قولای وسیله لرله عاجزلر ، بیچاره لر ، فقیر لر دخی اغنیا و اصحاب حسنات میاندم جتہ کیرہ جکدر . دیکز . هر کبی قدرتنه کوره ایسلکه تشبیهی ایدیکز ، اخلاقیاتہ ، اجتماعیاتہ عائد کوزل حرکتک جتک قیوسی آجاییله جکفی اوکرتکز تا که دینده کی مقصد آکلاشلسون ، هر کس دائره هدایتہ صوقوله بیلسون ، بشریت حیوانیتدن اوزاقلشسون . ایسلک امللری فنا حر صلدہ ، انسانی حسلر وحشی غیظلرله غلبه چالسون . باقکز دینمز ایسلکی نه درجہ تشویق لیدیور ، اخلاق حسنیه تقدیر اهمیت ویریور .

(حدیث شریف) : (اَلَا اَخْبِرُكُمْ بِاَسْسَرِ الْعِبَادَةِ وَ اَهْوَنِهَا

عَلَى الْبَدَنِ الْعَصَمَةُ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ) مَال شَرِیفی : (عبادتک بدن اوزرینه اک اهون و قولای خبر ویردیمی سکوتی التزام اتمک و حسن خلق صاحبی اولمقدر .)

حدیث شریف : (مَا مِنْ شَيْءٍ يُوضَعُ فِي الْمِيزَانِ اَثْقَلَ مِنْ

حُسْنِ الْخُلُقِ وَاِنْ صَاحِبَ حُسْنِ الْخُلُقِ لَيَسْبُلُ بِهِ دَرَجَةً صَاحِبِ الصَّوْمِ وَالصَّلَاةِ) مَال شَرِیفی : (السانک میزان افعال و اعمالده

حسن خلقدن دکرلیسی و آغیری یوقدر صاحب حسن اخلاق اولان
مجرد حسن خلقی سیبیه ارباب صوم و صلات درجه سنه و اصل اولور .
دیگر حدیث شریف : (اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَإِنْ لَمْ
تَجِدُوا فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ) مال شریفی : (یارم خورمادانه سیبیه اولسون
اونیده بولاماز ایسه کز برطاتی سوز ایله اولسون آخره مفید اولغه
باقک که شوقدر جق برحسانک دخی سزی جهنمدن قورومغه تأثیری
وارد .)

حدیث شریف : (حَرِّثُ لَيْلَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَفْضَلُ
مِنْ أَلْفِ أَيْلَةٍ يُصَامُ لَيْلُهَا وَيُتَامُ نَهَارُهَا) مال شریفی : (فی سبیل الله
عباد اللهی برکیجه بکله مک کوندوزی صائم کیجه سی قائم اولمق اوزره
احیا ایدیلن بیک کونلک عبادتدن ده خیرلیدر .)

حدیث شریف : (مَنْ أَرَادَ أَنْ تَسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ أَنْ يُكْشَفَ
كَرْبُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُغْسِرٍ) مال شریفی : (کیم ایسترسه که دعالری
قبول اولسون صیقینتیبی زائل اولسون صیقیتییه دوشمش بر آدمی
فرحاندیرسون)

حدیث شریف : (مَنْ غَالَ أَهْلَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَوْمَ مَهْمٍ
وَلَيْسَتْ لَهُمْ غَفَرَاتُ اللَّهِ لَهُ ذُنُوبُهُ) مال شریفی : (مسلمیندن بر خانه

خلقنه کیجه لی کوندوزلی بر کون باقوب قورویانلرک کنساهرلی
جناب حق غفور بیورر .)

حدیث شریف : (مَنْ قَادَ أَعْمَى أَرْبَعِينَ خَطْوَةً وَجَبَتْ لَهُ
الْجَنَّةُ) مال شریفی : (بر اعمی یی قرق آدیم قدر قورویانه جنت
واجب اولور .)

حدیث شریف : (مَنْ مَنَحَ مَنَحَةً وَرَقٍ أَوْ مَنَحَةً لَبَنٍ أَوْ هَدَى
زُقَاقًا فَهُوَ كَبَعْتٍ نَسَمَةٍ) مال شریفی : (هرکیم کرماً ویا قرصاً
بریسنه پارا ویا سودیله بر حیوان ویررسه ویا یولنی غائب ایتمش
کیمسییه کیده جکی سوقاغی کوستردسه برملوک آزاد ایتمش کبی ثوابه
نائل اولور) [۱]

حدیث شریف : (مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللَّهُ بِهِ وَمَنْ شَاقَّ شَاقَّ اللَّهُ
[۱] کوریلوریا اسلامیتده حریت شخصیه نه درجه اهمیت ویریلور
مملوک ازادایدلسنک بک ثواب اولسی عین زمانده ده کوستریورکه اسیرجیلک
کوله جاریه تجاری اسلامیتک وجوده کتیردیکی برعات دکلددر . بالمکس زمان
قدیمدن دورا کن بوعاتدک اوکنی المی انجون اسیرلی ازاد ایتمشکی اسلامیت
عبادتدن هدایتشددر . شوحدیث شریفلر دخی اکا دلیلدر :

(مَنْ أَعْتَزَّ بِالْعَبِيدِ أَذَلَّهُ اللَّهُ) مال شریفی : (کوله ، جاریه ایله
عزت بولمق ایسته نی الله ذلیل ایتسون) دیگر حدیث شریف : (شَرُّ الْمَالِ
فِي آخِرِ الزَّمَانِ الْمَمَالِكُ) مال شریفی (آخر زمانده اموالک شرلیبی کوله
وجاریه در)

(عَلَيْهِ) (ضرر ویرانی جناب حق اضرار ایدر. کوچللك كوستره نده جناب حق كوچلك چكدير)

حديث شريف: (مَنْ رَجِمَ وَلَوْ ذِيْحَةٍ تُصَفِّرُ رَجْمَهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) (هر كيم ولو بر سرچه قوشنك ذيه سنه مرحمت ايدرسه جناب حق دخی قیامت كونی كنديسنه مرحمت ايدر.)

حديث شريف: (رَغِمَ أَنْفُهُ رَغِمَ أَنْفُهُ رَغِمَ أَنْفُهُ مَنْ أَدْرَكَ أَبَوَيْهِ عِنْدَهُ الْكِبَرُ أَحَدَهُمَا أَوْ كِلَيْهِمَا ثُمَّ لَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ) (يازيق يازيق يازيق او آدمه كه والده يندن برينك ساغلانده يتشيرده صكره جته كيردمن)

افنديلر: جناب حق رحم غصبدن اياريدر بيوريور.

حديث قدسي: (قَالَ اللهُ تَعَالَى سَبَقَتْ رَحْمَتِي عَلَى غَضَبِي) بناء عليه جناب حق غضيله دكل اولو رحمتيله توصيف ايدك. نهايتسر رحمتنه اشته مثاللر:

حديث شريف: (التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ)

(كناهدن توبه ايدن شيچ كناه ايتهمش كي اولور.)

حديث شريف: (الَّذِينَ تَوَابُوا) (ندامت توبه در)

حديث شريف: (أَفْضَلُ الْإِيمَانِ الْبِرُّ وَالسَّمَاحَةُ) (ايمانك افضل برو سباحدر) [*]

حبيب كبريا افندمن دينك نصيحت اولديغني بيوريور:

حديث شريف: (الَّذِينَ النَّصِيحَةُ) اشته نصيحتك نه اولديغني انصاف ايله ومطلوب سنيه لري داخلنده امتنه اكلامق، بيديرمك سرك وظائف عاليه كز دندر.

صكره ني ذيشان افندمن حكمت بعثت نبويه لري حقنده باقكر نه بيوريور:

(إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ) مال شريفي: (بن انجق اخلاق صالحيني اتمام ايچون مأمور اولندم) كوروليور دین نصيحت ايتش، حكمت بعثده اخلاق. صكره باقكر ارشاد وظيفة عاليه سيله شخصاً مأمور وياخود مكاتبات علميه سني نشره شخصيتي اعتباريله مجبور ومسؤول اوللرايچون فخر عالم افندمن نلر بيوريور. ووظيفه سني حسن ايضا ايدنلرله ايتينلرك نظر دقتي تقدر اهميتله جلب ايدنيور:

حديث شريف: (مَا أَهْدَى الْمَرْءُ الْمُسْلِمَ لِأَخِيهِ أَفْضَلَ مِنْ كَلِمَةٍ حِكْمَةٍ يَرِيدهُ اللهُ بِهَا هُدًى أَوْ يَرُدُّهُ بِهَا عَنْ رَدًى)

[*] (بر) ك معنای لغویسی: نفسك كال سكوتله قبول ايتديني وفليك مطبش اولديغي شي. ديكر بر تعريفه كوره حسن خلق در (اتم) (بر) ك ضدیدر.

مال شریفی : (بر مسلمك ديكر مسلم قاردمشه كفه حكمتدن افضل هديه سي اوله ماز چونكه او كفه ايله يا مظهر هدايت الهی اولور ويا برفالنی زائل اولور) [۱]

حديث شريف : (لَآن يَهْدِي اللهُ عَلَى يَدَيْكَ رَجُلًا خَيْرٌ لَّكَ مِمَّا طَلَعْتَ عَلَيْهِ الشَّمْسُ وَغَرَبَتْ) (جناب حقت برقولى حقنده كي هدايته دلالتك بتون دنيايه مالك اولمقدن خير ليدر)

حديث شريف : (شَرَّ اَرْثِ النَّاسِ شَرَّ اَرْثِ الْعُلَمَاءِ فِي النَّاسِ) (اشراى خلقك اك شيريرى علماسندن شيرير اولنلير) .

[۱] كفه حكمت كه هر بر شيتك حقيقتي ديكر حقايق تحري ايجون، غفلت و ضلالتدن قورتولاق ايجون، عقايد باطله دن سيرلق ايجون، نتيجه اعتباريله مظهر نور هدايت و حقيقت اولاق ايجون فخر عالم اقدمرك امتي نعل بصيرته تشويق اينديكنه و حكمت و حقيقتك مؤمن ايجون برغدا درجه سنده لازم غير مفارق اولديغه اشبو حديث شريف نه قطعي بر دليلدر : (اَلْكَلِمَةُ الْحِكْمَةُ

ضَالَّةٌ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ وَجَدَّهَا فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا) (كفه حكمت مؤمنك برضايي كي آراديني شيردر . آني نرمده بولورسه مالى كي آبر .)

ديكر حديث شريف : (كَلِمَةُ حِكْمَةٍ يَنْسَعِمُ الرَّجُلُ خَيْرٌ لَهُ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ وَالْجُلُوسُ سَاعَةٍ عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ خَيْرٌ مِنْ

عِتْقِ رَقَبَةٍ) مال شريفی : (بر آدمك بر كفه حكمت اينديسي، كندينه بر سنهك عبادتن خير ليدر و بر آدمك مذاكره عليه ده بر ساعت اولورمسي، براسير آزاد ايتكدن ده خير وتوابي واردر .)

حديث شريف : (الطَّمَعُ يُذْهِبُ الْحِكْمَةَ مِنْ قُلُوبِ الْعُلَمَاءِ) (طمع ؛ حكمت و بصيرتي قلوب علمادن ازاله ايدر .)

حديث شريف : (اَكُونُوا لِلْعِلْمِ رُغَاةً وَلَا تَكُونُوا لَهُ رُوَاةً) (علمك عاملى اولك راويى اوليك)

حديث شريف : (مَنْ سُئِلَ عَنْ عِلْمٍ فَكَتَمَهُ أَجَلَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ) (صورلديني حالده بيلديكني كتم ايدمك اغزينه قيامت كوني جناب حق آتشدن كم طاقار)

حديث شريف : (قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ) (علمي تحريرا تقيت ونشر ايديكز)

حديث شريف : (إِذَا وَصِدَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَاصْتَظِرِ السَّاعَةَ) (بر ايش كه اهلى اوليسانه تفويض اولنور هرج و مرجه انظار اولنلير)

حديث شريف : (مَنْ اسْتَعْمَلَ رَجُلًا مِنْ عَصَابَةِ وَفِيهِمْ مَنْ هُوَ أَرْضَى لِلَّهِ مِنْهُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنِينَ) (اهلى واركن نا اهلى قولانان الله ورسوله وجمه مؤمنله خيانت ايتش اولور)

حديث شريف : (غَيْرَ الدَّجَالِ أَخَوْفُ عَلَى أُمَّتِي مِنَ الدَّجَالِ

الْأَيُّمَةُ الْمُضِلُّونَ) (ائمہ ایچون اهل دجالدن زیادہ امتی اضلال
ایدن دجال ائمہدن قورقارم)

عمومہ خطاب

اشته افندیلر : بالتیجه حقایق دینیہ بیلناردن بعضیلرینک سکوتی ، بعضیلرینک سویلشنی بیلیمه سوی بعضیلرینکده حکمت کلامی کندی شخصی منفعلرینه کوره ترتیب و تالیفه جرائی یوزندندرکه ؛ دینک حقایقنی بیلیمین خلقک بر قسمی دینی برامر عسیر ظن ایدوب سکوت ایدیور . دیگر بر قسمی ایسه معروض قالدینی معکوس و خاشانه تلقینانه بوش اولان دماغنی قابدیوررق دینی مانع ترقی ظن و حتی بویلهجه ادعایه قالدیور . اشته تهلکه بونددر . انسانک اغفال و اضلاله مستند بیلکی ؛ هدایت و فضیله مستند بر بیلکی ظن ایتمسند و بو قالب اچقنی سورمک ایسته مسنددر .

حدیث شریف : (سَأَلُوا اللَّهَ عِلْمًا نَافِعًا وَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ) (جناب حقدن علمک نافعنی استیگز ، فائدهسز علمدن حلولانی اللهه صیفینگز)

حقیقنی بیلنارک سکوتی ؛ یا کاش بیلنارک ، معارضلرک سسنی یوکسکتمک فرصت و یرییور . حقیقتک طورمسی ؛ باطلک یول المسی دیمکدر . حالبوکه ائی بیان ساکت ایله سسنی یوکسلتن فنا بیلنک آراسنده بر هیچ بیلیمین اکثریت وارکه حسب الجاهاله هر شیه قولاق و یرن و عقیده اعتباریله متین برتمل ، نورلی بر قناعت صاحبی اولمیان

بو کتله تهلکهدهدر . سوروکی هر صدادن متأثر اوله جق وضعیتدهدر . یونلرک ضلالته دوشماری و یا حقیقته قاووشه مام لرینک و بای ؛ بیلوبده سس چیقار میانلرک بوینددر .

هر صدای اضلالی ؛ دها قوتلی بر صدای حقیقت و ارشاد تعقیب اتمل درکه مثبت بر ترقی حاصل اولسون ، فتنه سوغمسده اویوسون ، اشته تهلکهکی کوردیکم ایچون هر تهلکهکی کورمک بر شیلر یایمق ایسته مسی کبی عبد عاجزده جهلمک قویولغه ، علممک هیچکسکه حتی مسلك اجتماعیمک بو کبی تیماتله مناسب اولمیدیغه باشیه رق نظر انتباهی جلب ایدرجک و یا هیچ دگسه تهلکهکی خبر و یرمک بر سس چیقارمسی ، اک ، ابتدائی بر شکنده اولسون بر شیلر سویلکی وجداناً لازم کوردم . امید ایدرم که بوسس بصیرتی آچارده اربابی وظیفهسی باشه قوشار و حقیقت دینی مدافعلرینی بولور . شو یازیلرده خطالر وارسه تصحیحه و حسابسز نقصانلرمده اکله مظهر اولور . بوش دماغلرک معروض بولندینی ضلالت میقرر و بلرینه قارشنی بر مجادله علمیہ آچیلورده تهلکهکی قارشنی قونور . و تهلکهکی کندیسنی قاید یرمیه جق درجده حقایق و حکمیات ایله تجهیز اولمیان دماغلر بر سرمایه مدافعه و تحفظ ایدیئر .

باقکسز حبيب کبریا افندمن دینک آفتنی نه اوله رق اشارت یروریورلر :

حدیث شریف : (آفَةُ الدِّينِ ثَلَاثَةٌ فَقِيْهٌ فَاجِرٌ وَ إِمَامٌ جَائِرٌ وَ مُجْتَهِدٌ جَاهِلٌ) (دینه مسلط اوله جق آفت اوچدر : برنجیسی ؛ فسق و فجور ایله مألوف فتها ، ایکنجیسی ؛

ظلمه حکام ، اوچنجیسی ؛ یا کاش اجتهاد ایله یول کوستن جاهله مجتهدلردر (

باقکر مصیبتی نه دییه تعریف بیوریورلر :

حدیث شریف : (كُلُّ شَيْءٍ سَاءَ الْمُؤْمِنِ فَهُوَ مُصِيبَةٌ)

(هر نه شی که مؤمنه فالق ویرر اشته او مصیبتدر) .

باقکر فالقله مجاهده ایچون نه بیوریورلر :

حدیث شریف : (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ

فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ

الْإِيمَانِ) مال شریفی : بر امر منکری ، [فنانی] کورنلر ایله ،

ا کر قدرتی یتمزسه دیلیله اصلاح ایتسون ، قدرتی اوکاده یتمزسه قلیله

مخالفت ایتسون . مع مافیله صوکنجیسیله اکتفا ضعف ایماندندر) .

باقکر حتی مدافعه ایچون نه بیوریورلر :

حدیث شریف : (مَا مِنْ صَدَقَةٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَوْلِ الْحَقِّ)

مال شریفی ! (جناب حق عندنده (حق) سوزدن سویملی صدقه

یوقدر .)

حدیث شریف : (إِنَّ نَصَاحَةَ الْحَقِّ مَقَالًا) مال شریفی :

(حق صاحبك سوز حقیدر .)

علی العموم ارباب علم وکماله خطاب ایدیورم :

همت سز کدر . چالیشیق لازمدر هر وسیله ایله چالیشیق کر کدر

بر وظیفه وجدانیه ایفایی ایچون مطلقاً رسماً مأمور اولیق لازم کمر

انسان هر زرده اولورسه ده هر وسیله ایله قلمله لسان ایله نشر و مدافعه

حقایقه چالشاییلیر . چالیشیق بزدن ، هدایت جناب حقدن ، شفاعت

صاحب حکمت و شریعت افندمز دندر .

بر منكره خطاب :

وجود حق

اینانكز كه ، عظیم الشان بر (الله) وارد در . طوغمشز ، یاشیورز .
یارادان ، یاشانان وارد در . اشته بوده (الله) تعالی در .

سز بوقوه خالنه و مدیریه (قوه طبیعیه) و آنك قانونلرینه (قوانین طبیعیه) می دیورسكز ؛ اشته اوقوت ؛ حقت قوتی و او قانون حقت اراده سندن عبارتدر . بوقوت قدسیدر ، ربانیدر . میخانیکي دكلدر .
فرضا اویله بیله اولسه اونك ینه بر ناظمی اولمق لازم کایر .

مادم [مجهولك اولان و یا تجاهل ایتدیکك] بو قوه طبیعت دیورسك . البت سنده او طبیعتك بر جزؤسك و مادام منسوب اولدیفك كل ؛ عوالمی خاق ایتمش او حالده سنن دخی یوقدن بر تی خلق ایدم بیلیورمیسك : مثلاً بر انسان ، بر حیوان ، بر نبات یارادوب یاشانه . بیلیورمیسك ؛ خیر ! او حالده عاجزسك ! مادام عاجزسك ماهیتی (طبیعت) در دیبه کسیدردیکك قوتی تشخیص دده عجزك محققدر بناء علیه خطی اوله بیلیورسك . مادام خطادن منزله دكلسك او حالده بشقه لرینی دیکكه . دیکكه مك لغرض باطلده اسرار دیمكدر . اصلاح فکردن قورقق ، چکسك دیمكدر . سنك ارزوك اکر بویله دكلسه دیکكه ؛ تدقیق ایت . بر آدمك قصر بصری اولور دیکرینك کوردیکنی

او ؛ کورمیه بیله فقط کور میورم دیبه باشقه لری طرفندن کورولن شیتك وجودنی کلیاً انكار لازم کایر .

اوت بو قوت بر نظام داخلنده (بذاته الحركه) کبی کورونور (بذاته الطبیعه) کبی ظن اولور فقط بو ؛ قبضه کورمك استیلراچوندر . موجوداته بو طبیعتی برورن ؛ بو طبیعت موجوده یه قدرت حرکتی برورن ؛ و حرکتك دفعاتی بدایه و یا علی الدوام بر تنظیم ایدن ؛ واردر که او ؛ الله در . صوبی موصلندن آغاز کوروب موصلنی خالق ظن ایتك ، آنك اولیاتی کورمه مك نه ایسه بوده اودر .

بو مکونات موجوده ، بر حادثه دن بری ظهور ایله هر عانکی بر حادثه ك تاثیریه بو طبیعتی اکتساب ایتمش (دونوب کیدیور ، اولوب بیتور) دیورسهك ، طوباجل دونمه سی کبی فرم ایدیورسهك ینه کوزی قالی سویلیورسك دیمكدر . چونکه او حادثه نی ده بر خاق و ترتیب ایدن اوله جقدر . که اوده الله در . باخصوص عوارض و تصادف مولودی اولان تکوناتك حرکتلری بسیط و علی العاده جریان ایتشی لازم کلدیکی کبی حرکت ابتداییه سنده کی اوصافی ده الی الابد محافظه ایدمه مسمی و کندیسنده استحاله لر ظهور ایتمه سی اقتضا ایدر . بناء علیه دنیا دخی بو کبی بر عارضه ك مولودی اولیدی آنده شتون و تحولات فوق العاده ظهور ایتزدی و حرکتنده کی بودرجه انتظامه مستنداً المزده کی دقیق تقویملر یازیله ماز و حسابلر یاییله مازدی حالبوکه عالم بسیط دکل شتون ایله طولو ، هر کونك آیری شونی ، هر آنك بشقه تجلیاتی وار . بر برینه بکزمه میور . او حالده بو فوق العاده لکبری برادره ایدن البت وار . هر آنك بر مؤثری ، هر نظامك بر ناظمی ، هر طبیعتك بر مولدی ،

هر مظهر ك بر مظاهری، هر ما كنهك بر یابی، و علی الدوام آنی قورانی
مطلق اوله جقدر .

هر ذره سی کندی محیطنده بر عالم اولان بو عوالمی دخی بر یازدن
و اداره ایدن البتده بر الله وار . [*]

« اولنار فیضیاب اعتلا اثار قدر تدن »

« الیرلر حصه غیرت تماشای طبع تدن » - اکرم

[*] سلا نیک والی اسبق ناظم پاشا حضرت ترینک زیدم سبب و طرز خلقت
مکونات حقندمی منظومه سی نه کوزلدر :

عشق ابتدی چراغ حسنی ایقاد	حسن ایلدی کاشانی ایجاد
عشق اولدی جمال حسنه مجلا	حسن ایلدی رش نور احیا
عشق اولدی ظهورینه طلبکار	حسن اولدی غریق بحر انوار
جوش ابتدی تجلیات لاهوت	حسن اولدی صورنمای فاسوت
عشق ابتدی خفای حسنی اظهار	عشق ایلدی عشقه عرض دیدار
عشق اولدی جمال حسنه طالب	ممکنده تعین ابتدی واجب
انوارینی عشق ابدوب هویدا	حسن اولدی روانغزای اشیا
کثر اولدی عیان نهان کورندی	حسن آینه سنده جان کورندی

انوار صفات اولنجه تیان

تاب اور اولوب جهان امکان

نور ابتدی جهان جهان تجلا	انوار ایله طولدی زیر وبالا
کشف اولدی سرائر و ظواهر	وار اولدی هیاکل ، مظاهر
مظهرده ظهوره کندی ارواح	ارواحہ مقارن اولدی اشباح
دریای محبت اولدی زاجر	انواع تلاطم اولدی ظاهر
آچلدی خزینة هویت	صاحلدی جواهر محبت
اسرارای بیلندی کائناتک	انوارای کوروندی ممکناتک
وار ایلدی فیض زندگانی	هیئات و حیات کشفکافی
نورنده نهان اولان عوالم	وار اولدی یق اولیان عوالم
آچلدی در خزینة غیب	بذل کهر ابتدی غیب لاریب

اوصاف خالق و ماهیت خلقت

هر یرده حاضر و ناظر اولان، هیچ بر موجوده بکزمیان، و کوزله
کورلیان، هر احتیاجدن وارسته اولان الهی تصور ایدم یورم سی
دیه جکسک ؟ بو قصور حقیقتک وجودنده دکل ، سنده کی احاطه
طار لغنده در . عجز و نقصانکده در .

خورشید ازل صالنجه سایه	وار اولدی کرات بی نهایت
وار ایلدی شمس اوج اعلا	هر ذره ده بر عظیم دنیا
هر شمسده مستر عوالم	هر ذره ده منتشر عوالم
هر شمسده ذرمل نمایان	هر ذره ده شمسدر درخشان
هر شمسده وار قوای طاهر	هر ذره ده کبرلی بر عناصر
هر شمسده فیض عمر جاوید	هر ذره ده متدخ موالید
هر شمسده وار قوای ایجاد	هر ذره ده وار قوای ایلاد
هر شمسده اعلی بدایع	هر ذره ده بشقه بشقه لامع
هر شمسک اینجده هر مائر	هر ذره اینجده چهار عناصر

کونک بو عظیم حادثاتی

دریاعمی تمو جانی

بر موج اینجده بحر موج	بر قطره ده بی حساب امواج
هر موجده قطره لر هویدا	هر قطره ده صد هزار دریا
ایتمکده محیط لایقتهای	امواجی اسانک کواهی
پیوسته بوموجله ر خازه	بحر مذکوث بی کناره
ظاهرده کی موجهل سراسر	عنان قدیم رجعت ایلر
که بحر قدیم موجه اور	امواجی ایله اولور برابر
که منفک اولور وجود امواج	که بکتن اولور محیط امواج
ایتمکله بوموجله ر تشکر	حکمنه یم وحدته تعیر

بر در اثر قوانما بر

بر فیض حیاتها ، خدا بر

« ادراك معالى بو كوچك عقله كركمز »
« زیرا بو ترازى اوقدر ثقلی چكمز » - ضیا پاشا

باقى اكلاتيم ديكله :

جناب حق بيوريور (وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ) مال شريفى :
(جناب حق هر شىء محيطدر) ينه رب العالمين بيوريور كه : (وَنَحْنُ اقْرَبُ بِاِلٰهِهِ مِنْ حَبْلِ الْجَبَلِ الْوَرِيدِ) مال شريفى : بزانه شاه طه اردن
يقين (ينه رب السموات والارض افندمن بيوريور كه :
(اللّٰهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) مال شريفى (الله كوكلرك

وارضك نوريدر)

بر تخمك اينجده در نباتات	بر ذره اينجده معدنيات
بر تخمك اينجده فيض انبات	بر تخمده در حيات وحيثات
بر تخمده ذوق طعم اثمار	بر تخمده رنگ وبوى ازهار
معدنده بسيط ايله مركب	بر ذره اينجده در مرتب
هر ذره دهى قواى موجود	هر ذره ده منجلى ومشهود
هر ذره ده ازدواج ايلاد	دستور مؤيد ايله ممتاز
ذوچين بتر كياه هر آن	چو فنده اولور ولد نمايان
اصلنده كى فيض منان	شاخنده كى برك وبارهان
وقتيه اولور بديد وظاهر	بر وجه نظام چهار عناصر
ناميده قواى تام موجود	جامدده منجلى ومشهود
بذل ايله مه سخا وبدال	سبز اولمه كى جبال فعال
محصولى كسه ارض نبات	بخل ايلر ايسه سهاى صامت

ذيروحك اولور حياتى مختل

بى روحده اولور قوامبدال

بو آيت كريمه لردن آكلاديفعى ايضاح ايدم چكمز :
حدود سبز بر نور احديت درياسى وار . اصغر نامتناهى ومتساند
نور جزؤ لردن مركب اولان بو عمانده ؛ هر جزؤ نور ؛ اصغر نامتناهى
بر ماده جزؤ فردينى تكون ايتديرمش و اكا محيط اولمشدر و محيط
اولدينى جزؤ كده مظهرى ، محركى ، مديرى اولمشدر . هر ماده
جزؤ شده ظهور ايدن ؛ طبيعت ، ماهيت قابليت ، استعداد ؛ كنديسى
محيط اولان جزؤ نورك ؛ على الدوام اكا ويرديكى نوردن ، نفخ ايتديكى
روحندن ، تلقيح ايتديكى قوتدن عبارتدر [*] روح محصول نوردن .
روح ايسه ؛ قدرت وقوت ايله موصوفدر . ايشته بو صورته هر ماده
اللهك نوردن ؛ بالجملة فيوضات حياتيه سنى ، قابليت وقدرتى آيلر .
وبالتيجه اراده الهيه موافق بر طبيعت وحركت پيدا ايدر . بونندن ده
بوتون مكوناتك يد قدرت الهيه بولنسى نتيجه سى حاصل اولور .
نورلى جزؤ فردلرك امتزاج و تركبندن ، دها طوغريسى ميل
واجذبندن تشكىل ايدن انسان ، حيوان ، نبات ، جمادده كى قوه
انكشاف ؛ ثابت ، ... الخ قوتلر هب حقل محصول قدرت وقوتى
وطرز خلقيتدر .

جناب حقل هر برده نعل حاضر و ناظر اولدينى و كندى اراده
وقوتى لاحق اولقسزين هيچ بر ذره نك حر كته كليجيكى بونكله
آكلاشيلدى . كله لم سموات والارض بختنه يعنى علويت ايله سفليتك ماهيته :

[*] شو تعريفندن باباسز ويا باباسز آنا سز انسان اوله يله چكى آكلاشيلير
حضرت عيسى ويا حضرت آدم (عليه السلام) كى چونكه اساس ؛ تلقيدن
عبارتدر . و بو تلقيح ؛ اصغر نامتناهى جزؤ لردن مركب نمورده جقرله صوبه
هوا كى وساير هر هانكى بر جزؤ محيط نورك ؛ ويا روح ؛ لطيفك تماسيه نمكنددر .
انجق الله اراده ايتلى دركه بو نور ذره لى او اراده بى هان اجرا ايدم بيلسون .

سماوات والارضه

نور الهی نك احاطه ایندیكى ذره لردن مرکب اوله رق وجود بولان بودریای وحدت و مکونات عالمی بر مثال اوله رق استر خوی لسیعی فرض ایدیکیز، استر دکنز فرض ایدیکیز آنحق بو عثماني اسفلدن اعلايه طوغری بر طاقم طبقات و درجانه تقسیم ایدیکیز، طبعدر که یوکسک طبقه لک اجزای افرادی ده لطف، آفاق طبقه لک کی ده کشف در. بو طبقاتی مثلاً اون درت تصور ایدیکیز ویدنجی طبقه ایله سکرنجی آراسی بر قسم فاصلیه قبول ایدیکیز. ایشته یوقاریده قالان طبقات؛ سمانک یدی قانی و آئنده کیلر قسم ارضک؛ یدی قانی اولور. سطح ارضدن کوزوکن اجرام و سیارات ده قسم فاصله فالیر. ایددی یدی قات کوکده کی اجسام؛ اجسام لطیفه در، ارواحدر. ویدی قات یرده کی اجسام؛ روح ایله مشبوع اجسام کشفه در.

(مقام ذات احدیت) یعنی (بوعوامی محیط اولان نور احدیتک نقطه انتشاری) عالم علویه، اک یوکسک طبقه نك فوقنده ملاحظه اولتور. بونور الهی؛ اعلادن سفلايه طوغرو بوتون طبقاتدن کهرک انتشار ایتکده و حین انتشارنده اجزای مکونهیه (فیوضات حیاتیه) القاح ایتکده وازلدن بری لطیف و کشف ایستدیکی جزؤ فردلری یاراتمقده و ایستدیکی کبی یاشاتمقده و ایستدیکی کبی قوللا تمقده در.

خلقت ارواح و طبقاتی

طبقات علویه نك اک یوکسکی؛ نور احدیتک نقطه انتشارینه اک یقین بولونانیدر. و مستقیماً اخذ نور ایتکده در که سید المرسلین

پیغمبر من افندم نك روحی بو طبقه عالیه نك نورندن مخلوق اولدینی ملاحظه اولتور. جناب حق اولاً؛ پیغمبر من نك روحنی نور ذاتندن خلق بیورمش و آنک روحندن ده بتون عوامی خلق بیورمشدر.

حدیث قدسی: (أَوَّلُكَ لَوَّلُكَ لَمَّا خَلَقْتَ الْأَفْلَکَ) مأل شریفی: (سن اولیه ایدک افلاکی خلق ایتزدم).

حدیث شریف: (أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ رُوحِي) مأل شریفی: (جناب حقک ایلک یاراتدینی بنم روحدر).

دیگر حدیث شریف: (أَنَا مِنَ اللَّهِ وَالْمَوْمِنُونَ مِنْ قَيْضِ نُورِي) مأل شریفی: (بن اللهک نورندنم مؤمنلرده بنم فیض نورمنددر) وقت ازله ارواحک بو صورتله خلقندن صکره دخی بو کونه قدر نشر فیوضات ایدن نور ذات الهی؛ حضرت محمدک روحندن بالانکسار طبقات سائریه انتشار ایتکده در. بناءً علیه دیگر طبقات؛ نور ذات احدیتی؛ مستقیماً نقطه ذاتدن دکل روح محمد (صلی الله علیه وسلم) واسطه سیله اخذ ایدرلر. آندن صکره کی ایکنجی طبقه سمانک نورندن یعنی (حضرت محمدک) روحنک مخلوق اولدینی طبقه دن صکره کی طبقه دن دیگر انبیا و مرسلینک روحلری [*] آندن صکره کی طبقه دن

[*] پیغمبر من، صلی الله تعالی علیه وسلم افندم ارواح مخلوقه نك ایلک خلق اولانی اولدینی حالدی آخر زمان پیغمبری اوله رق دنیای تشریف بیورملرینه کلنجه: خلقت آدم نبری نصل که انسانلر تدریجاً ترق ایتمش و ایلک پیغمبرلر هر زمانک حالته کوره احکام بسیطه تبلیغ ایلکه مأمور اولشلر و زمانک تکمیلله

اولیایک روحلری، آندن صکره کیلردن علی الدرجات سالیحینلک ارواحی مخلوق اولوب کسوک طبقه سادان ایسه انسانلرک الک فنا استعداد لیلرینک، اخلاقسزلرینک روحلری مخلوقدر . نباتات ، حیوانات ، جمادات کبی عناصر سفلیه ؛ سها و آدن اشاعیکی طبقه لرک نورندن مخلوقدرلر .
اشته مخلوقاتک روحلرنده کی فیض و لطافتک درجه سی ؛ نور احدیتک فیوضات الهیةک منصبی ؛ بتون عوالمه تقسیم و ابدال تعلقه سی اولان برنجی طبقه یه قرینتیه تراید ، تبعادیه تناقض اییدیور .

تبلیغات دخی توسع و تکمل ایلیمش ایسه و آخر زمان تعلقه هر دورک اکلی ایسه دور اکمل آخرک کتابی و پیغمبری ده اکمل اولمشدر .

حدیث شریف : (إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ) (بن
آنجی اخلاق صالحی اتمام ایچون مأمور اولدم)

دیگر حدیث شریف : (أَنَا أَوَّلُ النَّاسِ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَيْسَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ نَجِيٌّ وَالْأَنْبِيَاءُ أَوْلَادُ
عَلَاتٍ أَهْلُهُمْ شَيْءٌ وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ) مال شریف : (دنیا و آخرتده

ابن مریمه بدن اولی و یقین کیسه یوقدر . بتم ایله آلمک بیننده بشقه بر پیغمبر دخی کلمدی . پیغمبرلر بر بابانک اولادی درلر . آنلاری آیری درلر . دینلری ایسه بر در .) پیغمبرمنک مؤخر اولان یالکیز جسا تولد لیردر . یوقسه بحثی سبقت ایندیکی وجهله روحاً قدیم ایدیلر . ته کیم هیزک روحلریده ازلده مخلوق و ازلدن بری عالم ارواحده موجود ایدی . بر وجوده تعلق صرمه سی کلدیکه رحم مادرده کی رشیمه اسر حقله انتقال ایتمکده و اوزماندن اعتبارا چوجق آنا قارنده اوینامغه باشلامقده در . روح اینچون کنجک اختیاراتی یوقدر . بو ؛ طاشیه جفی قابله ، وجوده کوز در . بیوین ، اسکیین ، عناصردن مرکب

علویت سفلیت

انسانک اشرف مخلوقات اولسی ؛ روحنک علویتنددر . فناقلره میل ایده بیلیمسنک سبی ؛ عنصری (سفلی) بر وجود کینیمش ، حیوانی بر نفس طاشیمش اولدیغنددر . یوقسه ؛ ملائکه کبی معصوم ، مثبت و بسیط بر حلاله قالیردی . ملائکه ؛ عالم علویدن اولدینی کبی عنصری نفس ایله یعنی عالم سفلی ایله علاقه سیده یوقدر . حیوانلر ؛ مضر دییه چکنندیکمز

اولان وجودلر مزدر . (اولک) دیمک او قابلدن روحنک تکرار چیقمسی دیمکدر . روح طونمه مشدرکه اولسون . بناء علیه انسانلر ذات اعتباریه باقی صفات اعتباریه قانیدر .

سیدالمرسلین اقتدرمز جمیع انسانلره مبعوثدر . و دور اخیره کلوب بکجه جکر آنک امتی در .

آیت کریمه : (وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ) مال شریف :
(بز سنی کافه نسه کوندردک)

صاحب کالات ولی ؛ معروف اسماعیل حق ؛ بروسه وی (قدس الله سره)
حضرتلری باقکیز حقایق محمدیه حقنده نه قید بیوریورلر : [پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسله افندمز ، جمیع انسانلره مبعوثدر . کرچه انبیای علیهم السلام آرالرنده ؛ اشخاص اعتباریه تعدد وارددر . لکن حقایق و هویت اعتباریه وحدت وارددرکه جمله سی حقیقت محمدیه ده مندرج و هویت احمدیه ده مندرجدر . و جمله سنک قلبنده متجلی اولان انوار الهیه ؛ نور محمدین مستفاد و کتیردکری احکام و شریعتلر لوح فرآندن مستنبطدر . زیرا قرآن ؛ جمیع حقایق جامع اولدینی کبی جمله شرایبی ده حاویدر . و لوح محفوظ ؛ فی الحقیقه آندن عبارتدر .

آتمک اینچون جناب حق بیوریور : (وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مُبِينٍ) انبیای و اولیایک کالاتی ؛ مخر عالم صلی الله تعالی علیه و السلام

بوجکله؛ هب عالم سفلی دندر یوکسک روحلر سفلیندن صقله قلمری کی
سفلی روحلرده علوتندن ذوق آله مازلر. یوکسک روحلر انسانلر فالتندن
چکسیر. هب خیرلر، ایسلکلر ایتمک استرو بواغورده یابه جی فدا کارلندن
ویورغونلندن ذوق آیلرلر. و بر فالتی ایسلکلری زمین ندامت حس
ایدرلر، وجدانلرندن عذاب طویارلر. آلیاق روحلر انسانلرده ایسه
یو حس یوقدر. وایش بر عکسدر. انلرده ایسلکلدن بر ذوق، فالتندن
ندامت طویمازلر. بعضیلری انجیق؛ فالتی یا بمقله نفسی راحتلدیره بیلیر.

اقتدمنک کلاتندن مأخوذدر. جناب حق قرآن کریمه یوریلور: (وَرَفَعَ
بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ) جمیع اسنانک استمدادی (الرحمن) استمدادک مقام
خاتم نبوت و شفاعت عالمه در. و جمیع اسنانک انبیا و اکاددر. و آنک
استمدادی اسم ذاتنددر و بوسره اشاره قرآنده یوریلور. (قُلْ ادْعُوا
اللَّهَ اَوْ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ اَيَّامًا تَدْعُوا فَلَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی)

عیسی علیه السلام کتابی اولان ایغیلده نام مصطفی (صلی الله علیه وسلم)
وار ایدی که احمد بایزلیش ایدی و حامل لواء الحمد اولوب آدم و من دونه اول
لواء عالی تحتندره محشور اولسلا کرکدر. (کُنْتُ نَبِيًّا وَ اَدَمُ بَيْنَ الْمَاءِ
وَ الطِّينِ).

احمد استندن، زیاده حامدیتلری. محمد استندن، زیاده محمودیتلری
ظاهردر. محمودیت افعال و اخلاق جهتندن اولقله محمد ایله عالم عین خارجی به
کوره تسمیه اولندیلر. زیرا افعال حمیده و اخلاق جلیله عالم عینه تشریفلرندن
سکره ظهور ایلدی. و قرآنده کلور (اِنَّكَ لَعَلٰی خَلْقٍ عَظِيْمٍ) لکن

هوام، حشرات دخی طبعاً آلیاقلرده کزیر قویتلورده کیزلیرلر.
و کندی حسابیرینه فرصت کوزه دیرلر.

طبیعت خلقت و تأثیراتی

مادام ایسلکله مکلفز و اراده کلیه جناب حقل یدقدرتنددر.
نیچون هر مخلوق این خلقتنده یار اتمدی. سؤال واردینه جوابم:
ذرائک حکمت خلقتنده ایکی اساس موجوددر:

(۱) تجانس (۲) تما کس

یعنی: (۱) امتزاج، (۲) اختلاف

یاخود: (۱) محبت، (۲) نفرت

برنجیسی؛ ذرائک یکدیگرینه صوفولسنی، دیگریده تپشمسنی موجب
اولور. بوسورتله متجانساً برلشن مثبت و منفی، موافق و مخالف

حقه تعلق ایدن حامدیتلری ابتدای خلقت روحانیلرندن بری امر مستدردر.
زیرا اسان روحانیتمک سؤال و شکلی خلقت جسمانی به موقوف دظدر.
ای صفی پیغمبرمن علیه الصلاة والسلام اقتدمنر حقتنده (کمال)، سائرلر
حقتنده (نقصان) در. ایکسیده بر صورتله تلقی ایدنلرک تعزیرن لازم کلیر.
الهامک حصولی و لوح قلبه انتقاشی؛ امیت اوزرینه منوطدر. یعنی قلبی
رسوم ماسودان بالکلیه تعزیر و تحریده محتاجدر. بناء علیه بوخصوصده عالم
دخی ای اولمدیقه عالم عارف اولماز.

تورات احکامی حاویدر. انجیل شریف اخباری حاویدر. احکام خصوصندره
نصارا دخی اسلامیتدن اول توراته تابع ایدیلیر. انجیل تورانی تأیید ایتشددر.
انجیل حقیقتنده اجرایی قرآنیهدندر. زیرا قرآن سائر کتب الهیه تک حقایق
جامعدر. ایمدی انجیل حصه قرآن اولدینی کی عیسی علیه السلام دخی اول.
حصه تک ترجمانی و سیدالکائنات اقتدمنرک بقدرالخصه وارنی اولور.

کتهلر، قوتلر؛ یکدیگریله مجادله ایدوب طور یورلر که موازنه کائنات و هر عالمده موجودده کی صحت موازنه؛ بویله جه (توازن قوا) ایله ممکن اولور.

ذرائده کی بوظاهرات: اسماء وصفات الهیه تک تعددندن تجلیات تک تخالفنددر. مثلا (هادی)، (نافع) کبی اسماء جلیله تک مظهری مخلوق اولدینی کبی بونلره مخالف اولهرق (ضال) (مضل) (مانع) کبی اسماء الهیه تک مظهرلری دخی وارددر. که بونلر اولکیرلرک ایشی بوزمقی ایچون اوغراشوب طورلر. ایشته ایلک فالح دییه تعریف ایتدکمز احوال؛ اشبو اسماء متضاده مظهرلرینک مجادله و برطرفک حال تفوقی نتیجه سندن عبارتدر. زمانک ایلکی، فالحی دیمک؛ مثبت و یامنی آمال ایله متصف عناصردن برسک دیکرینه موقه تفوق و درجه تفوق دیمکدر. ایلر ضعیفلیوب صوصدیمی؛ فالح قوتلر و سستی یوکسلیر. فالح یول آلیر. بوکاده: (فنا زمان) دیرلر. بالعکس ایلر غیرتلیر قوتلیرسه فالح صوصار و سیر، ایلک یول آلیرکه؛ بوکاده: (ای زمان) دیرلر.

بو حال روح و فسدده عیندر. بدنده کی اسباب صحتده عیندر. مثلا روح ایله نفس دائماً حال مجاهدهدهدر. خاقه طینه روح؛ ایپاکلر استر، فضیلتدن خوشلانیر. نفس ایسه؛ حرص و منفعت تابعدر. منباندن خوشلانیر. انسان بناسکی؛ [یعنی دماغی و یا وجدانی] کندیسنده کی بویکی قوتک مخالف ارزولرینی مشاهده اتمکدهدر. صوک قراری و ردهجک اولان؛ کندی بنایکیدر. یعنی عقل و علمه، سستد

حاکمه و قراریدر. دریش ایدر کی دستور ایسه احکام شرعیهدر. استعمال ایدر کی اراده؛ اراده جزیه سیدر. اراده جزیه تک حکمت وجودده بودر [*] اکر بر مسئله روحک ارزوسنه طرفدار اولورده نفسک ایسته دیکی فاشی یا عجز ایسه؛ اراده جزیه سی حسن استعمال ایش، کناهدن قورتلش اولور. یوق نفسه او یار؛ روحی محزون، عاجز بر افرق فالحی ایشلرسه؛ اختیارینی سواستعمال ایش، کناهه کیرمش اولور. روحک ایسته دیکی ایپاکلره که نفسک مخالفی لابددر. [چونکه هر ایلک آچوق بر زحمت ویا کفتمدر. زحمت و کلفت ایسه نفسی حساسه بر ضرردر.] اکر انسان روحنه او یارده الدن کلن او ایلکی لوجه الله یا بارسه ثواب قرانمش اولور. اکر یا عجزسه تعلقه کور، یا مادی یا معنوی بر عتاب و عجزیه دخی دوچار اوله بیلور. دیکر مثال: وجودده کی لایتنای عددده و عین زمانده یکدیگریله حال مجادلهده اولان کریوات و حیرتدن مثبت چالیشانلر؛ حال حاکمیتده اولورسه او انسانک سخته آبی دیرلر. منفی چالیشانلر حاکم اولورسه سخته فنا، خسته دیرلر. بو فالحی درجه درجه اولومه قادر کیدر. دو قوتورلرک علاجی، وصایای هپ مغلوب حیراتک تقویه سنه، توازن [*] عیدده اراده جزیه دیدیکر صلاحیت؛ (اختیار جزئی) درکه آنکله بر نسته تک اختیاریته قادر اولور. (ارادت حق) یعنی اراده کلبه آنک اوزرینه سابق اولور، شویله که ابتدا عید بر نسته اختیار ایدر، قائماً حق تعالی آنک اختیاریتی ارادت و خلق پیور. الله اراده سی لاحق ایتدیکه قول نه اسیری اجرا ایدمیلور. نهده منبری ترک ایدمیلور. بتون ایش فومده، نیده قالیر. فعله بیقیسی حقک ایتددر. ایشته آنک چوندرکه نیات خیره مزک فعله افتراضی، حیوانی اول و آخر جناب حقدن نیاز ایدیوروز.

قوای اعادیه مصروف اولدینی کبی، علمانک، مرشدلرک و سایاسیدم
هپرو حی تقویه ونفسه حاکم قلمغه مصر وفدر. ایشته علما و حکمانک
وظیفه سی؛ هیئت اجتماعیه نک وجودنده کی حجیر اتدن عبارت اولان انسانلری؛
علم و معرفت ایله وبالنتیجه حیا و حساسیت علویه ایله تجهیز ایتک بنیه
اجتماعیه ده کی مجادله ده کندیلرینی تحت محاکمه ونفسه حاکمیت قدرتی
کبی مثبت سرمایه لرله تقویه ایتک، ایباری واییلکی تشویق و جاهلاری
اکا ترغیب ایتک و بوسورتله ده مملکتلرده مثبت موازنه یی تقویه ایدم رک
زماناری (آنی) قیلمقدرد. ایشته جناب حق قوای متضاده یی کورلیور که
حکمت تحتنده یارامشدر. و بوعوالمده کی سلطنت ده بو حکمتله تجلی
ایتمکده در. وشونک تعد دیده بو حکمته باغلیدر. دنیادن مجادله نک
قالله جغنی ظن ایدنلر حکمت خلقتدن بی خبر اولنلردر.

موازنه توانک مختل اولسی؛ افراط ایله تفریط مسئله سیدر. بوده
(فناق) دیمک اولدینی کبی مثبت ویا منفی برطرفک حاکمیت مطلقه سی
یعنی مخالفتک کلیاً معدومیتی ده انحلال مطلقدر. چونکه بسیطک عالمی
ظهور ایدر. فناق قالفارسه ایملک وایملک آرزوسیه یاپیلان فعالیتلرده
اوراندن قالفار. وبالنتیجه فناقه طوغری کیدیلیر. وجود انسانی
ایچون موت دنیلن بو حال بنیه اجتماعیه ایچون، اضمحلال، وعالم
مکونات ایچون قیامت دیمکدر. جناب حق بالجمله ماده ذراتی احاطه
وبلع ایتش اولان و کندیلرینه طبیعت اشیا دینلن روحی ویرمکده
اولان نورینی اسالهدن برآن ایچون آلیقویارسه بوتون اشیا خواص
وقابلیت طبیعه سی غائب ایدم رک بر انحلال تام ظهور ایدر که بوبرقیامتدر.
بوندن آکلا یا جنز که هر مخلوق آنی طبیعتده یارادیله ایدی؛ بر بسیطک

حکمر ما اوله جقدی که حیات فعالیت ایله قائم اولان شوساطت و عوالم
دنیلن مفهوم قالمازدی، چونکه رقابت و مسابقه و مجادله یی لزوم قالمازدی.
شیمدی جناب حق عقربن ویا شو بو مضر تاقی ایدیلن مخلوقاتی نیجا
نیه یاراندی دییه دوشونلرم دییه حکم که: اولاً آنلرک مضر تلقیسی
بزم کندی بیلکمره کورمدر. بزده اونلر ایچون مضر دکلری؟
حکمت خلقت سؤال اوله جق اولورسه هر حالده یه خیر من ایچون
یعنی پیسلکه قارشلی مجادله لزومی حسن ایدم رک تمیزلکی آلدی ایتک
ایچوندرد. هر حشرات انسانلری حال فعالیت و انبعاثده بولوندر جق
برر عامل کلدرد، جمله سی برر جنود منهدرد. حشرات؛ پس، راطب یرلرده
وجود بولور، واورر. آنلرک کیفی ده اوله یرلرده کایر. غداریده
مایه لری کی پیسلک و طبیعتلری قالدرد. ایشته پیسلک و رطوبت (چامورلق
باطفاقلق) ایسه سخته مضر اولدینی ایچون انسان آلدیرما مزلقدن کلیرسه
آنی زورله فعالیت کتیره جنک وسائط تهدیدیه یی یته اوفتالک؛ او پیسلک
احضار ایدر. ایکنه لر یله نیشترلریله، میقر و بار یله اردوسنی قیدسز انسانلره
صالدیرر. بوسورتله ده پیسلک، فناق تاثیرینی کوسترمش اولور.
اشرفیت؛ علویت ایله قائم و بوده طهارت و نظافته وبالنتیجه لطافتیه میل
ایله حاصل اولور. ثانیاً موجودیت سخته قائمدر. پیغمبریز صلی الله
تعالی علیه وسلام افندیتمک علم ابدانه اهمیت ویرمسی حتی علم
ادیانه تقدیم ایتسی بوندرد. انسانه عملدن اول تحت بدن لازمدر.
آنحوق (عقربک، حشراتک نه قباحت و ارکه؛ جناب حق آنلری
انسانلر ویا دیگر شدی حیوانلر طرفندن اولومه محکوم یاراندی)
دینلره قارشلی ده عرض ایتک ایسترم که اولاً اونلر؛ شب اجل فضا ایله
اولمزلر. ثانیاً مایه لری اعتباریله حیوانلرین نموندرلر. اونلرک بدبخت

کور و نمه لری بزم نقطه نظر مزه کورده در. آنرده خوددین، خودپرست
اولمه لر، کندیریدن ماعداسنی فنا کورمه لر، نیشترلری؛ صوقغه لزوم
کورمز نردی. بناء علیه نتیجه اعتباریه کندی روللری اوینا یورلر
دیمکدر. بزم ایچون حیات اولان تمیزلک؛ آنار ایچون قنادر. نماددر.
و آنار نیشترلری صوقوب قانغزی امدکاری زمان اک بیوک امللریه
نائل اولمش و مسعود عدا و لنورلر. باخصوص هر حشرات مثلاً هر عقرب
انسان طرفندن و یا خصی بر حیوان طرفندن اولدیرلمش دکلدر. آنجق
بونلر؛ کندی حرصلری، اروزلری، روللری ایفا صرمدند بعضاً
بر مجادله نك قربانی اولورلر. حالبوکه دنیاده بو کجی مجادله نك قربانی
اولانلر یالکیز اولنر میدر. کندی سفلی طبقه سنده، رطوبتلی یوواسنده
نیجه اولاد واحفاد ییشدیرمش، نیجه مروتلر، سعادتلر ادراک ایدره رک
عمر طبعیسنی طولدیرمش عقربلر، ییلانلر اولدینی کجی انسانلر
آراسنده نیجه عقرب صفایلری نك؛ دارا غاجی، محبس کورمدن سوق
طالع ایه باقانی آله ویرمدن کوتولکلری عمر طبعی لری نك صوکنه قدر
یا پایا معمر اولنلریده نه قدر چوقدر. و بونلر فناقلری؛ دارا غاچلری
انواع جزالری، کوزه آله رق بیله بیله، استیه استیه یا میوزلرمی؛ او حالده
عقرب؛ کندی حسابنه نیه بدبخت اولسون؛ نتیجه اعتباریه هر مضر
حشرات کجی عقربیده و عقرب طینتده کی انسانیده انسانلری دائماً
ایقظا و انبأ عده بولنلر منغه سائق برر واسطه اوله رق تلقی ایتمک
لازم کلیر.

بناء علیه خلقتده عبث یوقدر، برر سر حکمت وارددر، جبلتده
علویت و یاسفلیت وارددر. هر مخلوق؛ محیط خلقتک ایجاباته تابع واندن
اخذ ایتدیکی طبیعتک عاملی و عملنه کوره کیردیکی مجادله ده الهجنی

نتیجه نك - مثبت، منفی - مستحقیدر. ناریلر؛ نوردن قورقلر. نوریلر؛
ناردن. انسانلر ایسه عقل ایه حس ایه تجهز؛ شناکمه، تمیزده، اختیارده
مالک اولدیرندن مخلوقاتک اشرف اولمشلر. آنجق اشرفیلری اراده
جزئییه لری نك حسن نیته مقرون اولماریله متناسباً تظاهر ایتمکده در.

اوت انسانلرک اشرف مخلوق اولمشنک بر حکمتی ده ماهیت روحیه سی
اعتباریه عنصری و سفلی اولان نفسی عبادت و استقامت ایه تهذیبه
و بوضوورتله ایدینه کجی حسن اخلاق سایه سنده سرندده استعدادنده مندرج
فضائل علوییه بی بلطفه تعالی انکشافه قابیلیت اولمشنددر!

حدیث شریف: (قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقَمْتُ) مآل شریفی:

(الله ایمان ایتدم دیدکدن صکرده [حرکات و سکنانده] استقامت آل)
[یعنی هر حالکی دوزلت | ایسته درویشلک بو استقامت مسئله سندن
طوغیور.

مجاهده نفس:

حیوان ناطق حالده طوفان، فقط ماهیه اشرف مخلوق اولدینی
ملاحظه ایدوب اشرفیتی فعلاً اظهار ایچون خلقی استعدادندن و جناب
حقک وعدتوفیقندن قوت آله رق روحاً ترقی به و نفساً صلاحه چالیشمق؛
درویشلک دیمکدر.

درویش؛ بولطف موعودی سرمایه سی ایدر نك عناصرنده کی
صفات حیوانیه دن قورتمق ایچون هیچ دکلکله نك مضرندن آزمیشرنه
استقال ایچون [*] چالیشمق که بو مجاهده؛ حیوانی حرصلره قارشوعلوی

[*] اسماعیل حق پروسه وی (قدس الله سره) حضرتلری نك صفات انسانیه

حسب له انسانی فضیلت از الهه مجادله دن عبارتدر. لسان شرع شریفه
(ا کبر جهاد دینه توصیف ابتدکاری جهاد؛ اشته بو مجادله در .

حدیث شریف (الْجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي اللَّهِ) مال شریفی
(مجاهد؛ الله ایچون نفسیه مجاهده ایدندر .) مقدساتی ایله علاقه
ورابطه سی اولیان، وفدا کارلق عشق دویمیان، نفسه تابع واسیر بر
شخصک؛ خارجی دشمن اردوسنه قارشی محاربه ومجاهدده استخدای؛
نه قدر ثمره سزایسه روحی، علوی، منوی ذوقلری. فضیلتلری، حسن
وسرفطرت وهویت انسان حقنده یازدقلرینک بر فسمی تبرکا وعیناً بروجه آتی
درج ایدلری :

[انسانده جمیع صفات حیوانیه موجود ولکن هرفردده بری غالبدرکه
آنکله اول صفت صاحبی؛ اول حیوان صورتی بولور . مثلاً قاره وقارنجهده؛
(حرص) سرچنده؛ (شهوت) وصرتلان ایله آرسلانده، (غضب) کدیده
(کبر) کوبکده، (بخل) وخنزیرده (شره) بیلانده، (حسد) غالبدر.
صفات حمیده دخی بوکا قیاس اولنه : ارسلانده (شجاعت) خروسنده (سخاوت)
بایقوشده (فناعت) دومده (حلم) کدیده (تواضع) کلبده (وفا) قارغهده
(بکور - ایرکنجهیک) تازیده (همت) کبی. انسان ضعف بشریت ایله قوت
قدسیه بی جمع ونجیز ظاهره قدرت باطنیه بی ضم ایتمش اولور . وکاه اولورکه
قوت باطنه ظاهره دخی ساری اولوب خوارق ظهور ایدر . ضعف صوری
بشقهدر . ضعف حقیقی قوه قدسیه ایله مجتمع اولور تشکم شان ضعمده
قرآنده کاور . (وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا) وشان قوتده دخی کاور .

(وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ) یعنی انسان مخلوق ضعیف ایکن باراماتی حامل اولدی که
اجرام ثقال، وهیاکل قویه؛ آندن امتناع ایتمش ایدی. انسان؛ جمال وجلالی .
ملک؛ جمالی. شیطان؛ جلالی حاملدر .
مثنوی : (کرتو سنک صخره و سمرشوی - چون بصاحب دل رسی
کوه رشوی) سؤال اولورسه که انسانک جمله سی فطرت اصلیه اوزرینه مفعولدر .

ویا تصور ایتمن بر منکرلرده نفسیه مجادله احتمالیده اوقدر ضعیفدر .
آنلر قهار نفسلرینک زیر حاکمیتنه دوشن بیتاب روحلرینک ماهیتنی
ادراک ایدمزلر . فریادنی ایشیده مزلر . آنک ایچوندرکه ،
طلب هدایت ، تحری حقیقت ایچون سبیلکنمکه ، قالدنمه
لزوم وغیرت حسن اتمزلر ، ضلالدن قورلق ایچون اوعراشماملر .
یالکیز درین بر یوقسزلق ، نادسزلق نششمزلک، خوف (وهم) - مؤظن
آجیلری ایچنده قیور اولوب طریرلر . نور هدایتی کورمه من، روحنده کی
بعضیلری نه وجهه (طاش) حکمنده اولور؛ جواب بودرکه مفعول اولنی
مطلق استعدادی بیاندز . بو ایسه شقاوت بیلدنی منافی دکلدر پس بوندن

(مَأْمِنٌ مَوْلُودٍ إِلَّا وَقَدْ يُولَدُ عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ)

حدیث شریفی ایله (إِنَّ الْعِلَامَ الَّذِي قَتَلَهُ الْخَضِرُ طَبِيعٌ كَافِرٌ)

حدیث شریفی میاننده توفیق ظاهر اولور وبویله دیمک دخی جائزدرکه فطرتدن
سراد عالم میثاقده اولان قول (بی) در بونده ایسه عدم شقاوت لازمکنز .

حدیث شریف : (يَسِّرُ الْإِنْسَانَ سِرِّي وَسِرِّي سِرُّهُ) بوندن

معلومدرکه حق تعالی عارف بالله اولنلرک قلوبنده آرامتی کرکدر زیرا آنلرک
قلوبی نظرکاه الهی ومظاهر تجلیات نامتناهیدر .

طبیعت ونفس دن قوت شهویه؛ طبعک دینی، وهوای نفسک؛ مذمهیدر .
ومتقتضای طبع ونفس اولان شهوت وهوائک حصولی؛ فی نفس الامر توفیقدن
دکلدر . بلکه خزلاندندر . کرچه ضلال اهلنک دخی سلوک حقدهر ولکن
مضل اسمندندر . تشکم هدی اهلنک سلوک هادی اسمندندر :

نفس وطبیعتده ادراک حقیقی یو قدر پس نفس وطبیعته متابعت ایدنلرک
علوم ومعارف جهل حکمندهدر . جاهل اولان کیمسه حقیقتده کافردر . زیرا
جهل حقندن غفلتدر . غفلتده ایسه کفر نهائی واردر . تشکم کلمات عطاریه
(قدس سره) ده کاور :

اصالت و ماهیتی بیله مین قارا کلفلاره صابمش ، شاشیرمش ، قلمش اولان بوغافلار ، نوری کور میوز دییه نورك حقیقتی انکار ایدر لر . و مادام بز کور میوز . اوله ایسه وجودی یوقدر دییه ادعا ایدر لر و اعتراف غفلت و قصور ایتمه مک ایچون عنا ایدر لر . چونکده عناد اوصاف نفسانیه ندر ذاتاً خسته لملریده نفسلرینک روحلرینه حاکمیتی دکلای ایدی ، طبیعت نفسانیه ظهوری یک طبعی در . ایتمه منکر لر آنک ایچون طبیعت پرستدر لر . بونلر انجمنده شهرت [*] ایچون قیوددن [**] آزاده

« هر انکو غافل از حق یکسر مانت »

« در آندم کافرست اما نه از است »

« اگر آن غافل پیوسته بودی »

« در اسلام بروی بسته بودی »

نفس زنده و قرانی شدت اوزرینه اولدجه قلب مرده و قوایی دخی ضعف اوزرینه اولور . معلوم اوله که انسان بحسب الطبیعه و النفس جمیع صفات ذمیمه بی حامل و جمله حیوانات ضارمه مک اوصافی مشتمل اولدینی کی بحسب القلب والروح دخی کافه صفات حمیده بی حاوی ، عامه حیوانات نافه مک اوصافی محتویدر . لکن وجودنده امکان وجودن قنغیسی غالب ایسه اوصاف آکا کوره ظهور ایدر . یعنی اگر احکام امکان غالب ایسه نفس و طبیعت اهلی اولوب حیوان ضار کی مضر اولور . و اگر احکام وجوب غالب ایسه قلب و روح اهلی اولوب حیوانات نافه کی نافع اولور . پس انسان صفات متقابله التیمی بی جامع اولوب آله ذج عالم واقع اولشدر .

« نظر قبل عالم اسبابه حق چشم عبرتله »

« مبادن نیجه یار و نیجه اغیار اولور پیدا »

نفس و طبیعتک تحکم و تسویلاته مقاومت ایچون جناب حق روح انسانینک یارد مجیدر .

سالک مرته شریعتده اصلاح طبیعت و مرته طریقتده اصلاح نفس لارمدر .

[*] (حرم شهرت) دخی صفات نفسانیه دندر .

[**] (تکالیف و وظائف عالیه دن قاجتی) اوصاف نفسانیه دندر .

قائق ایچون دخی انکار ایدنلری اولدینی کی نفسلرینه اویارقد فرائض دینییه بی افسانه کی قصورلری اعتراف اتمکدن ایسه حقایق اصلیه بی جف القلم بالکلیه انکار ایتکی دها قولای کورنلرده واردر . بو صوکنجیلر قصورلی بر عابد اوله رق خلقه کورونمکدن و قصورلی یاشامکدن ایسه صاحب فلسفه بر مدعی ، نوظهور بر مجدد صفتیه کورونمکی ترجیح ایدر لر . حالبوکه بیچاره لرك باشلری اغریینجه یینه الهدن استمداد ایدر لر .

آنک باباک واردر صوک باباک (حضرت آدم) ک یارادانی کیمدر دیسه لر ؛ هر هانکی بر حادثه بی عطف ایدر لر . بو حادثه مک نه دن بو گونه قدر بشقه امثالی یوق ، نه حالا کیمسه بر قارنجیه یارادامیور ؛ دییه صورلسه عجبا نه دیر لر ؛ مادام که نظام تناسل حضرت آدمه قدر طیاندر ، آندن سکره مادامکه ، فوق العاده بر حال ، بر مبدأ واردر . او حالده فوق الطبیعه در . بناء علیه مادام طبیعت قانونلرینه کوره هر کسک ابونی اوله جقمش شو حالده یا حضرت آدمک خالقنی تانیق ویا بتون تاریخ کتابلرینده نی اتمک لازمدر .

افندیلر ، الهی طانیق ، الهک وجودینی حس اتمک کیفیتی ؛ نه علمه نه جهله عائد بر مسئله در . هر مخلوق الک طبعی حی ایله بونی حس ایدیور . الک طبعی احتیاج ایله بر الله اولان احتیاجنی طویبور . بناء علیه مخلوقانده طبیعتله اصل اولان حال ؛ ایماندر . انکار دکلدر .

شرقی ، غربی ، عالم ، جاهل ، بشریتک ؛ الک اعظمی اکثریتک غیر منکر اولسی ده بو حال طبیعتک ایمانده اولدینی اثبات ایدر . قرون اخیرده کی وضیت بویله یعنی الک مترقی بر عصر اولان بو عصرک اعلم علماسنک قسم اعظم و کلیسی معتقددر و بو عصر ایله ابتدای خلقته ؛

قدر اولان هر عصرده هر مخلوق حق يا باطل هر نه شكلده اولورسه اولسون بر الله استه مش ، الله آرامش ، و حَقِّ حَقِيقَتِي او كر تخيه قدرده بوش طور ميوب ينه بر شينه الله ديه رك صيغمش ، صارمش طامش هر حالده برشي سومش ، بر شي* معبود اوله رق بنه مش در . انبيا و رسل كرامت تبليغاتي ايشمين ، دينك ارشاد اتندن محروم قالان عجزا يرلرده كي ، تمالك بعیده ده كي انسانلر ، جماعتلر وحشی قالمشلر فقط معبود سز ياشايه مامشار . پسي سوق طيعيه طامه جق بر شي آرامشار و بر شي* كوزه كسديره رك قدسي تي تخيل و تبيت ايدره رك ، [آي و كوش ، پت ، آتش ، حيوان الخ ...] بر شينه طامشار در . انجق خطا بونلرك وجدانلر نده دكل جهلنده ، غلط ظنلر نده در . صانع ديه مصنوعه ، خالق ظنيله مخلوقه طامشار . و زمان ايله علم ايله ائردن مؤثره كچمكه باشلامشلر در . فقط جالب دقت اولان تقطه بتون وجدانلر ده عبوديتك ، معبود پرستلكك اصل اولسي و روحلرك بوكا عطشان بولمسنده در . بشر هر آن و زمان معروض قالدني شون قارشوسنده عجز و ضعفني كورمه رك كنديك صاحبن و او شونك خالقني آرايوب التجايه ضرورت قطعيه حس ايتمش در . [*]

[*] معبود ايچون قلمنده محبت ، عشق قاينايان انسانلر دخی ظهور ايتمش و بونلرده عشقنك اوكنه دوشه رك محبوب و معشوق اولان معبودي تحري و تعينه چالمشلر . فقط دائره ارشاددن اوزاق ويا محروم قالانلري كوزينه جمال الهي تجلي ايدن مخلوقات باغلامشملر ، مجازده اوغراشمشلر ، بر قسيده كوزلر ينه بر شي كسديره ميهره رك كنديني كوسترمني طامشي جناب حقدن نياز ايله مشغول اولمشلر . فرقتده عاشقلر كي يانوب طور مشملر ، حق بونلردن برينك حالي كه مشوي* شريفده مسطور در . مال حكمتي شويله در : (چوبان اولان صاحب وقعه بر كون كندنجيه عبادتي ياباركن معبود غائبه اعلان عشق و دعوتدن عبارت اولان نيازلر ينه دوام ايدر كن حضرت موسي اورادن كيچورمش

مادام هر دورده اكثريت قاهره معتقد در . او حالده صاييله ميه جق درجه ده عددلري آز و جمعيت بشريه ايچنده تك توك كورلمش اولان منكرلر بيلميدرلر كه كندي استناد ايتدكلري قوانين طيعيه نظر آده وضعيتلري غير طيعيدر . او حالده دينسز ، منكر بر آدم حكمة دخی يا غلط طيعيت اوله رق وجود بولمشدر . ويا خود دماغاً معلول ديه قبول ايدلك لازم كلير .

(كوزايله كورلمه ين ال ايله دلو توله ين شيلره فصل ايتانه يم)

دينلره جوابم :

اقتدار ، قطعيت ماده ايله حس ايتديك كز شيلرك وجودينه اينانق

دالعين بايعين كندي كنديه بر شيلر سويلين بو چوبانك حالي نظر دقتي جلب ايتمش و نه ديور ديه ديكلمش . باقش كه چوبان (اللهم كل ، جالكي كوستر سني سويورم ، سكا داياناميورم ، يالوارم كل ، و يلسهك سكا نه لرا اكرام ايدم كچم سكا نه ايلكلر يايچم كل ، سكا صيحاقي سود ايچيريم ، كوملككي ييقاييم ، بيتكي آيقلايم ديورمش) حضرت موسي (عليه السلام) بوسوزلردن متأثر اولمش شريعت نامنه كنديني ايقاط ايتك ايسته مشن و عضا ايله دورته رك بوخكارانه ديتش . (اي غافل نه سويليورسك . الله سنك ظن ايتديك كي دكل ، هيچ بويله سكا افتقار ايدم جك الله اولورسي ، اللهم بيتي كيكي كوملكي اولورسي سود ايچري .)

چوبان اوركش [فقط كتابك باشنده كي تصور ايتديكم درد داشم كي مان اللهني يورم كنه باصدره رق صافلايه رق سينمش] جناب حق ايسه بو وقعه دن صكره فرق كون كچمش كه حضرت موسي عليه السلامه هيچ خطايده بولونعاش حضرت موسي تأئردن يرلرده يوازالانعه ، كوز ياشلري دوكره رك غضب الهي تك سببي اكلاقي ايچون نيازله باشلامش نهايت جناب حق خطاب بيورمش (يا موسي نيه ايختيدك بيم سوكيلي چوباني) ديتش .

ايسته بونظر عبرت و حكمتله كوز اوكنده طوتيله جق برمشله در . چوبان ديوب كچيمه ، جاهل ديوب آتيمه الله ايله قول آراسنه كيرمه يلم (بزم وحدتده نه علم و نه علم ايتلر - يوم لا ينفع ده قلب سليم ايتلر)

ایسته میورسکز؛ فقط تاریخک قیدایتدیکی معجزه لره، کرامت لره، الیوم اهل طرفک کوستر مکده اولدقاری (رهان) دنیان فوق العاده لکلره [*] بو کون تعمم ایدن اسپریتیم، تله پانیزم و امثالی علملره نه دییه جکسکز. کوردیکسکز رؤیالره، حس قبل الوقوع لره نه دییه جکسکز. هیچ یوقدن حس ایتدیجکسکز روحی انبساط و انقباض لره نه دییه جکسکز. بونلر کده اساسنی آراشدیرمه مق ایچون نه پانه بوله جکسکز.

افندیلر بدبختلرکسکز درجه سنی بر مؤمن اوزاقدن ده ائی کورر. چونکه کندیسندگی صفای روحدن سز محروم سکز، مؤمنده کی قوت قلدن، استراحت وجداندن، حضور قلدن سز محروم سکز ایچکزده ماده کندیسنی الک مسعود کورنلر بیله قویو بر بدبختلرک علائمئی اظهار ایدوب طور لر.

بوخبران وخسران علائمنک اسبابئی ایستدیجکسکز قدر تجاعلدن کلکسکز ویا سترایتمک ایچون بیک دره دن صو کتیریکسکز. اوله مدهش بر بیکسکز، امیدسزلک، اوله آجی بر یقینلک ایچنده سکز که بونک آجیسنی ده آنجق سز ائی بیلیرسکز:

افندیلر: هر موجودک بر موجدی، هر حرکتک بر محرکی، هر مصنوعک بر خالق، هر ترتیبک بر مرتبی، هر اداره نک بر مدیری، هر قانونک بر واضعی، هر تجلیلک بر مریدی وارد.

کچنلرده بک زاهد و عابد اولان بر ارقداشم حال زهدندن بحث ایدرکن دیبوردی که (بن مکتبدن چیقنجه اعتقاد ضعیف ایدی.

[۱] درویشلر: فنک قبول ایدمه یجکی و قطعیت ریاضیه ایله قوانین طبیعیه بیغیریه یجی شیلر بیلورلر. مثلاً: فلبنه شیش سوفق، فرونه کیروب آتشلر ایچنده اولوروق کبی خارقلر کوستر بیلورلر.

قدسه کیتدم اوراده غیر مسلم لوانتن برقاج کنج ایله دوست اولدم بونلر بستمون عقیده سز، منکر ایدیلر. چونکه اونلرجه (مودرن) اولوق، ممتاز اولوق؛ بوایدی. بنده اونلره اویدم اسکی ضعیف اعتقاد دخی الدن کیتدی. بر آقشام قدس خا جنده بر مسیره یه کیتدک، یدک ایچدک کیجه دونیوردق. بک صوصامش ایدک صو بولوق دردینه دوشدک بن اوزاقدن برایشیق کوردیم و ارقداش لرمه دیدم که بوایشیق بولندینی یرده صو اوله جق چونکه محاکمه قطعیتله شویله ایدی. (مادام یا قلمش برایشقدر البته بونی یا قان وارد. بوذی حیاتک البته صویه احتیاجی و بناء علیه یاننده صوی وارد.) همان او استقامته یوللاندق فی الحقیقه بر چوبان قلبه سنک یاننه کلش و اوراده بر قایتاق صو بولمش ایدک. بن طویونجه یه قدر ایچدم و کیفمدن ارقه اوستی یره یاتدم. شو وضعیتده درحال سما ایله قارشیلشمشدم اوراده کی لایتناهی ییلدیزلر کوزمه باطمغه باشلادی کندی کندمه ینه عین محاکمه ایله بلا اختیار دیدم. (ای غافل، بر کوچک کور قندیلک صاحی، بر ایشیق یا قانی اولورده؛ بو قدر ییلدیزلر، قمرک، نور عالمنک صاحی صانعی، قوجه شمسک؛ نور ویرنی اولمازمی؟) بلا اختیار شو جواب ایچمدن کلدی. (البته!) درحال طوغر و لدم و ارقداش لره بو محاکمه وقاعتی اکلادم و او آندن اعتباراً فکراً، وجداناً آنلردن آیرلدم. او کوندنبری اوتوز سنه کجی بو عقیدم دائماً کیتدکجه تقویت بولدی. و بو کون کندمه اوله بر بختیارلق حس ایدبورم که بونک قیمتی آنجق عقیده سز لکک نه اولدیغنی، روحی جیلاقلغک صیتلرنی تادان بیلیر.)

ایشته بو مثال ایله آکلاشیلور که عقیده سزک؛ نفسانی بر مرض -

- ۵۰ -

در که مبتلا می خست در وحالی حال طبیعی دکلدر . بو قوجه علمی ؛
نامتاهی محتویاتی و انواع شتونی ایله بحیر العقول بر قدرتله اداره ایدن
بر صاحب حقیقتک لزوم و وجوبی آ کلاشلدقن صکره ایش کلیر
اوکا اسم قویتمغه؛ اوکا هرلسانده نه دیرلرسه دیرلر . بزم لسانمده اکا
عظیم الشان (الله) دیرلر .

« الله نه در دیجه غافل »

« الله دیسوب خموش اولوردل »

معلم ناجی

بوعوالمک صاحی یوق دیمک؛ اوروج طوتماق ایچون رمضانده آتی
کور مکدن قاچیمغه بکزرر . بر ملکستده یاشایان بر آدم بعض تکالیف ایله البتده
مقید اوله جقدر . واضع قانونه بیعت و حرمتله ده مکلف در . بوندن قاچمق
نقدر غیر طبیعی ایسه (ملک الله) ده اوطورر کن حقوق اللمدن و او ملکده کی
قانونارندن قاچمق ده اوقدر یا ککش و بو حقایق انکار دخی اوقدر
غیر طبیعی در . یا غفلتدر یا غلت . اشبو حدیث شریفلری عبرتله اوقویلم:
حدیث شریف : (مَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكَلَّ إِلَيْهِ) — مال
شریفی : (جناب حقن ماعداسنه کووه ن کووندیکنه ترک
اولور .)

حدیث شریف : (مَنْ جَادَلَ فِي خُصُومَةٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لَمْ يَزَلْ فِي سَخَطِ اللَّهِ حَتَّى يَنْزِعَ) — مال شریفی (حقیقتی
بیلمدیکی برشی اوزرینه مجادله ایدن احوال مدتیجه غضب الهیده در) .
حدیث قدسی : (قَالَ اللَّهُ تَعَالَى إِذَا تَقَرَّبَ إِلَى الْعَبْدِ شَيْئًا

- ۵۰ -

تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَإِذَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ
بَاعًا وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً) — مال شریفی : (جناب
حق بیوریورکه بکا بر قاریش یاقلاشانه بن بر آرشون یاقلاشیرم بکا
آرشون مقداری یاقلاشانه بن بر قولاج یاقلاشیرم بکا یوریورکه کلنه
بن قوشه رق کیدرم .)

حدیث شریف : (كَفَيْتَنِي بِالْمَرْءِ عِلْمًا أَنْ يَخْشِيَ اللَّهَ وَكَفَى
بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يُعْجِبَ بِنَفْسِهِ) — مال شریفی : (بر آدمک خشیه اللهی
طویعی کندیسنه علم اولارق کافیدر نفسی بکنمه سیده جهل
اوله رق کافیدر)

دیه

الله تعالی نك وجود مطلق و عزت قدسی آ کلاشلدقن صکره
کله لم قولی ایله الله تعالی جل جلاله آره سنده کی مناسبته :
معبود ایله عبادی آره سنده کی مناسباتی جناب حقک بالواسطه
نشر ایتدیکی قانونلر تنظیم ایتشددر . و معلوم عامه در که نشره توسط
ایدیلنلره : (پیغمبر) دیرلر و بو قانونلرک دائرة احکامنه (دیانت)
دیرلر .

دیانت :

باشلیجه ایکی اساسه استناد ایدر .

برنجیسی : عبدك معبوده قارشى وظیفه‌سنه دائر در كه :

عبودیت در

ایکینجیسی : عبدك دیگر عبادده و باجمله مخلوقاته قارشى وظیفه‌سنه
عائد در كه (حسن معاشرت) در .

اوچینجیسی : نفسنه قارشى اولان وظیفه‌سیدر كه (تهذیب
و اصلاح) در هر اوج وظیفه‌ده برر تریه‌دن عبارتدر كه ؛ ادب ايله
حقشناسقله تعریف و حسن خلق ايله خلاصه اولنور و احكام شرعیه
ايله تعلیم و تلقین ایدیلور .

دین ؛ اخلاق دیمکدر . سیدالمرسلین افدمزه دینك نه اولدیغنی
صور مشار جواباً (حسن خلق) بیورمش ، نکرار صور مشارینه

(حسن خلق) بیورمش ، نکرار صور مشارینه (حسن خلق)
بیورمش . بناء علیه دین ؛ حسن خلقدن عبارتدر . و حسن خلقك
معناى جهانشمولنى حقیله حسن تفسیر ایتلکده در هنر .

امت محمدك چکدیكى هب یا کلتش تفسیر لر دندر . طار ذهنیتنى اشکال
پرست ، بسیط حسی انسانك سوه تلقینندن ، جهلندن ، عادیلککندن در .
سیدالکائنات افدمزك حسن خلق حقیقه بحث بیورده قارى حدیث
شریفدرن بر قاج نمونه :

حدیث شریف : (اَدَّبَنِی رَبِّیْ فَاحْسَنَ تَأْدِیْبِیْ) مال شریفی :
(جناب حق بنی کمال ادبله پرورده ایتدی)

حدیث شریف : (اَفْضَلُ الْمُؤْمِنِیْنَ اَحْسَنُهُمْ خُلُقًا) مال شریفی
(مؤمنارك افضل اخلاق لك كوزل اولانلریدر)

حدیث شریف : (اَسْتَمُّ وَلِیْحُسْنُ خُلُقِكْ لِلنَّاسِ) مال شریفی :
(مستقیم اول اخلاقكى خاق بکسنسون)

حدیث شریف : (اَكْمَلُ الْمُؤْمِنِیْنَ اِمَانًا اَحْسَنُهُمْ خُلُقًا
وَخِیَارًا كُمْ خِیَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ) مال شریفی : (مؤمنینك ایمانى
اکمل اولانى حسن خلقنه مالک بولنلریدر . و خیرلرلر یکنر عیالکیزه
خیرلى اولانلر در .)

برنجى وظیفه‌نى عبودیت (طایق) دییه تصریح ایتش ایدك كه
بوده اساسلى بر تواضعه مستند و محبت و حرمت ايله قائمدر . فقط اخلاصه
مستند قلبى و صمیمى اولق کر کدر .

(قیام ، رکوع ، قعود ، سجود) ، کبی هر دینده مؤدباً متوجه
بولونق ، باش ، وجود اکمک ، دیز چوکمک ، لرله قایمق صورتیله
تظاهر ایدن حرکات ؛ هب بر اساسه مستندر . کوجلمک ، بیوک کورمک
اساسه ، تعظیمه مستندر .

مبلد و محرکى قلبده کی قولاق حساسلری ، خشوع ، هیجان ،
و وجد و میلان در . خلاصه‌سى التبتادر .

انسان ؛ بیوک بیلدیكى انسانه قارشى دخی اظهار تعظیم ایچون عین
حسن و حرکاته تبعاً برشیلر باپیور و باقیق ایستیلور . بناء علیه بو حرکات
طبیعیدرده :

ایکنجی وظیفه ؛ (خلقه شغقت و آخرک حقوقه رعایت) دن عبارت بر تربیه در. عباد اللهک کړک اجتماعی حقوقه کړک فردی حقوقه رعایتکار اولمق در. رأساً و یا طولاً یسبیه بر ضرر و زیانہ سببیت و یرمه مک والدن کلدیکی مرتبه نافع و مفید اولمقدر .

[اخوت، حریت، عدالت، مساوات، حسن معاشرت، شفقت، معاونت] بو وظیفه مک عمده لرندندر . بونلرک تقرعاتی آکلامق ایچون دولتک قوانینده کی حقوق شخصی و عمومیہ اساسانه باقکمز و بحقوقه حیواناتک، نباتاتک، مصنوعاتک حسن معامله و استعمالی، حسن محافظه و حمایتی حقوقی ده علاوه ایدیکمز. اووقت؛ ایکنجی قسم وظیفه مک تربیه سی تجلی ایدر .

دین عدالت امر ایدر

دین عدالت امر ایدر: حدیث شریف (اِنَّ رَبَّکُمْ وَاحِدٌ وَابُوکُمْ وَاحِدٌ لَا فَضْلَ لِعَرَبٍ عَلَی الْاَنْجَمِیِّ وَلَا لِاَنْجَمِیِّ عَلَی عَرَبٍ وَلَا لِاَنْحَرٍ عَلَی اَسْوَدَ وَلَا لِاَسْوَدَ عَلَی الْاَنْحَرِ اِلَّا بِالْتَّقْوَى) مآل شریفی : (ربکمز برادر . پدرکمز برادر . نه عربک عجمه نه عجمک عربیه نه قمرزینک سیاهیه و نه ده سیاهینک قمرزیه حق تقضی یوقدر ، تقوی دن غیری)

ایشته قانونارده کی ؛ هر فرد قانون نظرندده مساویدر . و هر کس

کندی عملک مستولی در. دستور قانونیستک مولد حکمتی اولان حدیث شریفلردن بری .

حقوق عبادہ دائر احادیث شریفه دن افسرلری : (اَحَبُّ لِلنَّاسِ مَا تَحِبُّ لِنَفْسِکَ) مآل شریفی : (کیندک ایچون سودیکک شیلری بشقهلری ایچون استه) و طیبی در که کیندک ایچون استه مدیکک شیلری ده بشقهلری ایچون استه حقیقی تعاقب ایدر .

حدیث شریف : (اِنَّمَا اَهْلَکَ الَّذِینَ مِنْ قَبْلِکُمْ اَنَّهُمْ کَانُوْا اِذَا سَرَقَ فِیْهِمُ الشَّرِیْفُ تَرَکُوْهُ وَاِذَا سَرَقَ فِیْهِمُ الضَّعِیْفُ اَقَامُوْا عَلَیْهِ الْحَدَّ) مآل شریفی : (سزدن اول تان امتارک سبب هلاکی شو ایدی که آنلردن کبار اولنلر برشی چالارسه بر اقیلرلر بر زواللی چالارسه جزالاندریرلر ایدی .)

حدیث شریف : (مَا مِنْ اَحَدٍ یَّکُوْنُ عَلَی شَیْءٍ مِنْ اُمُوْر هَذِهِ الْاُمَّةِ فَلَا یُعْدِلُ فِیْهِمْ اِلَّا کَبَّهَ اللهُ تَعَالٰی فِی النَّارِ) مآل شریفی : (هر کیم امور امتدن برایش اوزرینه مأمور اولورده عدالت ایتمزه جناب حق آتی تبیهی آتانی جهنمه قویار .)

حدیث شریف : (اِنَّ رِجَالًا یَّشْخَوْ ضَوْنَ فِیْ مَالِ اللهِ یَغْیِرُ حَقَّ فَلَهُمُ النَّارُ یَوْمَ الْقِیَامَةِ) مآل شریفی : (بیت المالدن حقسنز براسنه صرف ایدن جهنملکدر .)

حدیث شریف : (مَنْ مَشَى مَعَ ظَالِمٍ لِيُعِينَهُ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ ظَالِمٌ فَقَدْ خَرَجَ مِنَ الْإِسْلَامِ) مال شریفی : (بر انسان بیلیرسه که بر کیمسه ظالمدر ؛ و او کیمسه یه یاردم ایچون برلکده یوردرسه اسلامیتدن چیقار .)

حدیث شریف : (اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهُ لَيْسَ دُونَهَا حِجَابٌ) مال شریفی : (مظلومک دعا وانکسارندن صاقینکز اگر کافرینه اولسه چونکه الله ایله آراسنده حائل یوقدر .)
حدیث شریف : (مَنْ آذَى ذِمِّيًّا فَأَنَا خَصْمُهُ وَمَنْ كُنْتُ خَصْمُهُ خَصْمَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) (هر کیم ذمی به اذیت ایدرسه آنک خصمی بن ایم . بنده هر کیمه خصم اولورسم روز جراده خصامه ایدرم .)
مدنیت اسلامییهی آکلامق ایچون بوحدیث شریف نه بویوک بر مثالدر .

اللهدن قورقمان بر انسان قانون مأمورلرینک کورمدیکی یرلرده انواع فضایحی ارتکاب ایده بیلیر . فقط دیندار بر کیمسه ایچون بووارد دکدر ، او هر یرده اللهک حاضر و ناظر اولدیغنه هر شیئی کورر وایشیدیر اولدیغنه خلاصه دائماً حقک حضورنده بولندیغنه قانعدر . بنساء علیه فذلقلردن چکنیر . [ایسته ایمانک اسایشه ، منفعت عمومیهیه اولان فوایدینه برمال دها] اوت مؤمن ؛ فالق دکل بالعکس جناب حقک تحصیل رضایی ایچون ایساک یایمغه چالیشیر :

حدیث شریف : (يَذَّابِلُ عَلَى أَجْمَاعَةٍ) مال شریفی : (جناب حقک الی [یعنی تصرفی و توفیق] جماعت اوزرندهدر)

جناب حقک عبادینک حرکاتیلهدرجه علاقه مننه بر مثال اولان بر حدیث قدسی که نظر عبرت و تدقیقه بولندیر یلق کر کدر حدیث قدسی : (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فَلَانًا مَرِضَ فَلَمْ يَعُدَّهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عِدْتَهُ لَوْ جَدْتَنِي عِنْدَهُ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطَعْتَنِي فَلَمْ تَسْتَعِنِي قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ أَطْعَمُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطَعَمَكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تَطْعِمْهُ أَمَا عَلِمْتَ إِنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوْ جَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتَنِي فَلَمْ تَسْقِنِي قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ اسْتَسْقَيْكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ لَوْ جَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي) مال شریفی : (جناب حق قیامتده بیوردرکه : آدم اوغلی ؛ بن خسته اولندم نیچون کلوب خاطر می سورمادک . جواباً دنیایرکه . آمان اللهم برسی نسل زیارت ایده بیایرز . سن رب العالمین سک . بیوریلورکه بیامدکی فلان قولم خسته ایدی .)

اگر سن اونك زیارتنه کلمش اولیدك بی اوراده بولوردك . ینه جناب حق بیوردك: آدم اوغلی؛ بن سندن ینه جك استدم نیچون بکا برشی یدیرمدك. جواباً دینیلیركه: امان الله بکافعل یدیره بیلیر سن رب العالمین سک. او زمان بیوریلوركه: فلان قولم ینه جك استدی ایدی، اکر یدیرمش اولیدك شمدی آنک اجرینی یاغزده بولوردك. ینه جناب حق بیوردك: آدم اوغلی؛ صو استدم نیچون صو ویرمدك، جواباً دینیركه امان الله بن رب العالمین سک. سن صوصارمیسك ویا سکا فصل صو ویره بیلیردك. بیوریلوركه: فلان قولم صوصامشدی صو استدی نیه ویرمدك. اکر ویره ایدك شمدی آنک اجرینی یاغزده بولوردك.)

رضای الهی :

کرك حقت ذاتنه کرك عبادینه عائد هر ایکی قسم عبادتده اصل اولان؛ حقت رضای در.

حدیث شریف : (مَنْ أَغْبَرَتْ قَدَمَاهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ) مال شریفی : (هر کیمک آیانغی بیله الله یولنده توزلنسه جناب حق او آیقلمه جهنمی حرام ایدر .)

بو حدیث شریفده کی یولدن مقصد؛ الهک رضای یولی دیمکدرکه اوده عبادینک خیرینه یاپاجنی خدمت و مجاهده دیمکدر . جناب حق شخصه عبودیتنه عائد (برنجی وظیفه) قسمنده کی حقوقدن طولانی قصورلرمزی عفو ایتک احتمالی واردر . فقط حقوق عبادی احقاق بیوره جنی آکلاشیلیور وهرشی ده اخلاص وقلب سلیم استیور .

حدیث شریف : (اخْلَصُوا أَعْمَالَكُمْ لِلَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ إِلَّا مَا خَلَصَ لَهُ) مال شریفی : (اعمال وافعالکمز خلوصه مقارن اولسون نیت خالصه مستند اولیان اعمالک اجابتکاه الهیده یری یوقدر .)

حدیث شریف : (لَيْسَ الصَّيَّامُ مِنَ الْأَكْلِ وَالشَّرْبِ إِنَّمَا الصَّيَّامُ مِنَ الْلَّغْوِ وَالرَّفَثِ فَإِنْ سَابَكَ أَحَدٌ أَوْ جَهِلَ عَلَيْكَ قَتْلُ إِيَّيْ صَائِمٌ إِيَّيْ صَائِمٌ) مال شریفی : (ینک ایچمکدن کسلمک اوروج دکدر . اوروج آنجق فنا سوزلردن قباح ورزائلدن چکلمکده در . شاید بریسی سکا فنا برسوز ایله تعرض ایدم جک اولورسه سنده فناقلته مقابله ایتمه درحال کندی کندینه اخطار ایت : بن اوروجلی یم بن اوروجلی یم .)

حدیث شریف : (رُبَّ قَائِمٍ حَفَظَهُ مِنْ قِيَامِهِ الشَّهْرَ وَرُبَّ صَائِمٍ حَفَظَهُ مِنْ صِيَامِهِ الْجُرْعُ وَالْعَطَشُ) مال شریفی : (کیجهلری عبادتله قائما کچیرمن نیجه کیمسه لرواردرکه او یقوسزلتدن بشقه الدینه برشی کچمز ونیجه اوروجلیلر واردرکه آجلق وصوصزلتدن بشقه برشی الله ایدمزلر)

اشته کورولیورکه کیجهلری عبادتله وکوندوزلری اوروج طوقنارک کچیرن انسانلرک اخلاصی اولمازسه بوشدر . عباداللهه زیانی طوقونان برادم ایسه ینه بوش، مثلاً وظیفه سنده عدالت یا یمیان مأمور یعنی وظیفه سنک

تمامیله حقنی و یرمین مأمور، یا خلقه حیله یابان اسناف و یا محتکر بر تاجر و یا زیانکار بر آدمک خلاصه هر هانکی بر صورتله حقوق عبادہ حقوق اهل و اقاربہ رعایت اتمین بر شخصک اوروجی نمازی رضاء الہی فی قرائتق ایچون کافی کلیور دیمکدر . فاعتبروا .

حدیث شریف: (لَيْسَ الْمُؤْمِنُ الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ) مآل شریفی: (مؤمن دکلدور او آدم که قومشولری آنک شرندن آمین دکلدور) مکره جناب حق قطعیتله عبادی آراسنده عدالت ایستیور: (الْعَدْلُ أَسَاسُ الْمُلْكِ) پیغمبر من: (بر ملکک تملی عدالتدر) بیوریور .

حدیث شریف: (الْمَلِكُ يَبْقَى مَعَ الْكَفْرِ وَلَا يَبْقَى مَعَ الظُّلْمِ) مآل شریفی: (بر ملکک کفر ایله قائم اولور ظلم قائم اولماز) بیوریور .

دینه سائق ترقی در

محافظه کارلق؛ یا لکزر اساسات دینیله و اصالت ملیه به عائد خصوصات و عنعناتده مقبولدر . حتی فرضدر . ماعدا خصوصات ایچون مردوددر . ممنوعدر . چونکه زمان فصل متبادیاً ایلیریلورسه هر شیکده زمانه ایله برلکده ترقی اتمسی لازمدر . حیات دیمک سعی و عمل دیمکدر . بویاسه ترقی ایچوندر . فردی، اجتماعی، بوتون: باهده نک غایه سی؛ تعالی در تاریخ خلقت آدم ایله بو کونشکی دورک آراسنده کی زمان صفحات ترقیدن عبارتدر .

یوقسه قرون اولی مبدأنده کی انسانلرک حیات معیشتیله بو کونکیلرک آراسنده بفرق اولمازدی . باقکزر سید الکائنات افندمن نه بیوریور:

(مَنْ اسْتَوَى يَوْمَهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ) مآل شریفی: (ایکی کوتی مساوی قیلانک بر کوتی ضایعدر) دیمک که بو کونک دوندن، یارینک بو کوندن ده مترقی، ده مسعود کجسی ایچون چالشمق؛ بروظیفه دینیله در . نرده قالدی که حال سابقدن بدتر اولوق .

دین مانع ترقی میدر؟ اسلامیت مسلمانلری (حاشا) کری می براقدر مشددر؟ دینلر؛ شوحدیت شریفلری او قوسونلر کافی: [*]

(إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ مَنْ عِبَادِهِ الْغَيُورَ) مآل شریفی: (جناب حق عبادینک غیرتی اولنلری سور) غیرت کله سی جامعہ لی در . یا لکزر اوصاف مادیله دن اولان چالیشقانلق معناسندن ماعدا عزیم و همت و حسن رقابت معناسنی ده متضمن در که غیرت دینیله، غیرت وطنیه، غیرت ملیه و غیرت وجدانیله کبی اساسلر و فدا کارلق، [*] مسلمانلر کری قالمش ایسه آنلری کری براقدیران دینلری دکل .

دینلری کنندیلرینه حقیله او کر تیموب جاهل براقلملریدر . اسلامیتک ایلک انتشارنده کی عصرله بافک اسلامیت هپ سبب فیض و سعادت اولمش . مولد مدنیت اولمش، بتون دنیا، او زمان مدنیت اسلامیه دن نور آلمش فقط آندن مکره بزلر؛ میراث یدیلره مخصوص بر سکر و سفاخته فضائل موروئه اجدادی طوتمامش، تعقیب اتمه مش . ده ایلری کوتور مامشیز . مست، عاطل، باطل المزدہ کنی خرجه مقبله اکتفا اتمشیز . اور و پالیر ایسه آج آچینه بزدن آلدقلری علوم و فنون و تربیه مدنیله کی کوزلجه هضم ایتشلر و بزم براقدیفیز بردن ایلریسنه اولنر کوتور مشلر . شمعی قصورک نرده اولدیغی ایجه دوشورک .

جو مردك، خير خواهلقي، نعمتشناسلي، حس ناموس، حس وظيفه، اقربا، احبا پرورلك، حسنا پرورلك كبي صفتار دخی داخل اولور.

آيت كريمه: (وَإِنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى) مال شريفی:

(انسان ايچون چالشيديغدن بشقه يوقدر.) نهيه چالشمق؛ البته مثبت اوله رق چالشمق يعنى جناب حقل رضاسی داخلنده چالشمق، يوقاريدەكى حديث شريفك صور تطبيقه سنی وجوده كيتيرمك ايچون چالشمق ديمكدر. غيرت؛ رقابت، عزم و نيت ديمك ايسه چالشمقده انك ساحه فعله قومئسي ديمكدر. مسكنتی و حلقه قارشى ذلتی، ديلنجيلكى منع ايدن ايشته بر قاج مثال كه: عبرتله كوز او كنده بولنديرلميدر.

حديث شريف: (لَوْ تَعْلَمُونَ مَا فِي الْمَسْئَلَةِ مَا مَشَى أَحَدٌ

إِلَى أَحَدٍ يَسْأَلُهُ شَيْئًا) مال شريفی: (اكر بيلسه كز ديلنمكده

نه لر واردر. هيچ كيمسه برندن برشي ايسته مكم ايچون بر آدم اتمازدی).

حديث شريف: (مَنْ يَتَكَفَّلْ لِي أَنْ لَا يُسْأَلَ النَّاسَ شَيْئًا

وَأَتَكَفَّلَ لَهُ الْجَنَّةَ) مال شريفی: (كيمدر بكا ناسدن برشي

ايسته مكمه تكفل ايدن كه بنده اكا جنتي تكفل ايديم).

حديث شريف: (سَأَلَ أَحَدُكُمْ رَبَّهُ حَاجَتَهُ كُلَّهَا حَتَّى يَسْأَلَهُ

شَيْعَ نَعْلِهِ إِذَا انْقَطَعَ) مال شريفی: (بر آدم محتاج اولدینی شئی

اللهمندن ايسته سون حتى نعلينك قومش باغنی بيله [*]) صكره حلال باراقازانمق ايچون چالشمی امر ايدن بو حديث شريفده كوريكز:

(مَنْ بَاتَ كَالَا مِنْ طَلَبِ الْحَلَالِ بَاتَ مَغْفُورًا لَهُ)

[*] دين مولا مسكنتدر ديهه دوشونلر يوقاريدەكى اوج حديث شريفی دقتله اوقويوب وجدانلرني يوقلارلسه انتباه ايچون كنديلرينه كافيدر، شو وسيله ايله شايان تأثر بر حالدن بحث ايتك ايچاب ابديور. مع الناسف ديلنجيلر اكثريتله كسوة احترامه يعنى ذى علمايه بورونيورلر. حالبوكه شريفتك منع ايتديكي برفلي، ذل سؤالی، شريعت كسومسي ايله يابدقلى حالده هر نصله كوز آلمش آلديران، منع ايدن اوليور. حقوق عموميه ذيلن حقوق ووظائفك اك مهملرندن برسيده حيثيت مليه، وجدان عمومى زنجيده ايدن حركتلى منع ايتكدر. بايراشمزي تحقير ايدنه قارشى حقوق عموميه دعواسی نه ايسه؛ شرف و قدسيته مربوط اولقده ۳۰۰ ميليون مسلمانك متحد بولونديكي بر كسوة شريفتك تحقيرنده دعوا ماهية عيني در. برضابطك كسوة رسيه سيله هر يرده بولئسي نصل منع اولنيورسه، نه علمدن نه شريعتدن نه شرفدن خبری اوليان بر جرازك بلا استحقاق محترم لباسی كيئسي و او كسوه ايله اظهار ذات ايتسي و او كسوه نك شرفني ساتارق تجارت ايتسي منع اولمليدور. بوحاله خارجدن باقارله كلنجك حس شو اوله بيلور: (علمای اسلاميه يا دينه جك حاله كلش ويا اسلاميته ديلنمك پك شرفلي بر ايش. امان ياربي نه ترس كورونش. علما كسومسي مسئله سي بويله. كلم درويش كسومسته. بورونه رك تسلل ايدنلره: حالبوكه درويشلكه ديلنجيلك يكديكريئك ضديدر. پيران عظامدن هيچ بری تسله مساعده ايتشمش بالعكس جناب حقندن غيرسته عرض افتقار ايتكمي منع ايتشدور. ذاتا صاحب طريقت ديمك صاحب شريعتك خادم خاصي ديمكدر كه احكام شرعيه ايله تخالف و تعارض ايدن بر حاله مساعده ايتلری قطعياً وارد دكلدر. سياحته چيقان درويشلرده غايه جر دكلدر. فيقدر. آنلر دخی سياحتلرند بر شي ياپارق، ساتارق ويا هر هانكي بر املك مقابلنده آلمقلى شي ايله تعيش ايدرلر. حتى اهل اللهك غذا و معيشه خصوصتده كال اهميته دقت ايتدكلى جهت يدكلى جبهيه حرام قارشمش اولسون واسطه

معنای شریفی : (رزق حلال قازانقی اغورنده یورولوبده یاتانلر مظهر مغفرت اوله رق او یورلر) سکردهده :

انتباه، تدبیر و بصیرت سیمی و عمله، اقتصاد و کسب و کاره

میشتری مخالف شرع شریف اولسون نقطه سندهدر . چالشمه کنبه (دل بیار ، دست بکار) — یعنی (کوکل حقه ال ایشده کرک) دستوری اهل الهک دستور حرکاتی اولمشدر . مرشدل ایشز آدمی درویشلکه بیله آلازلدی . اولای بر ایش طوت سکره درویش اول بیورلردی . آشته پیران عظامک حسن خاق شریفلری بویه ایدی و آنلرک اثرینه تابع اولق استیلمده او صلاحی تعقیب ایتک لازمدر . حتی امام علی کرم الله وجهه اقدمن حضرتلرینک مشهور اولان شو قطعه لری قدر عبرت آمیزدر .

کن غنی القلب و افق بالقلیل
مت ولا تطلب معاشا من لیثم
لا تکن للعیش مجروح الفواد
انما الرزق علی الله الکریم

واقعا امام علی اقدمن بک فقرا پرور ایدی (شَیْئاً لِّلَّذِی) دینه نه سی وارسه ویردی . بو یوزدن بمنای بیهکینی و بره رک آج یادیغیده اولدی . چونکه الهنک عبادینی کندندن چوق سور . عبادالله خدمتک الله عبادت اولدینی ملاحظه ایدر و لذتی بوندن آلیردی . پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اقدمن سائلی تسئلدن مصرأ منع ایتدیکی حالدده عباداللهی فقرایه تصدقن منع ایتتور . و حتی (بر انسان که هر شیئی کوزونه آلهرق سکا آووج آهشدر . اونک حسابی جناب الله براق سن وظیفه شفقتی یامیش اولق ایچون اونی جدا آج و محتاج و مغطر فرض ایدم رک تصدق ایت ، انی بوش چورمه)

صدندده شوحیدیت شریفی سوبیلور : (رُدُّوا مَذْمَمَةَ السَّائِلِ وَلَوْ بِمَثَلِ

رَأْسِ الذَّبَابِ) مال شریفی : (سائک ذمتی رد ایدیکنز ولوسینک باشی قدر ناجیز برشی ایله اولسهده) فی الواقع هیچ کیمسه فنا و قدرک امر واقعلرندن

دائر : شوحیدیت شریفلر او قونسون واسلامیت ترقینی مانعی یوقسه سائقمی دوشونلسون : (خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرُكْ آخِرَتَهُ لِذُنْيَاهُ وَلَا ذُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَلَمْ يَكُنْ كَلَّا عَلَى النَّاسِ) مال شریفی :

مصون دکلددر . بر کیمسه نک حیاتهده بر آن دینه جک بر فلاکتده دوشمک احتمالی وارددر . اکا او آنده یازدم بک بیوک خدمتدر . خیر ایچون بیوک بر فرصتدر .

حدیث شریف : (قَرْضُ شَيْءٍ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ) (اقراض ایتک

صدقه ویرمکدن خیرلری در) چونکه بورج استین حقیقه محتاج اولسه استقراضه تشبث ایتز اکا معاوضتهه اصابت محققدر . فقط هر صدقه استینک صدقهیه محتاج و لایق اولدینی مجهول اولدیغندن صدقهده اصابت و تصادفه باغلی در . انجق مقصد رضای حق استحصانه نیت اولدینی ایچون ورنه هر حالده خیر وارددر . فخر عالم اقدمن کندیسندن تسئل ایدن بر شخصه برشی احسان بیورمشلر . و (بونک یاریسله عائله کک بوکونکی معیشتی تأمین ایت ، یاریسلهده بر بالظه آلوب اودونجیلای ایتک فاق) بیورمشلر .

درویشلرک امضالرنده (النقییر) صفتی قوالاغهلری حقه قارشی در . ظن ایدیلن معاده دکلددر . درویش خلقک دکل ، خالقک فقیری ، ذیلی در . بوده صفات التجا دندرکه ، درویشک حقک لطف و التفاته کمال احتیاجنددر .

در عالم فقر پادشا درویشست
تاظن نبی که هر کدا درویشست
عیسی نفسی حضر بقا درویشست
فانی خود ، باقی بخدا درویشست

جناب حق عبادینه (بزمه اولمیان اوصاف ایله بکا تقرب ایدک) بیورمش جناب حقه اولمیان صفات هانکیلریدر . البتده عجز ، فقر ، احتیاج ، ضعف و قصوردر . آشته درویشک دردی الهنه قارشی یا قلاشقی ایچون انجواب ایدن صفتلری قولالانددر . ثانیاً درویشک قیافتجه و معیشتجه قناعی سانه لکی هب

(خیر لیکز آخرتی دنیا بی ایچون و دنیا سی آخرتی ایچون ترک ایچین و وجودی عالمه بار اولی اندر .)

حدیث شریف : (قَيِّدٌ وَتَوَكَّلْ) مأل شریفی : (باغله ده صکره توکل ایت) .

حقدن بشقه سنه منت ایتمه مک ذوقنددر . اعظمی سعی ایله ایدندیکی رزق ایله بالا کتفا خالقنه شکر ایتمک و سائلط غیر مشروعه ایله تزئید رزقه میل ایتمه مک و آخرک ففسله لغندم کوزی اولماقی کننددن دها محتاجنه یاردم ایتمک حق درویشلرینک دستورمیشلریدر . اگر کسوه سی قالی درویش فقط حال و عملی بودید کارمک غیری اوللری مانیورسه کن بوقصور اوشخصلرکدر . درویشلرک دکدر . اسندن ماعدا هیچ برشی هیچ برحرکتی مسلمانله اوغیا یا انسانلرک فناغیله مسلمانلرک فنا اولماسی لازمکمیجه کی درویشلی منافع شخصی سه سنه آلت ایدن مقلدرک شو حرکتیله ده درویشلرک فنا اولسی لازمکنز .

(فقر) حقدنم کبار اولیاء الله بویه بیورمشلر :

(کُنْ فَقِيرًا بِفَقْرٍ ، هُوَ أَصْلُ كُلِّ فَقْرٍ وَلَا أَصْلَ لَهُ أَصْلًا)
(کُنْ غَنِيًّا بِغِنَى هُوَ أَصْلُ كُلِّ غِنَى وَلَا أَصْلَ لَهُ أَصْلًا) مأل شریفی :

(اولیله بر فقرا ایله فقیر اولکه بوفقرک خلقه قارش دکل خالقه قارش اولسون اولیله بر غنا ایله غنی اولکه بو غنا حقه قارش دکل مخلوقه قارش اولسون . سید احمد هاتف اصفهانیدن :

چشم دل باز کن که جان بینی	—	هر چه نادیده است از بینی
کر باقلیم عشق رو آری	—	هر آفاق کستان بینی
بر همه اهل آن زمین بمراد	—	کردش دور اسمان بینی
هم دران سر بر هنه قومیرا	—	بر سر از عرش سایان بینی
هم دران پا برهنه جمعیترا	—	پای بر فرق فرقدان بینی
سرو پای کدای انجارا	—	بر دو کون آستین فشان بینی
هر چه داری اگر بعشق دهی	—	کافر م که جوی زبان بینی

حدیث شریف : (مَا غَالٍ مِّنْ اقْتَصَادٍ) مأل شریفی : (اقتصاد ایدن محتاج اولماز .)

حدیث شریف : (يُحِبُّ اللَّهُ الْعَامِلَ إِذَا عَمِلَ أَنْ يُحْسِنَ) مأل شریفی : (جناب حق اوصورتله ایش یابانی سور که ایشی مکمل یاپار .)

حدیث شریف : (أَخْشَى مَا خَشِيتُ عَلَى أُمَّتِي كِبَرُ الْبَطْنِ وَمُدَاوَمَةُ النَّوْمِ وَالْكَسَلُ وَضَعْفُ الْيَقِينِ) مأل شریفی : (امتنک صاقمسنی ایستدکلر مک بریده اوبورلق ، اویقوجیلق ، تنبلک ، اویوشوقلقدر .)

حدیث شریف : (أَطْيَبُ الْكَسْبِ عَمَلُ الرَّجُلِ بِيَدِهِ وَكُلُّ بَيْعٍ مَبْرُورٍ) مأل شریفی : (تجارتک اکیسی عمل ذاتی محصولی اولانددر . مع هذا هر بر صااش مبروردر) بو حریت شریف ایله فخر عالم افندمن ارباب تجارتی مستحصل اولغه و حرف و صنایعه و زراعت تشویق بیوریور .

چانکدازی اگر با آتش عشق	—	عشق را کیمیای جان بینی
از مضیق حیات در گذری	—	و سمت ملک لا مکان بینی
انچه نشینده کوش آن شنوی	—	انچه نادیده چشم آن بینی
دل هر زره که بشکافی	—	آفتا بش در میان بینی
تا بجای رساند که یکی	—	از جهان و جهانیان بینی
با یکی عشق وزر ازدل و جان	—	تا بعین یقین عیان بینی
که یکی هست و هیچ نیست جز او	—	وحده لا اله الا هو

دیگر حدیث شریف (مَنْ رَزَقَ فِي شَيْءٍ فَلْيَزِمَهُ) مال شریفی:
(رزقاندیگ شئی الدن براقه).

عقاید باطله

شریعتی که خرافات و باطلات را میل و اعتقادی مانع اولدیغنی بیلمه یئلر؛
و خرافات و باطلات اسلامیتدن دکل؛ اسلامیتدن اولکی زمان ظلمت
و جاهلیتدن قاله اولدیغنی [*] بیلمه یئلر؛ مثال اوله رق شو حدیث شریفی
او قوسونار: (اَلْعِیَاقَةُ وَالطَّيْرَةُ وَالطَّرْقُ مِنْ الْجَبَّتِ) مال شریفی:
(اسمدن ، قوش سسندن تشأمله احکام جیقارمق یا قوش
اوچوشلریله تقال ایتمک ویا قال آحق ایله غییدن خبر آلمه جالیشمق
پت پرستلک جمله سسنددر) مع مافیه تقال ایله قال آچنی بر برندن تفریق
ایتمک لازمددر .

دینده علم

غیرتی ، سعی امر ایدن دینیزک؛ علمه نه درجه اهمیت و یردیکنی
آنی بیلمه یئلر مثال اوله رق شو حدیث شریفی اولانظر عبرته آسونار:
(اَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ)

[*] خرافات و باطل عقیده لک حکمت و حوددی؛ خلقک هر دورده اعتقادسز
باشایه مدینه بر دلبلدر . دیندن بی خبر قلان جهلا؛ حقایق دینی بی اوکر نه نتیجه
کندی کندیلرینه بعض شیلره اهمیت و بر مشلر ایشته بونلر عقاید باطله اولمش .
بناء علیه ارشاددن مقصودک بریده باطل یرینه حق اقامه ایچون خلق تنویر
ایتمکدر .

مال شریفی : (چینده ایسه بیله علمی آرامغه کیدیکز ، زیرا علمه
طالب اولق هر مسلمه فرضدر .)

حدیث شریف : (اَطْلُبُ الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّخْدِ)
مال شریفی : بشیکدن مزارد قدر علمه طالب اولیکز [*]

[*] علمدن مقصد بالکیز علوم دینی اولدیغنی آکلا شلمسون . صرف نحو منطق
کبی شیلره حصرا یدلسون؛ مدنی ، ترقی ، رفاه و عمران ، سعادت ، کمال تولید
ایدن بالجلره علملره ، فنلره ، صنعتلره عائددر . تهکیم قرآن کریم و احادیث شریفه
آلده موجود ایکن پیغمبریزک (عام چینده اولسه بیله آلمه کیدک) دینی
پک آشکار کوستریوزکه مقصد سنیه ؛ (هر عصرده ترقیات مدنی و تجددات
صناعیه هانکی مملکتده ایلری کیده رسه اورایه قوشوب اوکره مک) اساسنده در .

حتی (اَلْعِلْمُ عَلَمَانِ عِلْمُ الْاَبْدَانِ ثُمَّ الْاَدْيَانِ) حدیث شریف
دخی کوستریوزکه رسول الله اقدس علم ابدانی عام ادیانیه تقدیم بیوریور .

حدیث شریف : (قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
أَنْ يَرَى عَبْدَهُ تَعَبًا فِي طَلَبِ الْحِلَالِ أَنْسَجُوا) وَشَى) صَعَاءُ

وَبَزْفَارِسٍ وَخَزَّ أَشْمِيلِيَّةً بَيْنَ سَوَارِي أَرْوَاقِكُمْ بِهَذِهِ الْقُرْيَةِ
وَأَجْمَعُوا بَيْنَ صَنَائِعِ الْعَرَبِ وَالْفَرَسِ وَالرُّومِ وَلْتَصَدَّقُوا مِنْ
كَسْبِكُمْ عَلَى إِخْوَانِكُمْ حِلَالًا وَآسُوا وَكُلُوا مَا رَزَقَكُمُ اللَّهُ)

مال شریفی : (پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیوردی که خاب حق قولی رزق
حلال طایفه اوغراشدیغنی کورمکی سور . صناعات او یارنی ایشله مک و جماعت
طوقومه لرینی واسپانیاتک قاشلرینی طوقومنی اوکره ثوب بولندیمکز یرلده

حدیث شریف : (اَعْدُ عَالِمًا اَوْ مُتَعَلِّمًا اَوْ مُسْتَمِعًا اَوْ مُحِبَّةً

وَلَا تَكُنْ الْخَامِسَةَ فَتَهْلِكُ) مال شریفی : (عالم اول ، یا متعلم
یا مستمع و یا محب علم اول بشنجدی برشی اولورسهك هبچ اولورسك)

حدیث شریف : (اَفْضَلُ الصَّدَقَةِ اَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَرْءُ الْمُسْلِمُ
عِلْمًا ثُمَّ يُعَلِّمَهُ اَحَادُ الْمُسْلِمِ) مال شریفی : (صدقهك انضلى ده
برمسلك علم اوكرنوب ديكمر مسلم قرداشنه اوكرتمسيدر)

حدیث شریف : (طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَاِنَّ
طَالِبَ الْعِلْمِ يَسْتَغْفِرُ لَهُ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْحَيَّاتَانِ فِي الْبَحْرِ)
مال شریفی : (طلب علم هر مسلم اوزرينه فريضة و طالب علم اولانه
هرشی تخي مغفرت و موفقيته بولنور حتى دكردهكي بالقر بيله)

حدیث شریف : (طَلَبُ الْعِلْمِ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ قِيَامٍ لَيْلَةٍ
وَطَلَبُ الْعِلْمِ يَوْمًا خَيْرٌ مِنْ صِيَامٍ ثَلَاثَةِ اشْهُرٍ) مال شریفی :

اولر كزده طوقيكز . عرب ، عجم ، و بلاد روم صنايعي اغوذجندن صنايع
نسجهده يكيكلكر كوستريكز و حلال قزائجكز دن اخوانكزده اظهار شفقتله
تصدق واعانه ايديكز . و جناب حقك احسان ايله ديكي رزق ميشتكزده صرف
ايديكز .)
بوحدیث شریفله صنايع و بریان اهمیتك درجهسي ، تماميله كورميهن كوزلرده
تجلی ايدر .

(تحصيل علم ايله كچن بر ساعت ؛ عبادت ايله قائما كچريان بر كچه دن ،
وينه تحصيل علم ايله كچريلن بر كون ؛ اوج آی اوروج طوتمقدن
خير ليدر .) [*]

حدیث شریف : (الْعِلْمُ اَفْضَلُ مِنَ الْعِبَادَةِ وَمِثْلُكَ الدِّينِ)
مال شریفی : (علم عبادتن افضلدر . دينك ناظمی در) [**]

حدیث شریف : (الْعِلْمُ عِلْمَانِ فَعِلْمٌ فِي الْقَلْبِ فَذَلِكَ الْعِلْمُ
النَّافِعُ وَعِلْمٌ عَلَى اللِّسَانِ فَذَلِكَ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى ابْنِ آدَمَ) مال شریفی :
(علم ايكي در : برسی قلبدهدر . نافع اولانی بودر . بریده لساندهدر .
بودر ناس اوزرينه حجة الله در) [***]

[*] جناب حقك عندنده منافع عامهني و اصلاح نفی موجب اسبابی
تحصيل اينجون ياييله حق بر كوتاك مساعيتك اوج آتی اوروجندن خيلى اولسى
حضرت معبودك منافع عبادته درجه اهميت ويريكني بك آجيق كوسترييور .
[**] بوحدیث شریفده كوردكدن مسكره آرتق دينك محض حكمت و سراپا
مولد فضيلت و معرفت و مديت حتى الذقوتلى برسانق ترق اولديغنى اكلامدى
كيسه قاله جقى . حى على الفلاح ..

[***] نافع اولاندن . مقصد آخر تدمده ايشيمزده يازايه حق اولان عام بني
مراتب انسانيه مزى دنياده اعلا ايله بزي دها دنياده ايكن جناب حقه تقريپ
وايصال ايدهجك و بين الناس اعلا ايدهجك اولان عام لدن دركه . درويشترك
اساس اتخاذايتدكاري عام بودر . ديكر عامكه : امور طاهره اينجوندن طبعدركه
بونك شخصي قائدهسي ؛ انسان بونی حياتده نشر و تطبيق ايتديكي مدتجهدر .
اولدكدن مسكره او عامكه : دماغى . لسانى ايدى . حلقك . مديتك مالى اولنورق
دنياده قايبر انسان يانكيز مديتكم عام لدن ايله يمين نور ايمان و عرفان ايله

(فَضْلُ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ فَضْلِ الْعِبَادَةِ وَخَيْرُ دِينِكُمُ الْوَزْعُ)
 مال شریفی : (علمك فضيلتي عبادتك فضيلتدن بكاها زياده سوكيليدر .
 ودينك خيري سزي شردن وقيه ايمسيدر) . [*]

تريه و صديت اسلاميه

اجتماعي وظيفه لردن :

« نفع عام - حقوق عباد - و حقوق عالمه اسلام »

حديث شريف (مَنْ رَدَّ عَادِيَّةَ مَاءٍ أَوْ عَادِيَّةَ نَارٍ فَلَهُ أَجْرُ شَهِيدٍ) مال شريفی : (هرکيم مو طغيانك استيلاسنی ياغينك سرايتی منع ايدرسه شهيد مرتبه سنده اجره نائل اولور .)

حديث شريف : (إِذَا سَمِعْتُمْ بِالطَّاغُوتِ بِأَرْضٍ فَلَا تَدْخُلُوا عَلَيْهِ وَإِذَا وَقَعَ وَانْتُمْ بِأَرْضٍ فَلَا تَخْرُجُوا مِنْهُ) مال شریفی :

آخريته انتقال ايدر . آخرتدهده ايشه يارايه جقي اولان قلمده كي بو نور عرفاندر . (من عرف نفسه فقد عرف ربه)

بزم وحدتده نه علم ونه علم ايسترل
 بوم لاينفعده قلب سليم ايسترل

نكاري

[*] ديني آكلاقي و آكلاقمي ايسته ينار آبي دوشوسونلر .

(بربرده علت مستولي طاعون موجود اولديغني ايشيديرسه كز اورايه
 كيرميكز ، بولنديفكز يردده ظهور ايتمش ايشه اورادن چيقيمكنز) [*]
 حديث شريف : (قَاصِعُ السِّدْرِ يُصَوِّبُ اللَّهُ رَأْسَهُ فِي النَّارِ)
 مال شریفی : (خالقك وجودندن استفاده ايتديكي بر آغاجي كسني
 جناب حق تپه سي آشاغي جهنمه اويار) [**]
 حديث شريف : (مَنْ آذَى مَا لَيْسَ لَهُ فَلَيْسَ مِنَّا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ) مال شریفی : (كندينك اولميان شيشي
 بنمدر ديه اعا ايدنلر بزدن دكلدرلر آنلر جهنمهده او طوراجق بر
 حاضر لاسونلر) . [***]

حديث شريف : (مَنْ أَتَّهَبَ فَلَيْسَ مِنَّا) مال شریفی : (نهب
 و غارت ايدن بزدن دكلدر .)

حديث شريف : (مَنْ فَرَّقَ فَلَيْسَ مِنَّا) مال شریفی : (تفرقه
 سوقان بزدن دكلدر .)

حديث شريف : (لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ) مال شریفی : (ضرر
 ويرمك و بالمقابله اضرار ايتك يوقدر .)

[*] اشته فرائضه نك حكمت وجوديني بيك اوحيوز سنه اول كوستون
 حديث شريف لردن بري .
 [**] منافع عموميه و بريان اهميتك درجه سنه و آغاجلر كحماهيمي وجوبته
 جالب دقت ديكر بر مثال .
 [***] حقوق عباد و بريان اهميته دقت و شواك بو نك ماله محاب ايدنلر و عرت .

حدیث شریف : (مَنْ غَشَّ فَلَيْسَ مِنَّا) مال شریفی : (الدادان بزدن دکلدر) .

حدیث شریف : (اسْمَحُوا يَسْمَحْ لَكُمْ) مال شریفی : (عفو ایدیکز که عفو اولنه سکز) .

حدیث شریف : (إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ يُحِبُّ الْعَفْوَ) مال شریفی : (جناب عفو ایدیجی در عفو ایدناری سور) .

حدیث شریف : (أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً لِلنَّاسِ فِي الدُّنْيَا أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ) مال شریفی : (قیامتده اشد عذاب ایله معذب اولنلر دنیاده بی نوعی شدله تعذیب ایدنلردر) . [*]

حدیث شریف : (أَشْكُرُ النَّاسَ لِلَّهِ أَشْكُرُهُمْ لِلنَّاسِ) مال شریفی : (جناب حقه شکر ایدنلر خلقه تشکر ایدنلردر) .

حدیث شریف : (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفِيقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ) مال شریفی : (جناب حق کافه اموره رفیق الله معامله بی سور) .

حدیث شریف : (إِنَّ السَّعِيدَ لَمَنْ جُنِبَ الْفَقْرَ وَلَمْ يَبْتَلِ فَصَبَرَ) مال شریفی : (او آدم مسعوددر که فتنه لردن قاجینر و فتنه به او غرارسه صبر ایدر) .

حدیث شریف : (كُلُّ جَسَدٍ نَبَتَ مِنْ سُحْتٍ فَالنَّارُ أَوْلَى بِهِ)

[*] علی الاطلاق بی نوع صراحتته دقت ایداسون. التماس یوق. چونکه عدالت مطاقه جاری .

مال شریفی : (هر هانکی وجود که حرام مال ایله بسانمشدر جهنملکدر) . [*]

حدیث شریف : (نَهَى عَنْ أَنْ يُخْضَى أَحَدٌ مِنْ وَلَدِ آدَمَ) مال شریفی : (انسانلری خادم یا بمق منع ایدلدی) . [**]

حدیث شریف : (نَهَى عَنْ قَتْلِ الصَّبْرِ) مال شریفی : (وجه مشروعک غیری بر صورتله انسان اعدام ایتمک و یا حیوان اولدورمک نهی ایدلدی) . [***]

حدیث شریف : (أَلْتَا جِرُّ الصَّدُوقِ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءَ) مال شریفی : (صادق و امین اولان تاجر انیا صدیقین و شهدا ایله برابردر) .

حدیث شریف : (أَلْتَحْتَكِرُ مَلْعُونٌ) مال شریفی : (مختکر ملعوندر) .

حدیث شریف : (صَاحِبُ الدِّينِ مَغْلُولٌ فِي قَبْرِهِ لَا يَفُكُّهُ إِلَّا قَضَاءُ دِينِهِ) مال شریفی : (بورجلی اولن قبریینه باغلیدر. بورجی اودنمدکجه باغی جوزولمز) .

[*] حقوق عباد بحث مهمی. عبرتله تأمل ایدملی .

[**] حرم اغالغنی اسلامیت احداث ایتدی ظن ایدنلر دقتله اوقوسون .

احکام و عادات اسلامیه ده غیر انسانی هیچ برشی یوقدر .

[***] ایشته مولد انسانیت بر مثال دهها . حقوق متخصصلری ، حمایت حیوانات اعضالری اوقوسون .

حدیث شریف : (إِتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْدِلُوا فِي أَوْلَادِكُمْ) مال شریفی : (جناب حقن اتقا ایدہ رک اولاد کر حقندہ دم التزام عدالت ایدیکر)

حدیث شریف : (الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ) مال شریفی : (جنت آنالک آیاغی آلتندہ در)

حدیث شریف : (طَاعَةُ اللَّهِ طَاعَةُ الْوَالِدِ وَمَعْصِيَةُ اللَّهِ مَعْصِيَةُ الْوَالِدِ) مال شریفی : (پدرہ اطاعت جناب اللہہ اطاعتدر پدرہ عصیان جناب حقہ معصیتدر)

حدیث شریف : (لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالَّذِي يَشْبَعُ وَجَارُهُ جَانِبُ إِلَى جَنْبِهِ) مال شریفی : (یاسندہ کی قومشو آج ایکن قارتی طویوران مؤمن دکلدر)

حدیث شریف : (مَا خَفَّفَتْ عَنْ خَادِمِكَ مِنْ عَمَلِهِ فَهُوَ أَجْرُكَ فِي مَوَازِينِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) مال شریفی : (خدمتکارینک ایشاندن ہرنہنی تخفیف ایدرسہ لہ روز جزادہ سنک اعمالک حسنات جہنہ قونوز)

حدیث شریف : (إِذَا أَتَى أَحَدَكُمْ خَادِمُهُ بِطَعَامِهِ قَدْ كَفَاهُ عِلَاجَهُ وَدُحَاتَهُ فَلْيُجْلِسْهُ مَعَهُ فَإِنْ لَمْ يُجْلِسْهُ مَعَهُ فَلْيَتَنَا وَلَهُ أَكْلَةٌ أَوْ أَكَلَتَيْنِ) مال شریفی : (خادمکسہ سزہ یمک کتیردیکی)

وقت او طعامک یابیلیشی وقوقوسی (اونی ایمرندیرمش اولہ بیلور) او حالده اونی (یمکہ برابرجه او طور تیکن) (اوپور تمازسہ کز باری اویمکدن) برایکی لقمہ اوکا یدیریکز

حدیث شریف : (اسْتَوْصُوا بِالْأَسَارَى خَيْرًا) مال شریفی : (اسرایہ خیر ولطف ایله معاملہ ایدیکر) [*]

حدیث شریف : (مَنْ قَتَلَ مُعَاهِدًا فِي غَيْرِ كُنْهِهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ) مال شریفی : (بر معاہدی حال متارکہ ویا مصالحہدہ قتل ایدہ جناب حق جنتی حرام ایدر) [*]

حدیث شریف : (لَا غَضَبَةَ وَلَا نَهْبَةَ) مال شریفی : (اسلامیتدہ نہ غاصبلق واردر نہ یغما جیلق ، چابو جیلق) [*]

حدیث شریف : (لَا تَسْخِذُوا شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا) مال شریفی : (نشانہ آتارکن جانبی بر حیوانی هدف اتخاذا یتیکز) [*]

حدیث شریف : (نَهَى عَنْ قَتْلِ النِّسَاءِ وَالصَّبِيَّانِ) مال شریفی : (محاربه دہ قادینلرک و چوجقارک قتل نہی سورلدی) [*]

حدیث شریف : (لَا تَتَمَنَّوْا لِقَاءَ الْعَدُوِّ وَإِذَا لَقِيتُمُوهُ فَاضْبُرُوا)

[*] مدنیت اسلامیہ بی کورکز .

مال شریفی: (حربی آرامیکز) فقط سزی بولورسه صبر و متانت (کوستربکز) [*]

حدیث شریف: (مَنْ أَحْسَنَ الرَّفَى ثُمَّ تَرَكَهُ فَقَدْ تَرَكَ نِعْمَةً مِنَ النَّعِيمِ) مال شریفی: (نشانخیلده مهارت کسب ایتدکن صکره) انداخت تعلیمی ترک ایدن نعم التیه دن بر نعمتی ضایع ایتمن اولور. (**)

حدیث شریف: (حُرْمَةُ نِسَاءِ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ كَحُرْمَةِ أُمَّهَاتِهِمْ وَمَا مِنْ رَجُلٍ مِنَ الْقَاعِدِينَ يَخْلُفُ رَجُلًا مِنَ الْمُجَاهِدِينَ فِي أَهْلِهِ فَيَنْحُونَهُ فِيهِمْ إِلَّا وَقَفَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقِيلَ لَهُ قَدْ خَلَفْتَ فِي أَهْلِكَ فَخُذْ مِنْ حَسَنَاتِهِ نَاسِئَتْ فَيَأْخُذُ مِنْ عَمَلِهِ مَا شَاءَ فَمَا ظَنُّكُمْ) مال شریفی: (مجاهدین امتک زوجه لر قاعدین ایچون) والده مقامنده محترمدر (مجاهدیندن بری اهل و عیالی باقق اوزره برینه اصهارلارسه) اوده خیانت ایدرسه (یوم قیامتده اول خان آیاغه دیکیلرک) صاحب حق اولانه (بونک حسانندن ایستدیککی آل) دیه تکلیف اولور. اوده استدیککی الیه نه ظن ایدیسورسکز)

[*] اسلاملی قان دوککی سور ظن ایدنلر دقتله اوقوسون .

[**] حاضر اول جنکه اگر استر ایهک صلح وصلاح مضبونه اشارت

سنه در .

حدیث شریف: (شَرُّ قَتِيلَ بَيْنَ صَفَيْنِ أَحَدُهُمَا يَطْلُبُ الْمَلِكُ) مال شریفی: (مقتول اولقلنگک کفناسی) مجرد ملک ضبط ایتک ایچون آچیلان) خف حربده اولمکدر) [*]

حدیث شریف: (إِنَّ مِمَّا يَلْحَقُ الْمُؤْمِنَ مِنْ عَمَلِهِ وَحَسَنَاتِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ عِلْمًا نَشَرَهُ وَوَلَدًا صَالِحًا تَرَكَهُ وَمُصْحَفًا وَرَثَتُهُ أَوْ مَسْجِدًا بَنَاهُ أَوْ بَيْتًا لِابْنِ السَّبِيلِ بَنَاهُ أَوْ نَهْرًا أَجْرَاهُ أَوْ صَدَقَةً أَخْرَجَهَا مِنْ مَالِهِ فِي صِحَّتِهِ وَحَيَاتِهِ حَقَّقَهُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِ) مال شریفی: (برآدمک وفاتندن صکره دخی) احساننه لاحق اولاجق شیلر شونلردر: [(آثار علمیه سی) (خیرلی اولادی) (بنا ایتدیکی مسجد ویا مسافرخانه) ویا) اساله ایتدیکی صو) ویا) حیاتنده وهنوز صحتده ابکن مالندن وقف ایتدیکی خیرات) اشته بونلرک تمادی ایده جک حسانت ثوابی اولدکدن صکردهده صاحبه لاحق اولور .]

حدیث شریف: (أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ التَّوَدُّدُ

[*] اسلامیتی امپریالست، استیلا کار ظن ایدنلر انصاف و عبرتله بوحدیت

شرقی اوقوسون مدیت اسلامیه بی کوردسون .

إِلَى النَّاسِ) مال شریفی : (ایمان بالله و هدایت به سوی او) اعمالك افضل ناسه
مودتدر .

حديث شريف: (أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ تَحَابُّوا) مال شریفی:
(آرا كزده سلامشكنز سويشكنز)

حديث شريف: (إِذَا أَلْتَقَى الْمُسْلِمَانِ فَصَاحَا وَحَمِدَ اللَّهُ
وَاسْتَغْفَرََا غُفِرَ لَهُمَا) مال شریفی : (ایکي مسلمان بربرينه ملاقی
اولدینی وقت مصافحه ایدهرک و حاللرینی سوروشه رق حمد و ثنا
(و یکدیگری حقنده تمنی مغفرت ایدرلرسه جناب حق هر ایکسینه ده
مغفرت ایدر) [*]

حديث شريف: (الْأَمْنُ وَالْعَافِيَةُ نِعْمَتَانِ مَغْبُورٌ فِيهِمَا
كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ) مال شریفی : (امنیت و عافیت اوله بیوک ایکی
نعمتدر که چوق کیمسه لر آنک قدرینی بیلمز) و شکرینی ایفا ایتمز
حديث شريف: (الْأَسْتِئْذَانُ ثَلَاثُ فَإِنْ أُذِنَ لَكَ وَالْإِ

[*] انك اساسلی دعائك حمد و ثنا و استغفار اولدینی بو حدیث شریفله ده
آکلاشیلیور . معلوم یا انسان بیلدیکی بیلدیکی نامتناهی نعمتلك مظهریدر .
بناء علیه نعمتشناسلق کوسترمك اوزره حمداتنی انک طیبی بروطفه اولدینی کی
بیلر بیلمز بر چوق کنهالر دخی ایشله مکدن خالی اولدیغندن اداثما احتیاطاً
استغفار و طلب مغفرتده بولنی - کرک کندیس کرک دین قاردرلری ایچون -
الزهد .

قَارِجِع) مال شریفی : (بر آدمك افامتكاهه کیرمك ایچون اوچ
دفعه استیذان ایدیلر و اذن و یریلرسه کیریلر) والا دوزسك [*]
حديث شريف: (لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفْ
شَرَفَ كَبِيرَنَا) مال شریفی : (کوچوکلر مزه رحم و شفقت ایتمیلر
بیوکلر مزك شرف و قدرینی بیلیمیلر) بزدن دکلدرد .

حديث شريف: (مَنْ هَجَرَ أَخَاهُ سَنَةً فَهُوَ كَسَفَكَ دَمِهِ)
مال شریفی : (مؤمن قاردرشيله بر سنه طارغین طورمق او قاردرشك
قاتی دوکك کیدرد .)

حديث شريف: (مَنْ أَطْلَعَ فِي كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ أَمْرِهِ
فَكَأَنَّمَا أَطْلَعَ فِي النَّارِ) مال شریفی : (بر مسلمان قاردره شك هر هانکی
بر شیشه ساجنك مساعدده سی اولیه رق مطلع اولورسه) کندیسق آتسه
آتمشدر) [**]

حديث شريف: (أَنْزَلُوا النَّاسَ مَنَازِلَهُمْ) مال شریفی :
(هر کسك منزله سنه اینکزد .) یعنی هر کسك حالنه کورده معامله و اظهار
حال ایندیکنز)

[*] اوردو پالیر بونی عیناً (آداب معاشرت فصلنه قید ایتمشدر) و احکامی عیناً
تطبیق ایدیورلر . بزدنه بالکنز عسکرلکده و مؤسسات عمومیه و رسمیه ده
جاری اولوب (بن الناس حیات خصوصیه ده هنوز چوق تعمم ایتمه مشدر) .
[**] تربیه اسلامیه ده انجه لکه دقت ایدک . بو تربیه الیوم چوق تربیه لیلرمن
بيله قولای قولای رعایت ایتمور .

حدیث شریف: (مَنْ كَانَ لَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ) مال شریفی:
(جو جوئی اولان، مصاحتندہ آنک حالیہ حالشملیدر)

حدیث شریف: (رَدَّ جَوَابِ الْكِتَابِ حَقُّ كَرَدِ السَّلَامِ)
مال شریفی: (مکتوبہ جواب یازمق) ویریلن سلامی آلمق کی
حقدر [*]

[سلامی آلمقہ امر الہی ایلہ مأمورز]

حدیث شریف: (اَعْرِضِ الْأَذَى عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ) مال
شریفی: (مسلمانلرک یولندن اذیت ویرن شیلری قالدیریکیز)
حدیث شریف: (إِيَّاكُمْ وَالْجُلُوسَ عَلَى الطَّرِيقَاتِ فَإِنْ أَبَيْتُمْ
إِلَّا الْجُلُوسَ فَأَعْطُوا الطَّرِيقَ حَقَّهَا غَضُّ الْبَصَرِ وَكَفُّ الْأَذَى
وَرَدُّ السَّلَامِ وَالْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ)
مال شریفی: (صاقین سوقاقلردہ او طور میکنز) اگر مجبور اولورسه کز
سوقاقلرک حقق ویریکیز) اولورده شونلردر: (حرامہ باقماق کلوب
کچنلرہ اذیت ویرن شیلری برطرف ایتمک) خلقتک سلامنی آلمق وراست
کدکلرینی ایسلکہ سوق) و قالقدن منع ایتمک (

[*] تربیۃ اسلامیہ ده کی انجہلکہ و نہ درجہ اساسی اولدینہ دقت ایدلسون
بو تربیہ مادہ سی بو کون اک یوکسک تربیہ اولهرق آداب معاشرت کتابلرینہ
یکمشدر . فقط مع التأسف هرکس فرقدہ دکل آلدینی مکتوبہ جواب
یازمقی لطف ظن ایدنلر وار حالبوکہ اک اساسی بروظیفہ مدینیت و معاشرت درہ .

حدیث شریف: (غَفَرَ اللَّهُ عَنِّي وَجَلَّ لِزَجُلٍ إِمَاطَ غَضَنٍ
شَوْكٍ عَنِ الطَّرِيقِ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ) مال شریفی:
(یوله طوغری اوزامش بر دیکن دانی ازاله ایدمک) کچمش وکله جک
کناهارینی جناب حق عفو بیورسون [*]

حدیث شریف: (لَوْ غَفَرَ لَكُمْ مَا تَأْتُونَ إِلَى الْبَهَائِمِ لَغَفِرَ
لَكُمْ كَثِيرٌ) مال شریفی: (حیوانات حقندہ کی انصافسزلغفکزدن
طولانی مغفرت اولته بیلسه ایدیکیز) بک چوغکیز مغفور ایدیکیز .
حدیث شریف: (إِنَّا اللَّهُ تَعَالَى يُحِبُّ (غَاثَةَ) الْلَهْفَانِ)
مال شریفی: (جناب حق) صیقلمشلرک امدادینہ یتشنلری سور)
حدیث شریف: (خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ) مال شریفی:
(انسانلرک خیرلیسی انسانلرہ نفعی اولانلردر)

حدیث شریف: (الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كِفَاعِلُهُ) مال شریفی:
(بر خیرہ دلالت ایدن) او خیرک قاعلی کیدر)

حدیث شریف: (أَفْضَلُ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلٌ سَمَحُ الْبَيْعِ سَمَحُ
الشَّرَاءِ سَمَحُ الْقَضَاءِ سَمَحُ الْاِقْتِضَاءِ) مال شریفی: (مؤمنلرک

[*] اسلامیته ده کی شفقتک سویسته و منافع عمومیه ویریلن اهمیتته
درجہ سنہ باقکیز .

افضلی (آلش ویریشنده علو جناب) بور جارینه دقت بوکندینه بور جلی اولنله مساعه (کوسترنلردر .)

حدیث شریف : (لَا تَضْرِبُوا أَمْاءَ اللَّهِ) مال شریفی : (قادیانلری دوکیکنز)

حدیث شریف : (شِرَارِكُمْ غَرَّابِكُمْ) مال شریفی : (حایلاز- لریکنز) (قاهل ایتینلریکنزدر)

حدیث شریف : (خَيْرُ النَّكَاحِ أَيْسَرُهُ) مال شریفی : (نکاهک خیرلیسی قولای اولوب بیتیدر .)

حدیث شریف : (عَلِّمُوا صِبْيَانَكُمْ خَطَّ وَالشَّطِّ وَنَطَّ) مال شریفی : (چوجوقلریکنزه حسن خط ، یوزوجیلک و موانع آتلامه تعلیملری اوکرتیکنز) [*]

حدیث شریف : (حَقُّ اللَّهِ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يَغْتَسِلَ فِي كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ / يَوْمًا / يَغْسِلُ فِيهِ رَأْسَهُ وَجَسَدَهُ) مال شریفی : (جناب حقت مسلم اوزرینه ترتب ایدن حقوقندن) بریده (او مسلمک باشی) و کافه جسدینی ییقامق شرطیله (هفتده برکون اولسون ییقامسیدر .)

[*] سیدالکائنات افندس بو اوامر سنه لیلده دها اوچیوزسنه اول او قویوب یازمعه و بالخاصه صنایع نفیسه دن اولان خطاطغه و بوکونکی اسپور دینلن ادمانلرک اجراسنه امتی سوق و تشویق بیوریور .

حدیث شریف : (السَّوَالُ شَفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ) إِلَّا السَّامَ وَالسَّامَ الْمَوْتُ) مال شریفی : (دیشلرکیزی مسواکله تمیزله مک اولومدن بشقه هر درده قارشی دواذر) [۱]

حدیث شریف : (بَرَكَهَةُ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ قَبْلَهُ وَالْوُضُوءُ بَعْدَهُ) مال شریفی : (طعامک خیری طعامدن اول و صکره للری ییقامقدر) [۱]

حدیث شریف : (مَنْ كَانَ لَهُ شَعْرٌ فَلْيُكْرِمْهُ) مال شریفی : (هر کیمک صاحی وارسه اکا ای باقسون) [۲]

حدیث شریف : (النَّظَافَةُ مِنَ الْإِيمَانِ) مال شریفی : (تمیزلک ایماندندر) [۳]

حدیث شریف : (مَنْ بَاتَ وَفِي يَدِهِ رِيحٌ غَمَرٍ فَاصْلَابُهُ شَيْءٌ فَلَا يُلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ) مال شریفی : (اللری کیرلی [یاغ قوقولی] غمرا قاصا بته شئی)

[۱] مدنیت اسلامییه بی کورکنز .

[۲] بوکونکی معاشرت دستورلرینک اک مهملرندندر . صاحی یا کسملی یا تمیز و منتظم طوتمالی باشم تواتلی اولسون دییه صاحی اوزادانلر صکره حقیله باقیوب پیسلاک یوواسی یانانلرک حالته آچینیر . نه اوقفاده سلامت وارددر نه او وجودده راحت .

[۳] مقصد سنیه هم ظاهرک تمیزکی هم قلب و فکر (باطن) تمیزکی یعنی اخلاصدر .

اولدینی حالدہ یاتان کیمسیه بر فالق کلیرسه نفسندن بشقسی لوم
ایتمسون ([])

حدیث شریف: (مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا فَلَيْعَظِرْنَا وَلَيْعَظِرْ
مَسْجِدَنَا وَلَيْعَظِدْ فِي بَيْتِهِ) مال شریفی : (صار مساق ویا صوغان
یمش اولنر بزدن و مسجد مزدن اوزاقاشسون اوندہ اوطورسون) []

دیانت قرداشلی امر ایدر

اخوتہ ، رحم و شفقتہ ، حسن معاشرتہ ، تربیہ اجتماعیہ
بالتیجہ خلقہ قارشی معاملتہ دائر سیدالکائنات افندمزک
حدیث شریف لرندن بعضیلری :

[] مسلمانلر ای دقت ایدلم : یالکز الی بزه سیلمک ایلہ ویا سادہ
صویہ کوسترمکلہ ایش بتمیور . یاغ یاس قوقوسی چیقہجق . بناء علیہ صابونہ
کون طرپراق نہ بولوزسہ فی اووالیہ جفز .
[] کندی حریت شخصیه سی آخرک ضررینہ استعمال صورتیلہ کریہ
قوقولی شیلر ییوب خاق آراسنہ قاریشہرق عالی راحتیز ایتمک نہ درجہ
حقیزاق اولدینفہ بو بر دلیل واضح در . بالمکس جامع شریفہ کوزل قوقو
سورونہرک کلک سنت سنیدر . ایام مبارکہ دم جامع شریفہ یکی اییہ ایلہ
کیتمکدن مقصدک بریدہ تمیز اییہ کینمش اولوق در . چونکہ سوروندیکی
خاق ایکی ریدرمامک ، راحتیز ایتمک شرطدر . ایکنریدن اییہ تک اسکیلیکی
یلماسی دکل کیری لکسی یاسی قوقوسی در .

اولیہ فقیرانہ قیافت واردرکہ یک تمیزدر . هیچ ایکنرندیرمز . بالمکس اولیہ
بہالی مکلف قیافت واردرکہ پسدر ایکنرندیر . بناء علیہ ایش زنکیئلکده
فقیرلکده دکل تمیزلکده در .

(کَرَمُ الْمَرْءِ دِينُهُ أَوْ سُرْوَتُهُ عَقْلُهُ) وَ حَسْبُهُ خُلُقُهُ) مال
شریفی : (انسانک مکرم اولسی دینیلہ در . مرونی عقلیلہ در . اصالتی
اخلاقیلہ در .)

حدیث شریف: (اَلْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ
(وَالْمُؤْمِنُ مَنْ آمَنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ) مال شریفی :
(مسلمان او ذاتدرکہ مسلمانلر آنک لسانندن والتدن سالم اولور
مؤمن ایسہ او ذاتدرکہ عموم انسانلر جانلریلہ ماللریلہ کنیدیسندن امین
بولنورلر .) []

حدیث شریف: (مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاهُمِهِمْ
وَتَعَاطُفِهِمْ) مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ
الْجَسَدِ بِالشَّهْرِيرِ وَالْحُمَّى) مال شریفی : (بربریلہ سوشمکده رحم
و شفقتده) (سیرکہ مکده مؤمنلر او جسد کیدرکہ اعضاسندن بر
عضوی آغریدن شکایت ایسہ او بقوسزلنغہ حمایسہ جسدک بتون
اقسامی اشتراک ایدر) []

حدیث شریف: (اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْأَنْبِيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ
[] حرس انتفاعلہ دونی کوزلر . تعصب کدوم سبیلہ چابولجیلتی خوش
کوزنلر اوقوسون .
[] اجتماعی برلکک . وحدت منافک . تساند و توندک نہ اولدین
آکلاسونلر .

بَعْضاً) مال شریفی : (مؤمنلر یکدیگریله اوله ممتزج و متحددرکه
بر دیوارک ممتزج طائری کبی یکدیگری تقویه و تشید ایدرلر) [*]

حدیث شریف: (الْمُؤْمِنُ مَنْ يَأْلَفُ وَيُؤْلَفُ وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ
لَا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ وَخَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ) مال شریفی :
(مؤمن آکلاشیر و آکلاشدیرر . برلشمین و برلشدیرمینده خیر
یوقدر . ناسک خیرلیسی ناسه اک فائدهلی اولانیدر .) [**]

حدیث شریف: (كُلُّ خَلْقٍ يُطَبَعُ عَلَيْهَا الْمُؤْمِنُ إِلَّا الْخِيَانَةَ
وَالْكَذِبَ) مال شریفی : (مؤمنده هر خوی اولایلیر) بالکسر خیانت
و بالافتحاق اوله ماز .) [***]

حدیث شریف : (الْمُؤْمِنُ مِرَاتُ الْمُؤْمِنِ) وَالْمُؤْمِنُ
أَخُو الْمُؤْمِنِ يَكْفُ عَلَيْهِ ضِيعَتُهُ وَيَحُوطُهُ مِنْ وَرَائِهِ) مال
شریفی : (مؤمن مؤمنک آینه سیدر . مؤمن مؤمنک قرداشیدر .

[*] اجتماعی منفعتلرده جهه برلی نه اولدیفنی کورسولر .

[**] قناعت سیاسییه و یا نقطه نظر فرقی دییه یکدیگرینک کوزنی جیمارمه
اوغراشوب طورانلر درلو درلو تفرقه لرله بنیه ملییه ، وحدت اجتماعییه ضعف ،
علت صوقانلر و بالنتیجه مملکتک اسباب حضور و امنیتنی اخلال ایدلر ایجه
اوقوسولر)

[***] قناعت سیاسییه صاحب لرینک طوته بقلری یولده مقیاس اوله رق کوز
اوکنده طوتالای و افرداشته بیله یالان سوبلکی ، آلداتغنی خوی ایدتمکه
باشلا یانلر عبرته دوشونسون .

(معیشتنی جمع و تهیه کفایت و معاونت ایلیدر) . (ارق سنده مالی ،
عرضنی محافظه و وقایه ایتلیدر) [۱]

حدیث شریف : (مَنْ آذَى مُسْلِمًا فَقَدْ آذَانِي وَمَنْ آذَانِي
فَقَدْ آذَى اللَّهَ) مال شریفی : (هر کیم بر مسلمان اذیت ایدرسه بکا
اذیت ایتش اولور . بکا اذیت ایدنده الله اذیت ایدر .)

حدیث شریف: (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا
يُرْوِعُ عَنْ مُسْلِمٍ) مال شریفی : (الله قیامت کونه ایمانی اولان
بر مسلمی هیجان و برمسون) [عباد اللهک حضورینه راحت و یریلن
اهمیه دقت ایدلسون]

حدیث شریف : (لَا يَعْصِهِ بَعْضُكُمْ بَعْضًا) مال شریفی :
(بربریکزله اوغراشمه یکنز)

حدیث شریف: (اِنَّ اللَّهَ يَبْغِضُ الْمُعْبَسَ فِي وُجُوهِ اِخْوَانِهِ)

مال شریفی : (جناب حق اخوان دینته چهره ایدنلره بغض ایدر .)

[۱] بن ابی اولایمه دیکرلری نه اولورسه اولسون دییه یاواش یاواش
یکدیگرینه قارشو درین برلا قیدییه طالع به باشلا یانلر کندنن باشقسنی دوشمنز
اولنلر . قیامت کوننده ایتمز کبی یانفس ! دینلر دوشونسون و منوز دنیا ده
اولدیعیزی اونوتاسولر . مدنیت ، اجتماعی فضیلت ایله و فردلری قورومق
و قورومتق ایله اولور . هر کس کندی دردینه و یا کینه قایرسه حیات اجتماعیته
معنایی قالمز بوا یسه اضمحلالدر .

حدیث شریف : (اَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا)
 مال شریفی : (بن ویتیمی یتشدیرنلر (شویلهجه جتدهیز .) [*]
 حدیث شریف : (كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ) مال شریفی :
 (هر ایسلك صدقه در)

حدیث شریف : (عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ صَدَقَةٌ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَيَعْمَلْ
 بِيَدِهِ فَيَنْفَعُ نَفْسَهُ وَيَتَصَدَّقُ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَيُعِينُ ذَا الْحَاجَةِ
 الْمَلْهُوفَ فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَيَأْمُرُ بِالْخَيْرِ فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَيُمْسِكُ
 عَنِ الشَّرِّ فَإِنَّهُ لَهُ صَدَقَةٌ) مال شریفی : (هر برمسلم مكلف اوزرينه
 (صدقه واجبد) و بر دجك برشيئي اوليان چاليشسون عملك نفعيله نغسه
 باقسون (وتصدق ايتسون) بوكاده مقتدر اوله مازسه احتياجي اولان برآمده
 ياردم ايتسون (بوندهده معذور ايسه) اساني ايله خيري امرا ايتسون (بوندهده
 عاجز ايسه) باري (كنديني اجراي شردن باقسون) بوده صدقه در) [**]

حدیث شریف : (السَّاعِي عَلَى الْأَزْمَلَةِ وَالْمُسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارِ) مال شریفی : (طولار

[*] یتیمی یتشدیرمك تربیه مزر بر حیوان کبی دکل . (جمیت بشریه به آق
 یوزله و نافع برعضو) اوله جق صورتده یتشدیرمك لازمدر .
 [**] صدقه نه دیمك ایمش دین نه دیمك، تنبلك نه دیمك ایمش انسانق
 نه دیمك، خیر و شر نه دیمك ایمش ایجه آکلاشلسون .

و عجزه ایچون چالیشانلر فی سبیل الله جهاد ایتشلر ویا کیجه قائم (کوندز
 صائم عبادت ایتشلر کیدر .) [*]

حدیث شریف : (لِكُلِّ شَيْءٍ مِفْتَاحٌ وَمِفْتَاحُ الْجَنَّةِ حُبُّ
 الْمَسَاكِينِ وَالْفُقَرَاءِ) مال شریفی : (هر شینك بر آناختاری
 واردر . (جنتك آناختاریده عجزه و فقرانی سومکدر .) عجز دینی، فقرانی
 سومکدن مقصدمسکنلکی تنبلکی شوکا بوکا بازار اوله رق کچتمکی تشویق
 ایتك دکدر . بوراده کی قدردن مقصد آراسره انسانلرك باشنه کلن
 وقایعك نتیجه ایجهسی اولان چارده سزلک و ضرورت مشروعه در
 واجتماعی تعادن عمده لری فلا کتزه ده لرك امدادینه قوشمینی امردر .

اخیر قیات

اخلاق و آداب اسلامیة حقننده کی احادیث شریفه دن
 بعضیلری :

حدیث شریف : (إِيَّاكَ وَكُلَّ أَمْرٍ يُعْتَذَرُ مِنْهُ) مال شریفی :
 (صوکنده اعذر دیتکه مجبور اوله جفك وهر ایشدن ساقین .)

حدیث شریف : (أَلْبَلَاؤُكَ كُلُّهُ بِالْمَظْطِقِ) مال شریفی :
 (انسان دینی بالاسنی چکر)

[*] عجزه عبادی سومك جناب حق سومك اولدینی و عجزه عباده خدمت
 جناب حقه عبادت اولدینی آکلاشلسون .

حدیث شریف : (كَفَى بِالْمَرْءِ أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ يَسْمَعُ)
 مال شریفی : (بر آدمه كنام اوله رق شویبشیر كه هرايشنديكنی سويلر)
 حدیث شریف : (تَحَرَّ وَ الصَّدَقَ وَإِنْ رَأَيْتُمْ فِيهِ أَهْلَكَ)
 فَإِنَّ فِيهِ النَّجَاةَ وَاجْتَنِبُوا لِكَدِّبَ وَإِنْ رَأَيْتُمْ أَنَّ فِيهِ النَّجَاةَ
 فَإِنَّ فِيهِ أَهْلَكَ) مال شریفی : (تهلکه اولديغی کورسه کز بيله
 طوغر ويلي اختيار ايدىکنز .) (ايرا نجاته طوغر يلقده درم نجات اويره جگنی
 کورسه کز بيله) (بالاندن طولاندن صاقکنز .) (چونکه سوکی تهلکه در .)
 حدیث شریف : (حُسْنُ الظَّنِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ)
 مال شریفی : (حسن ظن حسن عبادتددر .)
 حدیث شریف : (الْحَزْمُ سُوءُ الظَّنِّ) مال شریفی : (حزم
 [شبه و تردد] سؤ ظندر .)
 حدیث شریف : (الْحَيَاءُ خَيْرُ كُلِّ) مال شریفی : (صاحب
 حیا اولقی سراپا خیردر .)
 حدیث شریف : (الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ) مال شریفی : (حیا
 ایمانددر .)
 حدیث شریف : (الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
 إِذْخَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمُكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ) مال شریفی :

(مرحمتلیر جناب حق مرحمت ایلر ،) (کره ارض اولانده کیلر .)
 سر مرحمت ایدیکنر) (سواده کیلرده سره مرحمت اینسون)
 حدیث شریف : (مَنْ لَا يَرْحَمُ لَا يُرْحَمُ) مال شریفی :
 (مرحمت اینین مرحمت کورمن)
 حدیث شریف : (لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ وَلَا دِينَ لِمَنْ
 لَا عَهْدَ لَهُ) مال شریفی : (امین اولیانک ایمانی) (عهد و وفا یتیمک
 دینی بوقدر)
 حدیث شریف : (أَلْمُسْلِمُونَ عِنْدَ شُرُوطِهِمْ) مال شریفی :
 (مسلمانلر شروطی عندندهدر .)
 حدیث شریف : (أَلْمُسْتَشَارُ مُؤْتَمَنٌ فَإِذَا اسْتَشِيرَ فَلْيَشِرْ
 بِمَا هُوَ خَائِعٌ لِنَفْسِهِ) مال شریفی : (استشاره اولتان آدمه امنیت
 اولمشدر .) (استشاره ایدیلن خصوصاتده نفسی ایچون نصل [خیر خواهانه]
 دوشونورسه) (استشاره ایدن ایچونده اولهجه دوشونملیدر .)
 حدیث شریف : (إِيَّاكَ وَمَا يَسُوءُ الْأُذُنَ) مال شریفی :
 (قولاقلره فنا کن شیلردن صاقین)
 حدیث شریف : (كُلُّ مُؤَذِّ فِي النَّارِ) مال شریفی : (هر اذیت
 و بردن جهنملکدر .)

حدیث شریف : (اَبْغَضُ الْحَلَالِ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ) مآل شریفی :

(جناب حقك اك زياده بغض استديكي حلالشى طلاقدر .) [*]

حدیث شریف : (إِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى رَجُلَانِ دُونَ

الْآخَرِ حَتَّى تَحْتَلِطُوا بِالنَّاسِ فَإِنَّ ذَلِكَ يُخْزِنُهُ) مآل شریفی :

('اوج کيشي ايسه کز ايکيسي کيزلي قونوشمه سون - غلبه لك اولدجه -
زيرا اوچنچيکيز محزون اولور)

حدیث شریف : (رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً أَصْلَحَ لِسَانَهُ) مآل شریفی :

(جناب حق اساتنى اصلاح ايدنه رحمت ايتسون)

حدیث شریف : (مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ) مآل شریفی :

(هرکيم تواضعى حسبه لله اعتياد ايدرسه) (جناب حق اوني اعلا)
ايدر .) [**]

حدیث شریف : (مَنْ تَعَظَّمَ فِي نَفْسِهِ وَاحْتَالَ فِي مَشِيَّتِهِ

لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ) مآل شریفی : (نفسنده تعظم وتکبر)

[*] (طلاقك حسن استعمال نعمت) سؤاستعمالى غصب الهى دعوت ايدن
برمساعده اولدينى اونودماسون .

[**] هيئت اجتماعيه اسلاميه من اينجند (يوكا ك زياده رعایت ايدنلر درويشلردر .)
ديكر لري پر آرزو قارايله كبر وعظمتي بربرينه قاريشديره رق (فنا برحاله دوشمشلردر .)
علمي اولان (عليه عمل ايدرك متواضع اولميدن .) ياكلش حركتلكر آنجق
جاملاردن بكنه بيلير .

ايدن (محاسنى كيندينه) مساوي بي آخره حصر ايدن (محاسن و محافله)
(ترفع وتقدم حرصنده بولنان) مغروراً صاللانہ صاللانہ يوروين كيمسه
(غضب الهى به اوغرار .) [*]

حدیث شریف : (أَخْلِفُ حِنْثٌ أَوْ نَدَمٌ) مآل شریفی :

(يمين ايدن يا خاشنيدر يا نادم)

نتيجه

شيمدى به قدر يازوب اوقه دقلر مزدن آ كلا يورز كه دين ؛ قطعياً
مانع ترقى دكل بالعكس سائق ترقى ومولد انسانيتدر . اكر دينده
بواساسه مخالف برشى كورولمش ايسه بو تصور دينده دكل ديني ياكلش
آ كلا تانلرده) وادياتي ياكلش تطبيق ايدنلرده در) (بولنر ايسه هم
كنديلري هم بشقه لري ايچون ظلم ايدر لر . دين اساساً سلامت عموميه
ايچون موضوع احكامدن) عبارتدر : عبادتده جناب حقك اك زياده
اهميت ويرديكي حقوق عباددر .

حرام مال ايله آلمش سجاده ده قلنان نمازدن ، حرام ايله بوزولمش
اوروجدن ، حرام ايله بسلمش وجوددن ، رياء ايله ياييلمش عبادتن ،
لفرض كوسترلمش تعصبدين ، ظلمى ستر ايچون ادعا ايدمش ديانتدن
خير يوقدر .

حدیث شریف : (رَبِّ قَائِمٍ حَظُّهُ مِنْ فَيَامِهِ السَّهْرِ وَرُبَّ

[*] اشته بو حدیث شریفی هرکس كيندى حسابنه اوقوسون ومشرقي
طور وحرکتني رقاچ دقيقه اولسون عقلمن كچرسون كافي . تربيه اسلاميه دن
درجه تباعد وتفرمز آ كلا شيلويورر .

صَائِمٍ حَظُّهُ مِنْ صِيَامِهِ الْجُوعُ وَالْعَطَشُ (مال شریفی : (کیجہ لری عبادت الہ قائم نیجہ کیمسہر وارد رکہ اویقوسزلقدن بشقہ اللہینہ بر شی کچمز ونیجہ اوروجلیلردہ وارد رکہ آجلق ووصوسزلقدن بشقہ برشی اللہ ابدہ منزل .)

اوت ، (جناب حق شخصی افعال عبودیت مزہ محتاج دکلدر ، او بزم قوللغمزک بورجلی در) تربیہ انسانیہ مزہ ، نعمتشناسلغمزہ قدرشناسلغمزہ مستند بر حرکتدرکہ ؛ (آنی یا بقلہ جناب حق ذات الوہیتہ بر فائدہ کلز) بالعکس بز بو نماز و نیاز مزلہ بر طرفدن منت وشکران بورجلی ایفا ایتمکہ) بر طرفدن دہ او قود یغمز آیت کریمہ لہ ، صلوات شریفہ لہ سری حرمتہ استجلاب رحمت ومغفرتہ ، وسیلہ بولش اولیورز) اوضاع تواضع الہ جریان ایدوب) اساساً موضوعی التجا و (یا الوارمہ) دن عبارت اولان بو عبادت مز الہ) جناب حق یک یکی التفات و غایتلرینہ مظهر اولش اولیورزکہ ؛ (بتون فوائدی کند مزہ ، اہل خانہ مزہ ، اولاد و عیال مزہ و اخوان مزہ در) بو کجی قوللق بورجلر مزہ قصور ایتمک زبانی ؛ (کند مزہ و اہل خانہ مزدن بز نمونہ امتثال ایدنلرہ) عائددر .

(دعا و نیازلر مزہ) باشلیجہ استناد ایدلمسی لازمکن اساس اوچدر :

(۱) اظهار حمد وشکر .

(۲) استعطاف عفو و مرحمت .

(۳) مصائبدن نیاز صیانت والتجاء .

بو اوچ اساسی اولاشر حدیث شریفک مضمون شریفلہ تنویج ایتملی :

حدیث شریف : (قُلْ اللَّهُمَّ مَغْفِرَ تَكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِي وَرَحْمَتِكَ أَرْجَى مِنْ عَمَلِي) مال شریفی : (سويلہ کہ : اللهم سعة مغفرتك كناهدن واسعدر ورحمتك كرمك عملمدن زياده) امید کا ہمدرد)

ثانیاً اشبو حدیث شریفلرک مضمون شریفلرینہ توفیقاً نیازلر مزہ یا لکمز شخص مزہ حصر ایتمیوب بتون اخوان دین مزہ تشمیل ایتملی وعمومک خیرینی دائماً نفسہ تقدیم ایتملی ز :

حدیث شریف : (دُعَاءُ الْإِخِ لَإِخِيهِ بِظَهْرِ الْغَيْبِ لَا يُرَدُّ) مال شریفی : (مؤمن قرداشلرک یکدیگری غایبندہ دعایی رد اولنماز)

حدیث شریف : (مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يَدْعُو لِإِخِيهِ بِظَهْرِ الْغَيْبِ)

الْأَقَالَ الْمَلِكُ وَتَكَ بِمَثَلِ) مال شریفی : (بر مسلم بر مسلمک غایبندہ ہر نہ دعا ایدر سہ) ونہی ایسترسہ) بر ملکدہ) آنک بر مثلی (اوا دم یچون اولسون) دیہہ دعادہ بولنور .)

کورولیوریا دین مبین وظائف اجتماعیہ ، منافع عمومیہ بی دائماً ایلریدہ بولزیر ییور . و ہر وسیلہ الہ فردلرہ اجتماعی علاقہ لری تلقین ایدیور .

(نیاز ، دعا و عبادت لردہ کی ادبہ) اشبو حدیث شریفک مضمون شریفنی دائماً ملاحظہ ایتملیدر .

۴ حدیث شریف : (اَدْعُوا اللَّهَ وَ اَنْتُمْ مُؤْمِنُونَ بِالْاِجَابَةِ
وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلَبٌ غَافِلٌ لَاهٍ)
مآل شریفی : (اجابتی متیقن اولدیغی کسز حالده الله تعالی یه دعا ایدی کسز
توجه تامه مقرون اولمیان و حقدن غافل اولان بر قلبک دعای
مستجاب دکدر)

(دینسز بر آدم) عبادت نیاز و دعا یاه یسلمک نعمت و فرصته نائل
ویا قائل اولمدینی ایچون) تقدیر بد بختدر . (دینه معتقد فقط عبادتده
قصوری اولان بر آدم دخی) کندی حسابنه تقدیر زیانده در .

حدیث شریف : (اَللّٰهُمَّ اَغْنِنِيْ بِالْعِلْمِ وَ زَيِّنِّيْ بِالْحِلْمِ وَ اَكْرِمْ نِيْ
بِالتَّقْوٰی وَ جَمِّلْنِيْ بِالْعَافِيَةِ) مآل شریفی : (اللهم بنی علم ایله زینکین
و حلم ایله تزین ایت ، تقوی ایله مکرم و عافیتله مجهز ایله)

اوت فرائض معینه دن اولان اوروچ نماز حج زکاتک فوائدی
هم فردی هم اجتماعی هب کند مزه عا ئددر . دینک حقوق عبادده عا ئد
قسمنده کی اهمیت عظیمه یه) کانهجه : روح ماهیة علوی در (ارزولری ،
حظلری ؛ هب کرک کندی کرک عامه ایچون علوی ، زیه شیر ،
ایسلکلردر) (نفس ایسه سفلی در .) (عنصری در ، حیوانیدر) (بالکسز
(منفعت نفسیه سی ایچون چیرینیر) (محرکی ؛ حرص و طمعیدر) . (کندی
منفعتنه عالمککفی فدا ایدر .) (برجه ایچون بر قبه بی یقار) (هرکک
الده کنی المغه اوغرا شیر) . (رحبوان قارتی طویور مق ایچون مرهانی
بر زیانکارلی ، غصبی ، سرقتی ، تخریبی ، هرزیانی فصل یاپورسه ؛
کندی جانی ایچون بشقه حیوانلرک جاننه قیور ، بشقه لک مالنه ، عرضه

صالدر یپورسه ؛ اشته (ناطق بر سور و حیوان اولان انسانلریده) (وحشتدن
قور تار مق ، امنیت و اسایش و سعادتله و انسانلرک روحنده مندرج سر
اشرفیتله متناسب بر مدنیت و فضیلتده یاشاق ایچوندر که) (جناب حق
احکام دینی و وضع ایش ، پیغمبرلر اجتماعی حیاتی تنظیم ایچون چالشمشدر .)
بناء علیه (دین ؛ محض رحمتدر) . (دیندن تباعد ؛ وحشت و بهیمیت عالمه
رجوع دیمکدر) . (انسانی مکرم طوتان ؛ معنوی حسلر ، وجدانی
قناعتلردر) . (صرف مادیلشنجه انسانک فنا بر حیواندن فرقی قالماز .)
(حیوانک قنای دیورم) (چونکه هیچ زیانی اولمیان و فائده لی اولان
حیوانلر دخی وارددر .) فقط انساندن ؛ الله قورقوسی ، معنوی ادب ،
حیا ، انصاف ، مروت ، مرحمت قالدیمی) (موجوداتک اشته لک لیس انسان
اولور) (چونکه عقل و ذکا کی ، هم ایسلک ایچون هم فسالق ایچون
قولانیلا بیلن مهم بر سلاخی وارددر .) بناء علیه (دین ؛ مولد مدنیت
و سعادتدر .) (بالجمله قوانین مدنیه ؛ قوانین دینی دن ملهمدر .) اوت
آکلا یورز که دین :

.. تقدیر .

.. سهل الاجرادر .

.. مولد مدنیتدر .

.. مایه فصیلندر .

.. مربی انسانیتدر .

.. سراپا حکمت و حقیقتدر .

سائق ترقی در .

علمی امر و تشویق ایتشدر .

عرفانی وجوده کتیر مشدر .

کالاته یول آچمشدر .

(حسن اخلاقی تعیین ونشر) ایتشدر .

صفای وجدانی حس ایتدیر مشدر .

(جهلی ، ظلمی قالدیر مشدر .

(ایلکی امر ایتشدر .

(فنانلی نهی ایتشدر .

(عقاید و اعتیادات باعلیهی قالدیر مشدر .

(بدعت و خرافاتی منع ایتشدر .

(وظائف شخصی و اجتماعی تنظیم ایتشدر .

(حقوق فردیه و اجتماعی تعیین و تأمین ایتشدر .

(وحشی ، ظلمی ، تحکمی ، تجبری ، تجاوزی ، غاصبنی ،

(التماسی قالدیر مشدر .

(انتظامی ، اسایشی ، شفقتی ، عدالتی ، مصونیتی ، مساواتی ،

اخوتی ، حریتی ، امنیتی تأسیس ایتشدر .

(استبدادی ، اداره کیفیه یی ، مملوکیتی ، طبقات اجتماعی

فرقلری تعارضنی و قومیت عصبیت و خصومتنی قالدیر مشدر .

(انسانی عمده لر وضع ایتشدر . (حقوق متقابل و واحد

اوزرینه ائتلافی) اتفاتی کوستر مشدر .

(تعاونی امر ایتشدر .

حرف و صنایع و تجارتی تشویق و ابداع و ایجاد صورتیله

ترقی یی امر ایتشدر .

نفسه: ایمان و اطمنان کی قوتلر طائشدر . (حیاتده مثبت

مساعی ایچون هر یولی کوستر مش اوهر موفقیتی وعد ایتشدر .

حضرت پیر سید احمد رفائی (قدسی الله سره العالی) افندمزه

نطق شریفلرندن :

(دین: همت عالیله قائمدر . بنی بره اخلاقی ، عدالتی ،

اتحادی ، تعاونی محبت وطنی ، وقاری ، حسن و قبحی ، دینک

آثار علمییه سی او کردیر .)

خواص عباد

شیمدی به قدر بحث استدیکمز احکام دینیه؛ احکام عمومیه در که مثلاً بر دولتک تبعه سی اولمق ایچون، ثانیاً او دولتک ملکنده یاشماق ایچون نه کی روابط و احکام و قیود و ارسه آکا حرمتکارلفک یک طبعی و منطقی اولدیغنی خلاصه تعریف ایتشدم، اشو روابط و قیود و رعایت ایدن؛ علی العاده بر تبعه اوله جفی کی (اللهی طایان و احکام الهیه به رعایت ایدنده علی العاده بر مؤمن اولور. آنجق؛ بر دولتک تبعه سی میانده خواص ارکانی اولدینی کی مؤمنلر ایچنده جناب حقک خواص و اخص الخواص عبادی وارد؛ آنلرده انیسا و اولیای سی در. انیسا و رسل کرام کلوب کچمشدر، اولیا؛ موجود در. اولیا؛ وجودلری محض رحمت اولان انیسا و مرسلینک خلیفه لری اولوب وسیله رحمت رحمان و فیض سبحان اولان وجودلری؛ جناب حقک محضاً عنایتی ائیردر که الی یوم القیام اکسیک اولیه جقدر. (اللهم امثالنی مزداد بیورسون و جملہ بی توجہ لری مظهر بیورسون آمین) انسانلر ایچون ولی اولمق یعنی خواص مقرین الهیه دن اولمق؛ آنلرک یوانی طومق ایله اولور که بو یوله یوقاریده بحث استدیکمز آداب شریعتله و دینک استناد ابتدکی حقوق الله و عبادہ رعایتله کیریلور و سرمایه اخلاص ایله ترقی ایدیلور.

عبدک اخلاصی نه قدر چوق ایسه؛ (نعمت قرینته مظهر تی ایچون نصیبی ده او قدر چوق عدا اولنور فقط هر شی ینه حقک عنایتنه باغلیدر. الله نه ویرسه او اولور. عبدک یاغنی استدیکمی (اسبابه توسلدر. آنجق؛ اخلاص ایچون؛ یالکز روحاً ارز و فکر آ نیت کافی دکدر. بحث مخصوصنده ایضاح استدیکمز وجهله نفسک مخالفتنه، تحکمه قارشو

قومق ایچون نفس ایله مجادله لازمدر. فقط بشر؛ ضعیف، نفسده حیوانیت؛ قوتی در نفسه غلبه جالایلمک ایچون روحک قوت بولسی بر طرفدن یاردم، حمایه کورمسی لازمدر.

بویاردینی ایسه آنجق جناب حقک اخص الخواص عبادی یا بایلیر. اشته بویله برولی کاملک معاوتنه التجا ایدرک بویوله کیرمک لازمدر که نفسله مجادله ایچون کیریلان بو یوله؛ (طریق) درویشی دیرلر. او یولی آجان او یوله انسانی قورویان ولی به، (پیر) دیرلر. حضرت پیرک روحانیت شریفه سنه کونده بر فاتحه شریفه هدیه ایتمکله یعنی فاتحه شریفه نیک سر نعمته التجا ایدرک حضرت پیری یاد ایتمکله حضرت پیرده التجا و انتساب ایدلمش صابیلور سده مقصد یالکز انتساب ایله قالمق دکل حضرت پیرک ایزنده یورومک، اوکا، طولایسیله جناب حقه یا قلاشحق اولدیغندن بو یوله یورویه بیلمک و قطع مراحل ایچون، حضرت پیر؛ او یولی فصل قطع ایتش ایسه آنک حرکاتنه تبعیت ایتمک و تعلیماتنه بوفیق حرکت ایتمک لازمدر که بوکاده، (آداب سیر و سلوک) دیرلر. و بواسولی تعلیم ایدوب تعلیماتنه نظارت و دلالت ایدنه (مرشد) دیرلر. اخذ ایدیلان تعلیمات؛ (ارکان ادب) و (ذکر و فکر) دن عبارتدر که نایه؛ ظاهر و باطنی اسلحدر.

(هر پیرک طریقه کی آداب سیر سلوک اساساً بر در. بودم احکام شرع شریفه رعایت و بو خصوصده عوام ناسدن زیاده بر حسابیت مخصوصه کوسترمکه، ذکر و فکره مواظبه عزم و جهد ایتمکدر. دیگر

خصوصات؛ تفرعاتدر، و اصول و فروعده کی اجتهاد مسئله سیدر. (اشبو
اساسه رعایتہ عزیم و نیت ایله انسان؛ (درویش) اولور.)

(عزیم و نیت؛ دیورم؛ اراده دیورم؛ چو که (بن اعدما فنالق یا بمیه جفم)
دیمکله بوکا موفقیت حاصل اولماز، موفقیت حاصل اولسه (درویش) کی یعنی
مجاهدیه پک لزوم قالماز. بعض کیمسه لر دیر لر که: (درویش اولمقدن
قورقارم چونکه بلکه یا پامام) (بو فکدرده کیم یا کاشدر. یا پیلوب
یا پیلیمه جق فوق العاده هیچ بر شی یوقدر.)

(طریقت آیری دین آیری دکدر.) بر مسلمانک تابع اولدینی فرائض
و شرائط نه ایسه نه ایت عینیدر. عملده ده؛ (فنا لقدن چکنمک، ایلمک میل
ایتمکدر) بلکه فضله اولارق یکر می درت ساعتده بر کرم (بش اون دقیقه
قدر تسبیح ایله مشغول اولمقدن). بونیده یا باحق (وقت بولنه مازسه
قضای لازمکدن) او کناه ایشله نمش اولماز. بلکه اولسه اولسه سالک؛
او کونکی فیض و رحمتدن نصیبی آلامش اولور.)

بناء علیه (تسبیحی چکنمک کناهه کیرمش دکدر.) (نوابه کیرمه مشدر)
(حق درویش یولده یوردر کن بیلک یکر می درت ساعتده بر اولان بش
اون دقیقه لقی تسبیحی چکنمک یکر می درت ساعت بش اون دقیقه سی
الهی ذکر و فکر ایچون آیردیمه جق درجه مشغول بر انسان تصور
ایدیله من (ما عدا زمان که ۳۳ بحق ساعتدن فضله ایدر) (درویش) هر کس دن
زیاده بر فعالیت و فدا کار لقله سعی و عمله تخصیصه حاضر در) هر کس دن
زیاده دیورم (چونکه درویش هم کندیمی ایچون چالیشیر همه
بشقه لرینک ایلمکله قوشار سعی و عمل مقابلی الدینی اجری ده انصاف
ایله استر) یا پدینی تجارتده احتکار و حیلله یا پاماز (و کارینی انصاف ایله
آیرر) بناء علیه (هر کس دن فضله چالیشمغه مجبور در)

حدیث شریف: (أَسْعَدُ الْأَعْمَالِ ثَلَاثَةٌ: إِنْصَافُ النَّاسِ مِنْ
نَفْسِكَ وَمُؤَانَسَاتِ الْأَخْرِ مِنْ مَالِكَ وَذِكْرُ اللَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ)
مال شریفی: (اعمالک الک سعیدی اوچدر: ناسه انصاف ایله معامله،
مالکدن قرداشکه یاردم ایتمک، علی کل حال ذکر الهی ایله مشغول
اولمق.)

درویشلکده وضعیت شودر: فسالغه اولان نفسی میلدری
بیلورز. ایلمک اولان روحی استعداد مزنی او که آلاق اچاب حقت
عنایت و هدایتدن؛ توفیقات و بخشایشندن امیدوار اوله رق فنا لقدن
قور توله بیلیمک ایچون، فنا خویلمز ترک و ایسیرله تبدیل ایدر بیلیمک
ایچون درویش اولورز.

برجوجفک مکتبه کیرمی علم و اخلاق قرائتی ایچوندر. فقط
مکتبه یازلدینی کون همان ثابیه واصل اولمش دکدر. درویشلک
کیرمکده؛ ایچلمک، صاحب معرفت اولمق، یو کسلمک، علم لدن
استحصال ایتمک، صفای وجدانه مالک اولمق ایچوندر.

(مناصب اجتماعیه ده هر کس بر باش وکیل ویا متبحر بر عالم، مدرس
اوله ماز. فقط آرز جوق یو کسلیر. هر درویش دخی ولی اوله ماز.)
فقط (مبدأ نقطه سی ایله منتهی آره سند هر هانکی بر درجه یو کسلیر که
ولو بر درجه یو کسلسون عوامدن آیریلیر. (وقائیلان بر قوش کی
(حشرات ارضک دامنن، اغفالندن قور تولور.)

مکتب عرفان درویشیده اوقونان؛ خیر خواهلحق در سیری
ذکر ایدیلن؛ ایتک اسی، و تفکر ایدیلن؛ حقایق حکمی سی در.
روحاً ناسه چالیشیلان، ارواح قدسیه اولیادر.)

اشته بو پروغرام ايله (روحك تصفيه و تقوياسي) (نفسك تهذيب و انضباطي) قابل اولمقد و بوحق يولنده بويله يورولمكددر .

(خواص عبادك غوام ايله فرقي) (اخلاص ايله درء ديمشك) (اخلاصك جوهرى ايسه عشق در) و اخلاصده (كمال و وفا) (عشقده كى صفوت و شدت) ايله متاسيدر . او حالده نتيجه اعتباريله (درويشك يولى) (عشق يولى در) و درويشك ثروتي ؛ عشقيدر [*] (بو عشق الله عشقيدر و الله ويركيسيدر .)

[*] اسماعيل حق* بروسهوى حضرتلرى عشق حفته شويله بيوربور : آفتاب عشقك ظهورنده (وجودده منجبد اولان) (امور بارده نفسانيهك) (جملهسي مندمحل اولور) عشق الهى قلوي (احيا ايدر) . ناز عشقك بر شرارهسي هزار هقل معاشك [عقل معاشك] قوللاندني عقل دماغى در [تدبيرى اسقاط و خاشاك] وجودى احراق ايدر .

مثنوى :

« لذت هستى نمودى نيست را »

« عاشق خود کرده بودى نيست را »

هر حقيقت موجوده (وجود حقيقيه آينه اولمقه) (حقيقت انسانيه) دخی آينه مزبورده دن (جمال مذكور) (ششم بصيرت ايله باثوب) (اكا عشق اولدي) و انك ظهوريله (قاب قوسين مرئيهسي) و وحدانيت بايهسي (حصوله كلدی) بوسيدن مولد سلطانيهده كلير : (كل حبيب سكا عاشق اولشم) عشق بر جوهر فرد در كه (ابتدا تجليسي طرف هقنددر) و هقندن عبده (تجلى اولنجه) عبده دخی مولايه عاشق اولور . ايكي حقيقت عالم قتاده برلشوب مرتبه او اذناه وجود واحدن غيري قلماز و عشق سبه ؛ حب دخی (بر مطلقه مبدل اولور) و علم بقايه كوره بومرتبهك صاحبته (محبوب ديرل) . نتهكيم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم افندمر (حيب الله) اولمغه مختص اولدي .

عالم عدم و فواده لذت يوقدر (زيرا لذت نعيم (جنت) مقوله سيدر) نعيم ايسه عالم صفاتك حكيميدر . عالم ذاتك دكل بناء عليه لذت بو عالم وجود بقاده در . (عشقده معتبر اولان) حقه تعلق ايدن عشقدر . ماسوايه دكل (عاشق حقاك) ايجاد و خلقيله در (بو قسه انسانك كندى صنع و اختياريله دكلدر) درد واسطه درمان اولديني كي (عشق دخی رابطه قربت رحماندر) .

جهانك ماوراسنده قور و بدر خيمهني عاشق
دو عالمدن خبر بيلمز دخی هم عرش اعلا دن
آن شمس الديه

جامى ارباب وفا جزره عشقش نرون
سر مبادات كرازين راه قدم بازكشي

منه جامى

حضرت غوث اعظم سيد عبدالقادر كيلانى (قدس الله سره العالى)
افندمرك نطق شريفلرندن :

كر بياني بسر تربت ويرانه ما
يني از خون جگر آب شده ، خانه ما
منكرى نعره ما كوكه بما عربده كرد
تا بحشر شنود نعره مستانه ما
كر تكبير آيد و پرسد رب تو كيست
كويم آن كسى كه ربود اين دل ديوانه ما

مثنوى :

« هر كه او بيدار تر ، پر درد تر »

« هر كه او كاهتر ، رح زتر »

حضرت يونس امره دن :

سوردم صارى چيچكه بكرك نه دن صاراردى
جواب و پردى عاشق بكزى صارى اولور

حضرت حافظدن :

از صدای سخن عشق ندیدیم خوشتر
بادکاری که درین کنبد دوار بناند :

حضرت پیر مولانا جلال الدین رومی دن (قدسی الله سره العالی) :

نه من بهوده هر ساعت درین بازار میکردم
متاع عاشقی دارم پی دلدار میکردم
مثل باغبانان همثال بیل بر دوشم
برای خاطریک کل ، درین کاذار میکردم
کذا :

عشقتست طریق راه پیغامبرما
مازاده عشق و عشق شد مادرما

کذا :

عشق دارم پاک تراز آب زلال
این باخت عشق مرا هست حلال
عشق دیگران بکردد از حال بحال
عشق من و معشوق مرا نیست زوال

کذا :

آن زمانکه عشق میا فزود درد
بو خنیفه و شافی در سینه کرد

حضرت خیام دن :

قومی زکراف در غرور افتادند
قومی زنی حور و قصور افتادند
معلوم شود چو پرده ها بر دارند
کز کوی تو ؛ دور ، دور افتادند

سلطان بایزید دن :

هر آد که بالا رود از سینه چاکم
ابری شود و کریم کند بر سر خاکم

حضرت عطار دن :

هر که او در عشق صادق آمد ست
بر سر معشوق عاشق آمد ست
کر بصدق عشق پیش آید ترا
عاشقت معشوق خویش آید ترا

حضرت صائب دن :

دل عاشق چه غم از شورش محشر دارد
نیست اندیشه سیلاب ، ده ویرانه را

الله عشقی دویان درویش ؛ بالجمله حقوقه (حقوق الله و عباد)
کو کالی اوله رقی مربوط و حرمتکار در ؛ عاشق اولان درویش ؛ الهی
بلا قید و شرط ، بلا عوض ، صاف و صمیمی بر محبتله سور

یونس امره حضرت تلمیذک نطق شریفارندن :

« عارفله صحبت کرک »
« زاهدله جنت کرک »
« مجنونله لیل کرک »
« بکا سنی کرک سنی »

فقط از رویش بیلیر که بو محبتک استلزام ایتدیکی خدمت و فداکاری به
ذات اللهک احتیاجی یوق (خلقک ، مخلوقاتک احتیاجی وار) جناب حقک

بر انسانه؛ محبتی، عشقی احسان اتمی؛ آنی کندیته قریب ایچون
و آنی خیرالناس یا بمق ایچوندر: عاشقارک و معشوقارک سرافرازی اولان
پیغمبرمزا (صلی الله تعالی علیه وسلم) وجود سنیله لری رحمة للعالمین در
حقیقتده خلقه محبت و مودت؛ خالقه اخلاص و محبتدر. خلقه
محبت؛ مضر اولمقدن چکسمنک، نافع اولمغه چالیشمقددر. او حالده قلبی
الله عشقیله قاینایان عاشقک (خالقه قارشی تجلیاتی؛ رقت، شفقت و کمال
حساسیت ایله تعریف اولنه بیلور. بوا یسه خدمت و استقامتی تولید و استازام
ایدر. درویش بو موضوعده بعضاً اودرجه حساسیت پیدا ایدر که
قارنجه دکل عقرب سینه اولدورمکه قیامت، بردال قیراماز، هیچ برخلوق
عبث کوردمز، هر هانکی بر منفعت شخصی ایچون برشی بیقاماز،
بوزاماز. اونک نظر نده هر شیک قیمتی واردور. چونکه حقه عائددر.
حقک و عبادینک مالیدر. و درویش مخلوقات الهیه دن هانکیسی ده
زیاده محتاج خدمت و معاونت ایسه اوکا ده چوق یقیندر با و قلباً
اوکا متوجه و حقنده نیاز کاردر).

(درویش قویلردن محبتیدر، تبصیردن، ریادن اوزا قدر او یوز بر
کدی بی تدای، قنادسز بر قوشی حمایه، بر فلا کت زده بی تسلی، بر یتیمه خدمت
کچی شیلر/ا کا عبادت ذوقی ویرر). اودرویشک غدای روحی؛ رحمانی
ذوقلردر. و درویش بیسلیر که احقک رضای بونده در. حضرت پیر
(احمد الرفاعی قدس سره العالی افندمز بالذات ید مبارک ایلر بر او یوز
کلبک مداوانته دوام بیورمشلردر).

درویشک تسبیح قلبی بودر :

الهی انت مقصودی و رضاک مطلوبی

اعطینی محبتک یا رب العالمین

الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی سیدنا ونبینا
محمد الذی جاء بالحق المبین .

استطراء

اشبو کتابه اساس اولان احادیث شریفه بی جمع خصوصنده مراجعت
ایتدیکم حدیث شریف کتابلری محرر لرینک و بو میانده بالخاصه
(بیک بر) حدیث شریف کتابنک محرری مرحوم عارف بیک همت
و خبر لرینی شکران و رحمت ایلر یاد و جمله سنک اولاد و احفادی حقنده
خیر لر تمنی بی بر وظیفه وجدانیه عدو ارواح شریفه لرینه فاتحه شریفه
اتحافی وسیله سینه اظهار حرمت و منت ایلرم .

ماردینی زاده

عمر فوزی

بکر منجی عصرده اسلامیت

فاضل محترم شیخ حسن فانی الطاهری حضرتلری طرفندن قلده آلتان بکر منجی عصرده اسلامیت کتابک اهمیتنی آ کلامی ایچون مندرجانه وفوف کافیدر : تاریخ اسلامک مظلم دورلری .. مذهب اختلافلرینک منشألری .. کلامدن صوکره حکمت .. الکافی چاره دینک شکل ابتدائینه رجعت اوله بیلیر .. اسلامیت نقطه نظرندن بشرینک حال حاضری .. حیاتک دین ایله مناسبتلری .. دینده غایه .. مسلمانلقد ایمان شریعت نظریه کوره خیر و شر مفهوملری .. شریعت نظریهده تقلیدک موقعی .. ایمان تقلیدی واستدلال .. دینک فلسفه اجتماعیهسی .. شریعت اخلاقیه .. مسلمانانک مانع ترقیدر .. دینلره .. قرآن مبین تبیع طبعی امر ایدر .. قرآنک بیانیه کوره جمیع اسلامیه فاضل اولمالیدر .. شریعت نظریهده عقل .. نظر اسلامده جهاد و مجاهده .. نظر اسلامده مساوات اجتماعیه .. نظر اسلامده حریت .. قصص و شهادات تاریخیه .. امر بالمعروف ونهی عن المنکر .. جدلی تدبر مثال : فلسفه آرقه سنده تاز قیادی جائز اولوب اولامایه جنی مسئلهسی .. دینده حقیقت .. قیاس مسئلهسی .. استقبال اسلام .. صوکره سوز .. خلاصه .. بومهم کتابی قارئین وفارقات محترمه مزه بالخاصه توصیه ایدر .. فیائی اجزاسی ۷۵ مجلدی ۱۰۰ غروشدر

شیخ اکبری نیمونه سوه رسم ؟

افاضل بحریندن محمد علی عینی بک طرفندن : اندلسده تولد ایدم درک تحصیل علمی متعاقب .. مصر .. هجاز .. سوریه .. عراق و سلجوق ممالکینی کشت و کذار و سریرده نشر انوار علوم ایدن عینی الدین عربی حضرتلرینک حیات و آثارینه ! هریرده برجوق مجملره اوغرامسته باعث اولان اجتماعات فلسفینه ؛ مایه الطبیعیه ؛ اخلاقیه ؛ علم توحیده قائد ملاحظه لریک عبادای شرق و غربک مطالعایله علی طریق المقایسه ایساحنه دائر بک و افقانه یازلش و حجاب شیخک مؤلفات عظیمه سنک مدید برتبع و تدقیق نتیجهسی اوله رق وجوده کتیلش بک مهم بر اثر علمیدر .. بالخاصه مرحوم و مغفورک ملاحظات و مطالعاتی معاصر فلاسفه بک مطالعایله مقایسه ایدم درک « ده » سنه یدی ، سکیز عصرای بر مسافه قطع ایدم بک صورتیه عرض حاضر متکرر لریک ده شیخ اکبری اولدوغی .. مدانه قوعیه .. اثرک قیمت علیه سنه اک بیوک بردایلدی .. ۲۵ غروش

فهرس

صفحه	
۳	دین و حقایق
۷	دینداشمه خطاب (حسب حال)
۱۱	برواغظ نامه خطاب (حسب حال)
۲۴	عمومه خطاب
۲۷	ارباب علم و کماله خطاب
۲۸	برمنکره خطاب (وجود حق)
۳۱	اوصاف خالق و ماهیت خلقت
۳۴	سماوات والارض
۳۴	خلقت ارواح و طبقات
۳۷	علویت ، سفلیت
۳۹	طبیعت خلقت و تأثیراتی
۴۵	مجاهده نفس (صفات)
۵۱	کوزله کوزولین ، آل ایله طوتولین شیلره اینتیمانلره جواب
۵۵	دین
۵۸	دین عدالت امر ایدر
۶۲	رضای الهی
۶۴	دین سائق ترقی در
۶۸	دین انبیا و بصیرت امر ایدر
۷۲	عقاید باطله
۷۲	دینده علم
۷۶	تربیه و مدنیت اسلامیه (اجتماعی و فردی وظیفه لر)
۹۰	دیانت قرداشلقی امر ایدر
۹۵	اخلاقیات
۹۹	نتیجه وظائف
۱۰۶	خواص عباد (منتسبین راه حقیقت)

مؤلفك زبردہ کی آثار مندرجہ ذیل اقبال کنفائز شدہ ہوں اور

معنویات عسکر یہ درس لری (برنجی و ایکسجی کتاب لری)

معنویات عسکر یہ مقالہ لری

تربیہ عسکر یہ محظرہ سی

انداخت محظرہ سی

اوستریا انداخت مکتبندہ کورد کلرم (ایکی جلد)

ژاندارمہ خدماتنہ رہبر (ژاندارمہ نظامنامہ سنک شرحی در)

(آریجہ بر نمونہ و اشکال مجموعہ سی حاویدر)

ژاندارمہ وظائف عملیہ سی

اصول محافظہ آسایش و چتہ محاربہ لری

دمیر پوللری و اصول محافظہ سی

مؤلفك دردست طبع آتاری :

(عالم اسلام و كنده - حضرت - امام حسین)

سیاست و مذهب

بیادۀك اصول تعلیم و تربیہ سی و تطبیقاتی (حرب عمومی تجارتنہ

و اسلحہ جدیدہ بہ نظراً ك صوك اصول و قواعدی جامعدر)

ضابطان ایچون تربیہ مسلکیہ

قادیلتك حقیقی